

Годишен доклад за дейността  
Доклад на независим одитор  
Финансов отчет

„БДЖ-Товарни превози“ ЕООД

31 декември 2022 г.



# Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независим одитор	-
Годишен отчет за финансовото състояние	1
Годишен отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Годишен отчет за промените в собствения капитал	4
Годишен отчет за паричните потоци	6
Пояснения към годишния финансов отчет	7



**„БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД**  
**ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ**

ул. „Иван Вазов” № 3,  
гр.София 1080  
факс: +359 2 987 79 83

www.bdz.bg  
e-mail: bdzcargo@bdz.bg

**Анализ**  
**за дейността на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД**  
**за 2022 година**

**I. Финансови показатели**

в хил. лева	Отчет 2022	БП 2022	Отчет 2021	Отчет 2022/Отчет 2021		Отчет 2022/БП 2022	
				+ -	%	+ -	%
<b>Финансови показатели</b>							
Приходи - Общо	164 892	154 729	125 611	39 281	31%	10 163	7%
в т. ч.: Приходи от продажби	145 959	152 147	123 296	22 663	18%	(6 188)	-4%
Приходи от други финансираня	18 933	2 582	2 315	16 618	718%	16 351	633%
Оперативни разходи	(144 281)	(147 984)	(128 019)	16 262	13%	(3 703)	-3%
<b>nЕБИТДА</b>	<b>20 611</b>	<b>6 744</b>	<b>(2 408)</b>	<b>23 018</b>	<b>956%</b>	<b>13 866</b>	<b>%</b>
<b>Печалба/Загуба от продажба на ДМА и КМА</b>	2	1 970	2 722	(2 720)	-100%	(1 968)	100%
<i>Брутни приходи от продажби на ДМА и КМА</i>	2	1 970	2 780	(2 778)	-100%	(1 968)	100%
<i>Себестойност на продадени ДМА и КМА</i>	-	-	(58)	(58)		-	
<b>Печалба/загуба/ от продажба на активи по схемата "дълг срещу собственост"</b>	-	675	-	-		(675)	
<b>ЕБИТДА</b>	<b>20 613</b>	<b>9 390</b>	<b>314</b>	<b>20 298</b>	<b>6455%</b>	<b>11 223</b>	<b>120%</b>
Приходи от други финансираня	60	50	54	6	11%	10	20%
Разходи за амортизации и обезценки на ДА	(7 532)	(7 305)	(7 229)	303	4%	227	3%
<b>ЕБИТ</b>	<b>13 141</b>	<b>2 134</b>	<b>(6 861)</b>	<b>20 001</b>	<b>292%</b>	<b>11 006</b>	<b>%</b>
Финансови приходи (разходи)	(528)	(341)	(388)	(140)	36%	(187)	55%
<b>Печалба преди данъци</b>	<b>12 614</b>	<b>1 793</b>	<b>(7 249)</b>	<b>19 862</b>	<b>274%</b>	<b>10 820</b>	<b>%</b>
Данъци	364	-	232	132		364	
<b>Нетна печалба</b>	<b>12 978</b>	<b>1 793</b>	<b>(7 017)</b>	<b>19 994</b>	<b>285%</b>	<b>11 184</b>	<b>%</b>
<b>Друга всеобхватна загуба за годината, нетно от данъци</b>	<b>(815)</b>		<b>(842)</b>	<b>27</b>	<b>-3%</b>	<b>(815)</b>	
<b>Общо всеобхватна загуба за годината</b>	<b>12 163</b>	<b>1 793</b>	<b>(7 859)</b>	<b>20 021</b>	<b>255%</b>	<b>10 369</b>	<b>%</b>
<b>Ключови показатели за изпълнение на финансовите цели</b>							
Ефективност на разходите	1.08	1.01	0.95	0.1	14%	0.1	7%
Рентабилност на собствения капитал	0.13	0.02	(0.08)	0.2	263%	0.1	524%
Коефициент на задлъжнялост	1.12	1.38	1.35	(0.2)	-17%	(0.3)	-19%
Обща ликвидност	1.17	0.71	0.88	0.3	33%	0.5	63%
<b>Обемни показатели</b>							
Превозени товари (хил. тона)	7 016	7 446	7 139	(123)	-2%	(430)	-6%
Нетотонкилометри (млн.)	2 143	2 198	2 123	20	1%	(54)	-2%
Средно списъчен брой на персонала (брой)	2 277	2 212	2 367	(90)	-4%	65	3%
Производителност на едно лице (хил. нетоткм/ 1 лице )	941	993	897	44	5%	(52)	-5%

**nЕБИТДА** – по отчет за 2022 г. е в размер на 20 611 хил.лева. Отчита се подобрение на този финансов показател с 23 018 хил. лева спрямо предходната година, в резултат на увеличение на

приходите спрямо разходите с 18%. Спрямо Бизнес програмата за 2022 г. **ЕБИТДА** също е подобрена с 13 866 хил.лева.

**ЕБИТ** е положителна величина по отчет, в размер на 13 141 хил.лева и се подобрява спрямо Бизнес програмата с 11 006 хил. лева, а спрямо 2021 г. се подобрява с 20 001 хил.лева. Дължи се на подобрението на финансовия показател **ЕБИТДА**.

**Нетен финансов резултат** за 2022 г. по отчет е печалба в размер на **12 978 хил. лева** при отчетена загуба за предходната година в размер на 7 017 хил. лева. Положителният финансов резултат се дължи на увеличение на базовата цена на услугата, на компенсиране увеличението на цената на ел.енергията, чрез финансиране от държавата и намалени инфраструктурни такси за 2022 г. Спрямо бюджетирана печалба, която е в размер на 1 793 хил.лева подобрението на финансовия резултат е с 11 184 хил. лева.

#### **Ключови показатели за изпълнение на финансовите цели:**

- Ефективност на разходите – този коефициент е завишен с 0,1 или 7 %. прямо Бизнес програмата;
- Рентабилност на собствения капитал - този коефициент е завишен с 0,1 или 524 % спрямо Бизнес програмата;
- Коефициент на задлъжнялост – спрямо Бизнес програмата е намален с 0,3 или 19%;
- Обща ликвидност- към Бизнес програмата, този коефициент е завишен с 0,5 или 63 %.

## **II. Приходи**

За 2022 г., „БДЖ - Товарни превози” ЕООД отчита следните видове приходи:

- **Приходи от превоз на товари** – по отчет са 140 623 хил. лева, с 6 251 хил. лева по-малко от планираните и с 22 869 хил. лева повече от предходната година. Дължи се на увеличение на нетната приходна ставка спрямо миналата година с 18%.
- **Други приходи от експлоатационна дейност** – отчетени са 1 348 хил. лева, с 283 хил. лева повече от Бизнес програмата за 2022 г. и с 231 хил. лева повече в сравнение с отчетените през 2021 г. Увеличението се дължи на реализирани приходи от подаване/изваждане на вагони и извършване на маневрена дейност, обслужване на гари или индустриални клонове, предоставяне на локомотивни бригади и локомотивна тяга, и др.
- **Други приходи** в размер на 3 988 хил. лева (без приходи от продажба на материали), с 220 хил.лева по-малко от планираните. Дължи се основно на неизпълнение на планираните приходи от чужди жп администрации. Спрямо 2021 г. са отчетени с 437 хил. лева по-малко. Други приходи включват:
  - приходи от услуги с тягов подвижен състав и предоставяне на вагони – в размер на 739 хил. лева намалени със 161 хил. лева спрямо 2021 г.;
  - приходи от наем и такси от чужди железопътни администрации за вагони-намалени с 971 хил. лева;
  - приходи от текущи ремонти на подвижен състав намалени със 136 хил. лева спрямо 2021 г.;
  - приходи от наем на сгради и терени увеличени с 5 хил. лева спрямо 2021 г
  - приходи от лихви по просрочени плащания увеличени с 204 хил. лева;
  - приходи от други услуги в размер на 1 468 хил. лева увеличени с 622 хил. лева.
- **Продажба на материални запаси** – през 2022 г. са отчетени приходи в размер на 2 хил. лева, което в сравнение с 2021 г. е с 431 хил. лева по-малко.
- **Приходи от финансираня** са в размер на 18 993 хил. лева със 718% повече от получените финансираня през 2021 г., в т.ч. финансираня от държавата за компенсиране увеличението на цената на ел.енергията в размер на 18 933 хил. лева и други финансираня в размер на 60 хил. лева.

### III. Разходи

Оперативните разходи на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД за 2022 година са в размер на 144 281 хил. лева, спрямо Бизнес програмата на дружеството са намалени с 3%, а спрямо 2021 година са увеличени с 13%.

Разходи за основна дейност	отчет 2022	БП 2022	отчет 2021	изменение отчет/БП	изменение 2022/2021	изменение отчет/БП	изменение 2022/2021
<b>Материали в т. ч:</b>	<b>61 393</b>	<b>57 587</b>	<b>37 550</b>	<b>3 806</b>	<b>23 843</b>	<b>7%</b>	<b>63%</b>
<i>горива</i>	6 779	6 698	5 082	81	1 697	1%	33%
<i>ел. енергия и топлоенергия</i>	50 216	46 797	28 712	3 420	21 504	7%	75%
<i>материали, резервни части и други</i>	4 295	3 960	3 655	335	640	8%	18%
<i>вода</i>	103	132	101	(29)	2	-22%	2%
<b>Външни услуги, в т.ч:</b>	<b>22 751</b>	<b>34 375</b>	<b>31 910</b>	<b>(11 624)</b>	<b>(9 159)</b>	<b>-34%</b>	<b>-29%</b>
<i>жп инфраструктура</i>	13 017	22 656	22 147	(9 639)	(9 130)	-43%	-41%
<b>Разходи за персонал, в т.ч:</b>	<b>62 872</b>	<b>59 573</b>	<b>56 858</b>	<b>3 299</b>	<b>6 014</b>	<b>6%</b>	<b>11%</b>
<i>възнаграждения</i>	47 848	45 944	44 075	1 904	3 773	4%	9%
<i>соц. осигуровки</i>	15 024	13 629	12 783	1 395	2 241	10%	18%
<b>Други разходи</b>	<b>3 703</b>	<b>337</b>	<b>6 027</b>	<b>(634)</b>	<b>(2 324)</b>	<b>-15%</b>	<b>-39%</b>
<b>Амортизации</b>	<b>7 532</b>	<b>305</b>	<b>7 229</b>	<b>227</b>	<b>303</b>	<b>3%</b>	<b>4%</b>
<b>Общо</b>	<b>158 251</b>	<b>163 177</b>	<b>139 574</b>	<b>(4 926)</b>	<b>18 677</b>	<b>-3%</b>	<b>13%</b>

Най - голям процент от разходите за основна дейност имат разходите за персонал – 40%.

**1. Разходите за персонал** за 2022 г. са в размер на 62 872 хил. лева и са увеличени с 6 014 хил. лева спрямо 2021 г. Включват разходи за възнаграждения, социални осигуровки и надбавки.

- **Разходи за възнаграждения** – за 2022 г. са отчетени **47 848 хил. лева**. Спрямо предходната година се отчита увеличение с 3 773 хил. лева, а спрямо бизнес програмата – увеличението е с 1 904 хил. лв. Увеличението на разходите за персонал се дължи на увеличението на минималната работна заплата за страната от 01 април 2022 г. и увеличаването на основните заплати в Дружеството, съгласно чл. 20(1) т.1,3 на действащия КТД.
- **Социалните осигуровки и надбавки** за 2022 г. са в размер на 15 024 хил. лева при отчетени за същия период на миналата година 12 783 хил. лева. Отчита се увеличение с 2 241 хил. лева. Спрямо бизнес програмата увеличението на социалните осигуровки и надбавки е 1 395 хил. лева.
- **Средно списъчният брой** на персонала за дванадесетте месеца на 2022 г. е 2 277 броя, при 2 367 броя за същия период на миналата година, или с 90 броя по-малко, а спрямо бизнес програмата – има увеличение с 65 бр.
- **Списъчният брой** на персонала за 2022 г. е 2 255 броя, при 2 286 броя за същия период на миналата година, или с 31 броя по-малко, а спрямо бизнес програмата – има увеличение със 119 бр.
- **Производителността** на едно лице на нето тонкилометър е увеличена с 5 % за дванадесетте месеца на 2022 г. спрямо същия период на 2021 г. Увеличението се дължи на по големия обем извършена работа с по-малко персонал. Спрямо бизнес програмата

– намалението е с 5%, поради това че е извършена по-малко обем работа от планираната с повече брой служители от заложените в бизнес програмата.

- **Средната месечна брутна работна заплата** (без изплатените обезщетения) за дванадесетте месеца на 2022 г. на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД е 1 693 лева, а отчетената за предходната година е 1 484 лева, т.е. има увеличение с 223 лева или 14%.

Нарастването на средната работна заплата произтича от промяната на минималната работна заплата за страната в размер на 710 лв. от 01 април 2022 г. и увеличаването на основните заплати в Дружеството, съгласно чл. 20(1) т.1,3 на действащия КТД.

Показатели, отнасящи се до трудовите ресурси

ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	Отчет 2022 г.	Бизнес програма 2022 г.	Отчет 2021 г.	+, -	
					отчет/бизнес прог к.3/к.4	отчет/отчет к.3/к.5
Средно списъчен брой на 31.12.	бр.	2 277	2 212	2 367	65	-90
Списъчен брой на 31.12.	бр.	2 255	2 136	2 286	119	-31
Средна работна заплата с обезщетения	лв.	1 748	1 727	1 548	21	200
Средна работна заплата без обезщетения	лв.	1 693	1 676	1 484	17	209
Средства за работна заплата	хил. лв.	47 848	45 944	44 075	1 904	3 773
<i>Изплатени обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>1 592</i>	<i>1 443</i>	<i>1 925</i>	<i>149</i>	<i>-333</i>
Разходи за социални осигуровки и надбавки	хил. лв	15 024	13 629	12 783	1 395	2 241

От началото на годината до 31 декември 2022 г. са освободени 296 служители и са назначени 265 броя. Средно на един човек от освободения персонал са изплатени 5 379 лева обезщетения. За дванадесетте месеца на 2022 г. са начислени обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение в размер на 1 592 хил. лева, в т.ч. чл. 220 от КТ, чл. 222 от КТ, чл. 331 от КТ, чл. 224 от КТ, чл. 36 от КТД, чл. 37от КТД .

**2. Гориво** – за 2022 г. са отчетени 6 779 хил.лева, което представлява 4% от разходите по икономически елементи за основна дейност. Спрямо Бизнес програмата се отчита увеличение с 81 хил. лева, дължащо се на увеличената единична цена спрямо бюджетиранията на дизеловото гориво с 2%. Отчита се намаление на обема работа с дизелова тяга с 21 301 хил. брткм към миналата година, но основно, поради увеличение на цената на дизеловото гориво, разхода към края на годината, е завишен с 1 697 хил. лева.

ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	Отчет 2022 г.	Бизнес програма 2022 г.	Отчет 2021 г.	+ -	
					отчет/БП	2022/2021
<b>1 Обем работа</b>						
а/ дизелова тяга	хил.брткм	134 388	149 737	155 689	(15 348)	(21 301)
б/ дизелова маневра	ман.ч	73 383	65 596	70 787	7 787	2 596
<b>2 Разходи за гориво</b>	<b>лева</b>	<b>6 184 061</b>	<b>6 191 681</b>	<b>4 605 802</b>	<b>(7 620)</b>	<b>1 578 259</b>
а/ дизелова тяга	лева	3 603 029	3 773 362	2 736 327	(170 332)	866 702
б/ дизелова маневра	лева	2 560 855	2 249 479	1 755 524	311 376	805 331
в/ локомотиви под наем	лева	20 177	168 840	113 951	(148 663)	(93 774)
<b>3 Други разходи за гориво</b>	<b>лева</b>	<b>594 625</b>	<b>504 761</b>	<b>476 069</b>	<b>89 864</b>	<b>118 556</b>
<b>ОБЩО РАЗХОДИ</b>	<b>лева</b>	<b>6 778 686</b>	<b>6 697 541</b>	<b>5 081 871</b>	<b>82 245</b>	<b>1 696 815</b>

**3. Енергия** – разходите за ел.енергия за 2022 г., са в общ размер на 50 182 хил. лева, което представлява 32% от разходите по икономически елементи. Спрямо Бизнес програмата се отчита увеличение с 3 421 хил.лева, което се дължи на увеличението на единичната цена на ел. енергията спрямо бюджетиранията с 29%. Спрямо миналата година се отчита увеличение, което се дължи основно на скок в цената на електроенергията, започнало от края на 2021 година.

ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	Отчет 2022 г.	Бизнес програма 2022 г.	Отчет 2021 г.	+ -	
					отчет/БП	2022/2021
<b>1 Обем работа</b>						
а) електрическа тяга	млн бр.ткм	3 997	4 553	3 869	(556.22)	127.87
б) ел. маневра	х ман.ч	3.02	22.80	2.73	(19.78)	0.29
<b>5 Разходи за ел. енергия</b>	<b>лева</b>	<b>46 845 410</b>	<b>45 659 864</b>	<b>26 820 504</b>	<b>1 185 546</b>	<b>20 024 906</b>
а) електрическа тяга	лева	37 264 560	33 974 609	17 335 228	3 289 951	19 929 331
ЕРП	лева	9 527 742	11 249 739	9 452 708	(1 721 996)	75 034
б) ел. маневра	лева	42 392	327 180	20 712	(284 788)	21 680
ЕРП	лева	10 716	108 336	11 856	(97 621)	(1 140)
<b>6 Други разходи за ел. енергия</b>	<b>лева</b>	<b>3 337 056</b>	<b>1 101 837</b>	<b>1 868 087</b>	<b>2 235 219</b>	<b>1 468 969</b>
<b>Общо разходи за енергия</b>	<b>лева</b>	<b>50 182 466</b>	<b>46 761 700</b>	<b>28 688 591</b>	<b>3 420 765</b>	<b>21 493 874</b>
<i>общо разходи за топлоенергия</i>	<i>лева</i>	<i>33 444</i>	<i>34 705</i>	<i>23 558</i>	<i>(1 261)</i>	<i>9 886</i>

**4. Външни услуги** – отчетени са 22 751 хил. лева, което представлява 14% от разходите за дейността. Отчита се намаление с 11 624 хил. лева спрямо Бизнес програмата и намаление със 9 159 хил. лева спрямо 2021 година.

Най-голям относителен дял в икономическия елемент „външни услуги“ заемат разходите за инфраструктурни такси и др. услуги към НК ЖИ – 57%. Разходите за инфраструктурни такси за превози по ЖПИ и други услуги за 2022 година са в размер на 13 017 хил. лева. Спрямо 2021 г. са намалени с 9 130 хил. лева. Дължи се на изменение на методиката за изчисление на инфраструктурните такси съгласно ПМС №118/09.06.2022 г.

В икономическият елемент „Външни услуги“ се отчитат разходите за:

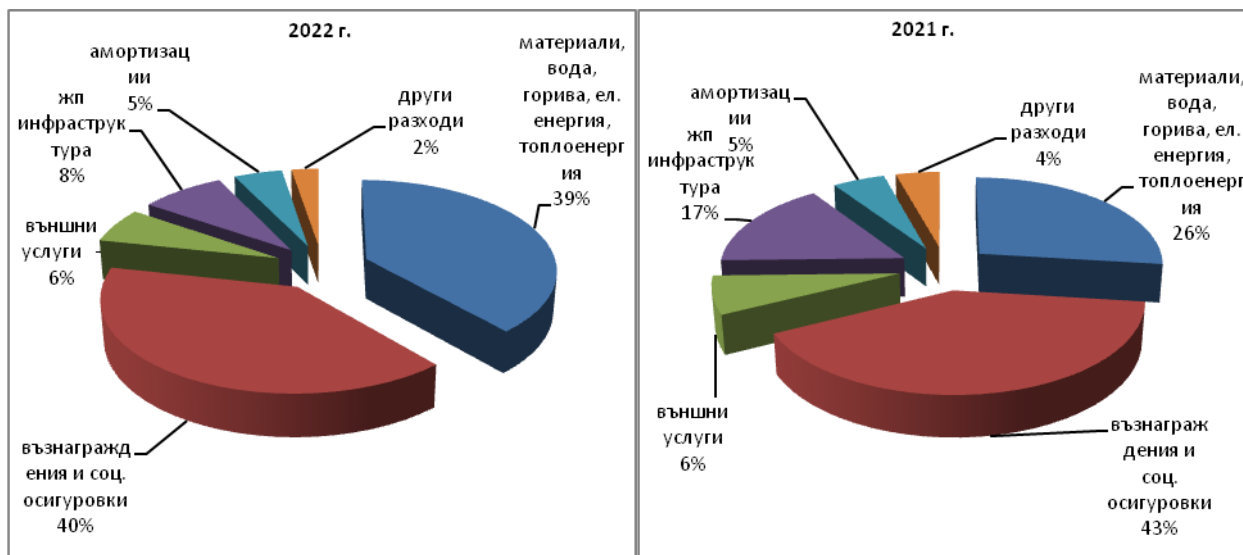
- Охрана от външни организации – в размер на 2 813 хил. лева, увеличени със 119 хил. лева спрямо бизнес програмата и увеличени с 1 106 хил. лева спрямо предходната година.;
- Разходи за наеми външни организации в размер на 1 608 хил. лева, намалени с 312 хил. лева спрямо бизнес програмата и намалени със 1 501 хил. лева спрямо 2021 г.;
- Имуществени и др. застраховки – в размер на 135 хил. лева, намалени с 82 хил. лева спрямо бюджетиранияте и намалени с 12 хил. лева спрямо 2021 г. и др.

**5. Други разходи** – отчетени са 3 703 хил. лева, което представлява 2% от разходите за дейността. Спрямо бизнес програмата се отчита намаление със 634 хил. лева, а спрямо предходната година се отчита намаление с 2 324 хил. лева. В този елемент са отчетени:

- километрични възнаграждения – в размер на 1 003 хил. лева, намалени със 77 хил. лева спрямо бюджета и увеличени с 9 хил. лева спрямо 2021 г.;
- разходи за командировки – в размер на 382 хил. лева, увеличени с 22 хил. лева спрямо бюджета и намалени със 7 хил. лева спрямо 2021 г.;
- разходи за охрана на труда – в размер на 479 хил. лева, намалени с 288 хил. лева спрямо планираните и увеличени с 82 хил. лева спрямо 2021 г.;
- разходи за лихви за просрочени плащания в размер на 612 хил. лева, увеличени спрямо бюджета с 228 хил. лева и намалени с 1 243 хил. лева спрямо 2021 г.;

**6. Амортизации** – отчетени са 7 532 хил. лева, което е 5% от разходите по икономически елементи. Тези разходи са с 303 хил. лева повече от миналата година. Основна причина са капитализирани ремонти на ДМА, при което се увеличава отчетната стойност на активите.

На следващите графики е показан относителния дял на разходите по икономически елементи за 2022 г. и 2021 г. на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД.



#### IV. Финансов резултат

N	ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	Отчет 2022 г.	БП 2022 г.	Отчет 2021 г.	изменение към	
						БП 2022 г.	отчет 2021 г.
1	Превоз на товари	хил. тона	7 016	7 446	7 139	-430	-123
2	Средно превозно разстояние	км	305	295	297	10	8
3	Нетотонкилометри	млн.	2 143	2 198	2 123	-54	20
4	Приходи – нето	хил.лв.	142 423	148 681	119 155	-6 258	23 268
5	<b>Финансов резултат</b>	<b>хил. лв.</b>	<b>12 978</b>	<b>1 793</b>	<b>-7 017</b>	<b>11 184</b>	<b>19 994</b>
6	Средносписъчен брой на персонала	брой	2 277	2 212	2 367	65	-90
7	Средна брутна раб. заплата без обезщ.	лв./месец	1 707	1 676	1 484	31	223
8	Производителност на 1 лице	х.ткм/1л.	941	993	897	-52	44

За 2022 г. дружеството отчита печалба в размер на 12 978 хил. лева при бюджетирана печалба в размер на 1 793 хил. лева и отчетена загуба за предходната година в размер на 7 017 хил. лева. Положителният финансов резултат се дължи на увеличение на базовата цена на услугата, на компенсирани увеличения на цената на ел. енергията, чрез финансиране от държавата и намалени инфраструктурни такси за 2022 г. След приспадане на друга всеобхватна загуба за годината, нетно от данъци в размер на 815 хил. лева, финансовият резултат на дружеството за 2022 г е печалба в размер на 12 163 хил. лева.

#### V. Баланс на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД

Данните за движението на активите и пасивите по баланс към 31.12.2022 г. показват:

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	ЯНУАРИ – ДЕКЕМВРИ 2022							
	в хил. лева	Отчет към 31.12.2022	БП към 31.12.2022	Отчет към 31.12.2021	изменение отчет/БП		изменение отчет/отчет	
					+/-	%	+/-	%
Дълготрайни активи	170 531	172 561	172 174	(2 030)	-1.2%	(1 643)	-1.0%	
Краткотрайни активи, в т.ч.:	49 072	40 242	42 930	8 830	22%	6 142	14%	
Материални запаси	18 001	20 584	16 790	(2 583)	-13%	1 211	7%	
Краткосрочни вземания	21 110	16 610	19 026	4 500	27%	2 084	11.0%	
Парични средства	6 134	217	3 222	5 917	2727%	2 912	90%	
Активи държани за продажба	3 827	2 831	3 892	996	35%	(65)	-2%	
Краткосрочни пасиви, в т.ч.:	38 830	49 881	44 604	(11 051)	-22%	(5 774)	-13%	
Краткосрочни задължения	18 832	29 036	28 887	(10 204)	-35%	(10 055)	-35%	
Работен капитал	10 242	(9 639)	(1 674)	19 881	-206%	11 916	-712%	
Зает капитал	180 773	162 922	170 500	17 851	11%	10 273	6%	
Дългосрочни пасиви, в т.ч.:	77 048	70 677	79 084	6 371	9%	-2 036	-3%	

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	ЯНУАРИ – ДЕКЕМВРИ 2022							
	в хил. лева	Отчет към 31.12.2022	БП към 31.12.2022	Отчет към 31.12.2021	изменение отчет/БП		изменение отчет/отчет	
					+/-	%	+/-	%
Чиста стойност на активите	103 725	92 245	91 416	11 480	12%	12 309	13%	
Печалба (загуба)	12 978	1 793	(7 017)	11 185	624%	19 995	-285%	
Финансов резултат от минали години	(144 936)	(148 186)	(139 380)	3 250	-2%	5 556	4%	
Резерви	209 892	212 847	212 022	(2 955)	-1%	(2 130)	-1.0%	
Основен капитал	25 791	25 791	25 791	0	0%	0	0.0%	
Собствен капитал	103 725	92 245	91 416	11 480	12%	12 309	13%	

- **Собственият капитал** е в размер на 103 725 хил. лева, което осигурява стабилна финансова позиция на дружеството и му позволява да обслужва своите задължения.

### Вземания на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД

Към 31.12.2022 г. общата сума на вземанията по продажби е 21 110 хил. лева. Спрямо 2021 г. са увеличени с 2 087 хил. лева.

Вземания	СУМА на вземанията към 31.12.2022	СУМА на вземанията към 31.12.2021	СУМА на вземанията към 31.12.2020	Изменение 2022/2021
Всичко вземания към жп. администрации	3 748	5 313	5 950	-1 565
Търговски вземания	15 003	11 273	11 224	3 730
Краткосрочни вземания от свързани лица	521	634	989	-113
Други вземания	1 838	1 806	882	32
<b>Общо вземания</b>	<b>21 110</b>	<b>19 026</b>	<b>19 045</b>	<b>2 084</b>

Вземания от чужди железопътни организации са намалени с 1 565 хил. лева, най - голямо намаление има при Сърбия Карго – 1 305 хил. лева

Търговските вземания са увеличени с 3 730 хил. лева, като най-голямо увеличение се наблюдава при:

- Лукойл България ЕООД – 1 463 хил. лева;
- Транса Спедишън/Шенкер ЕООД – 1 014 хил. лева;
- ТТЛ ЕООД – 706 хил. лева;
- ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС АД – 658 хил. лева и др.

### Задължения на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД

Задължения	СУМА	СУМА	СУМА	Изменение 2022/2021
	към 31.12.2022	към 31.12.2021	към 31.12.2020	
<b>Нетекущи задължения:</b>	<b>66 116</b>	<b>67 475</b>	<b>49 975</b>	<b>-1 359</b>
Дългосрочни задължения към свързани лица в Групата на ХБДЖ	18 417	15 447	8 297	2 970
Дългосрочни задължения към ДП НК ЖИ	41 482	46 714	37 394	-5 232
Дългосрочни задължения към банки	3 492	2 826	2 600	666
Дългосрочни пенсионни и други задължения към персонала	2 725	2 488	1 684	237
<b>Текущи задължения:</b>	<b>32 802</b>	<b>40 797</b>	<b>52 156</b>	<b>-7 995</b>
Задължения към чужди жп. администрации	1 850	3 725	4 324	-1875
Търговски задължения	5 730	10 557	6 938	-4 827
Краткосрочни задължения към свързани лица	11 252	14 605	29 894	-3 353

Задължения	СУМА	СУМА	СУМА	Изменение
	към 31.12.2022	към 31.12.2021	към 31.12.2020	2022/2021
Краткосрочни задължения към банки	1 840	1 574	400	266
Краткосрочни пенсионни и други задължения към персонала	12 130	10 336	10 600	1 794
<b>Общо текущи и нетекущи задължения</b>	<b>98 918</b>	<b>108 272</b>	<b>102 131</b>	<b>-9 354</b>

Текущите задължения на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД са намалени със 7 995 хил лева спрямо предходната 2021 г.

Задълженията към чужди железопътни организации са намалени с 1 875 хил. лева в т. ч:

- BUDAMAR LOGISTICS, a.s. – намалени с 345 хил. лева;
- TCDD Infrastructure – намалени с 223 хил. лева;
- SNTFM CFR MARFA SA – намалени с 221 хил. лева и др.

Текущите търговски задължения на дружеството към 31.12.2022 г. са намалени с 4 827 хил. лева - от 10 557 хил. лева към края на 2021 година до 5 730 хил. лева, като по-големи суми се открояват задълженията към:

- Мост Енерджи АД– намалени с 5 002 хил. лева;
- Булмаркет Рейл Карго ЕООД – намалени с 263 хил. лева;
- Трафик СOT OOD намалени с 223 хил. лева и др.

**Дружеството има и дългосрочни задължения по сключени споразумения за разсрочено плащане към:**

- Свързани лица – 18 417 хил. лева;
- ДП „НК ЖИ” – 41 482 хил. лева.

#### VI. Обемни показатели към 31.12.2022 г.

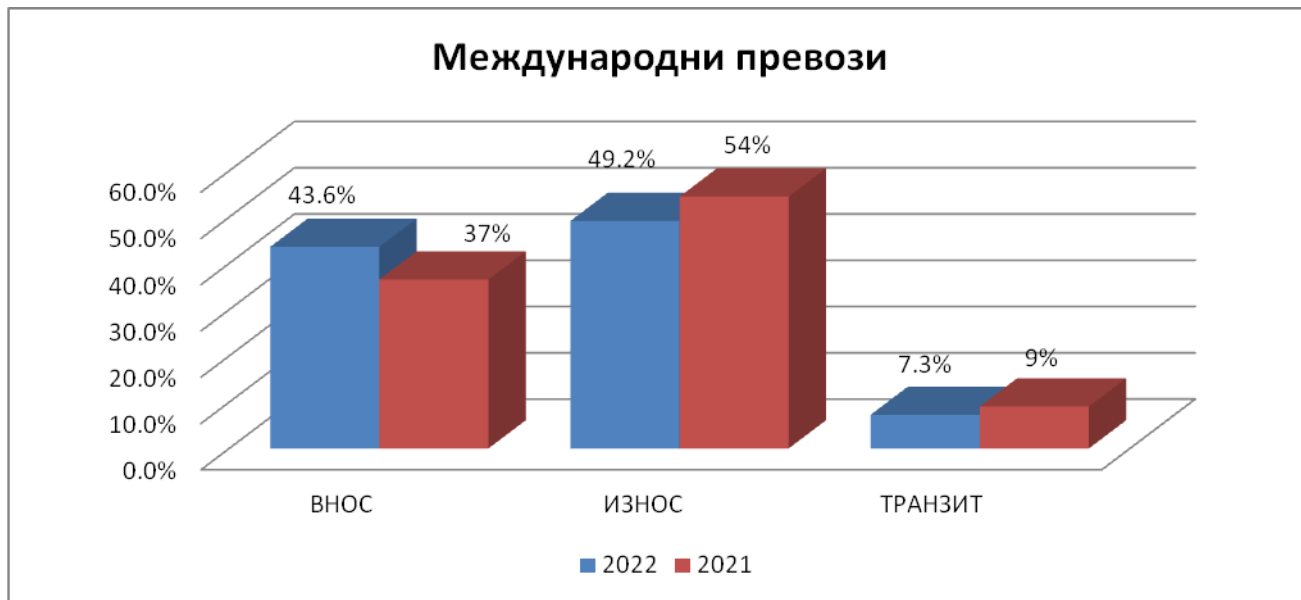
- През 2022 г. са превозени 7 016 хил. тона товари, с 6% по-малко в сравнение с Бизнес програмата за 2022 г., поради нереализирани товари, заложи в Бизнес програмата. Спрямо предходната година са превозени с 2% по-малко товари.
- Нетонкилометровата работа е намалена с 2% спрямо Бизнес програмата за 2022 г. и е увеличена с 1% спрямо 12-те месеца на 2021 г. Причината е, че е увеличено средното превозно разстояние с 3% спрямо 2021 г.
- Средното превозно разстояние е увеличено с 4% спрямо Бизнес програмата за 2022 г. и е увеличено с 3% спрямо 2021 г. Причини за това увеличение са промяна в структурата на превозените товари по видове, както и увеличение на нето тонкилометровата работа с 1% спрямо 2021 г.
- Нетната приходна ставка е намалена спрямо Бизнес програмата за 2022 г. с 2%, а спрямо 12-те месеца на предходната година е увеличена с 18%, поради увеличаване цената на транспортната услуга.

**По видове товари** превозените количества са както следва:

Вид товар	отчет 2022			отчет 2021			2022/2021 +/-	
	х. тона	отн. дял %	млн. ткм	х. тона	отн. дял %	млн. ткм	х. тона	ткм
Селскост.продукти и живи животни	118.45	1.7%	25.09	91.74	1.3%	20.57	26.71	4.52
Хранителни продукти и фуражи	266.66	3.8%	65.08	298.09	4.2%	71.48	-31.43	-6.40
Твърди минерални горива	261.22	3.7%	92.99	311.84	4.4%	115.57	-50.62	-22.58
Нефт и нефтопродукти	1 279.83	18.2%	340.07	1129.60	15.8%	269.85	150.23	70.23
Руди и метални отпадъци	1 593.10	22.7%	494.39	1654.30	23.2%	465.97	-61.20	28.42
Изделия за черна и цветна металургия	564.47	8.0%	202.44	644.64	9.0%	217.50	-80.17	-15.06

Вид товар	отчет 2022			отчет 2021			2022/2021 +/-	
	х. тона	отн. дял %	млн. ткм	х. тона	отн. дял %	млн. ткм	х. тона	ткм
Обраб. и необраб. нерудни суровини	1 290.46	18.4%	393.65	1384.37	19.4%	442.84	-93.90	-49.19
Торове	27.31	0.4%	6.91	55.08	0.8%	12.24	-27.77	-5.33
Химически вещества и продукти	1 222.14	17.4%	432.40	1190.05	16.7%	423.39	32.09	9.01
Машины, трансп.с-ва, фабр.изделия	392.17	5.6%	90.08	379.37	5.3%	83.26	12.81	6.82
<b>Общо</b>	<b>7 015.81</b>	<b>100.0%</b>	<b>2 143.10</b>	<b>7 139.07</b>	<b>100.0%</b>	<b>2 122.66</b>	<b>-123.26</b>	<b>20.45</b>

През 2022 г. са превозени 7 016 хил. тона товари, със 123,26 хил. тона или с 2% по-малко товари спрямо 2021 г, в резултат на преминаване на товари към конкурентни превозвачи.



**Вносът, в размер на 787,29 хил. тона представлява 43,6% от общото количество товари, превозени в международно съобщение през 2022 г. Увеличен е с 81,7 хил. тона или 11,6% спрямо 2021 г. Най-голям обем има вносът от:**

- Турция – 379,83 хил. тона или 64,7% от общото количество внесени товари, предимно обработени и необработени нерудни суровини, машини, транспортни средства, фабрични изделия и др. разнообразни стоки, химични вещества и продукти;
- Сърбия – 98,29 хил. тона или 16,7% от общото количество внесени товари. Внасят се предимно изделия на черната и цветна металургия, руди и метални отпадъци, машини, транспортни средства, фабрични изделия и др. разнообразни стоки, химични вещества и продукти;
- Русия – 75,94 хил. тона или 12,9% от общото количество товари, внесени в Р България. От Русия се осъществява внос на газ пропан-бутан, нефт и нефтопродукти, машини, изделия на черна и цветна металургия и др. през фериботен комплекс Варна;
- Румъния – 60,14 хил. тона или 10,2% от общото количество внесени товари, предимно нефт и нефтопродукти, руди и метални отпадъци, химични вещества и продукти и др.;

**Износът, в размер на 888,62 хил. тона представлява 49,2% от общото количество товари, превозени в международно съобщение през 2022 г. В сравнение с 2021 г., износът е намален със 163,2 хил. тона или 15,5%. Най-голям относителен дял има износът на стоки за:**

- Турция – 333,92 хил. тона или 51,5% от общото количество на износа - предимно обработени и необработени нерудни суровини и минерали, химически вещества и продукти, хранителни продукти и фуражи, селскостопански продукти и др;

- Сърбия – 205,06 хил. тона или 31,6% от общото количество на износа, предимно нефт и нефтопродукти, въглища, химически вещества и продукти (амоняк), селскостопански продукти и др.;
- Македония – 91,46 хил. тона или 14,1% от износа - предимно руди и метални отпадъци, торове, рулони и др.
- Румъния – 77,50 хил. тона или 12% от износа – предимно изделия на черна и цветна металургия, обработени и необработени нерудни суровини, торове и др.;

**Транзитът, в размер на 131,44 хил. тона представлява 7,3% от общото количество товари, превозени в международно съобщение през 2022 г. Намалението е с 43,6 хил. тона или 24,9% спрямо съответния период на 2021 г. Най-голям относителен дял в транзитно превозените товари имат превозите:**

- От Австрия за Турция – 21,37 хил. тона или 21,2%, предимно машини, транспортни средства, фабрични изделия, изделия на черна и цветна металургия;
- От Полша за Турция – 19,99 хил. тона или 19,8%, предимно химични вещества и продукти, машини, транспортни средства, фабрични изделия и др.;
- От Унгария за Турция – 10,44 хил. тона или 10,3%, предимно химически вещества и продукти, машини, транспортни средства, фабрични изделия и др.;

## VII. Ремонтна дейност

### 1) Ремонт на товарни вагони

#### Изпълнение на текущ ремонт на товарни вагони

Вид на вагона	Отчет 2022 г.		Бизнес програма 2022 г.		Отчет 2021 г.		изпълн. +/-			
							отчет/бизнес програма		отчет /отчет	
	брой	ст/г	брой	ст/г	брой	ст/г	брой	ст/г	брой	ст/г
G покрити	290	185 693	303	135 056	348	162 125	-13	50 636	-58	23 568
E открити	3 180	1 529 221	3 160	1 086 292	3 454	1 208 423	20	442 929	-274	320 798
R платформени	1 180	486 249	1 019	334 158	1 104	384 954	161	152 091	76	101 295
S платформени, тежковози	224	123 125	126	65 859	129	63 107	98	57 266	95	60 018
F седловидни, хопери	204	102 528	436	234 325	445	238 709	-232	-131 796	-241	-136 181
U зърновози	771	279 380	399	138 147	384	139 158	372	141 233	387	140 222
Z цистерни	1 476	762 299	1 154	477 235	1 395	610 716	322	285 064	81	151 582
U 932	215	140 046	287	135 723	280	131 988	-72	4 322	-65	8 058
H вагони с раздвижени стени	11	8 638	68	44 952	54	36 118	-57	-36 314	-43	-27 480
Пътнически вагони	46	4 146	48	3 587	42	2 980	-2	559	4	1 166
Общо	7 597	3 621 324	7 000	2 655 334	7 635	2 978 278	597	965 990	-38	643 046

От горната таблица е видно, че текущото поддържане на товарните вагони към 31.12.2022 година се изпълнява на 109 % спрямо бизнес програмата за същия период на 2022 г. Отремонтирани са 7 597 вагона, които са с 597 броя повече от предвидените в бизнес програмата. Спрямо отчета за дванадесетте месеца на предходната година изпълнението е 99,5%, отремонтирани са с 38 броя вагони по-малко. Във ВРЦ е извършено удължаване с тримесечен период, ревизиите на 278 вагона, които не са включени в плана за текущ и среден ремонт.

#### Изпълнение на среден ремонт на товарни вагони

Вид на вагона	Отчет 2022 г.		Бизнес програма 2022 г.		Отчет 2021 г.		изпълн. +/-			
							отчет/бизнес програма		отчет /отчет	
	брой	ст/г	брой	ст/г	брой	ст/г	брой	ст/г	брой	ст/г
G покрити	3	22 037	11	45 759	0	0	-8	-23 722	3	22 037

Е открити	67	416 102	78	331 029	96	382 184	-11	85 073	-29	33 918
R платформени	51	351 543	240	1 230 625	34	153 611	-189	-879 082	17	197 932
S платформени, тежковози	3	13 739	0	0	1	4 774	3	13 739	2	8 965
F седловидни, хопери	0	0	62	341 440	0	0	-62	-341 440	0	0
U зърновози	34	230 314	5	24 955	31	142 151	29	205 358	3	88 163
Z цистерни	62	402 212	53	229 678	109	421 165	9	172 534	-47	-18 953
U 932	0	0	6	36 303	0	0	-6	-36 303	0	0
<b>Общо</b>	<b>220</b>	<b>1 435 947</b>	<b>455</b>	<b>2 239 789</b>	<b>271</b>	<b>1 103 885</b>	<b>-235</b>	<b>-803 843</b>	<b>-51</b>	<b>332 062</b>

За 2022 г. отчетът за среден ремонт (междуремонтен срок 6 г.) във вагони-ремонтните цехове се изпълнява на 48 % спрямо бизнес програмата за 2022 г. - извършен е среден ремонт на 220 броя вагони при планирани 455 броя. Спрямо 2021 година, отчетът се изпълнява на 81%, отремонтирани са с 51 броя вагони по-малко.

### Изпълнение на превантивен ремонт на товарни вагони

Вид на вагона	Отчет 2022 г.		Бизнес програма 2022 г.		Отчет 2021 г.		изпълн. +/-			
							отчет/бизнес програма		отчет /отчет	
	брой	ст/т	брой	ст/т	брой	ст/т	брой	ст/т	брой	ст/т
G покрити	13	14 835			1	1 761	13	14 835	12	13 074
Е открити	157	176 872			132	109 020	157	176 872	25	67 852
R платформени	35	72 852			12	9 010	35	72 852	23	63 842
S платформени, тежковози	0	0			0	0	0	0	0	0
F седловидни, хопери	21	37 075			0	0	21	37 075	21	37 075
U зърновози	46	116 937			21	35 525	46	116 937	25	81 412
Z цистерни	0	0			0	0	0	0	0	0
U 932	2	2 792			0	0	2	2 792	2	2 792
Н вагони с раздвижени стени	11	12 811			0	0	11	12 811	11	12 811
Пътнически вагони	0	0			0	0	0	0	0	0
<b>Общо</b>	<b>285</b>	<b>434 174</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>166</b>	<b>155 316</b>	<b>285</b>	<b>434 174</b>	<b>119</b>	<b>278 857</b>

За 2022 г. отчетът за превантивен ремонт (междуремонтен срок 3 до 1 г.) във вагони-ремонтните цехове се изпълнява на 172 % спрямо 2021 г. - извършен е превантивен ремонт на 285 броя вагони през 2022 г. отремонтирани са със 119 броя вагони повече, спрямо отчета за 2021 г.

За 2022 г. отчетът за среден ремонт и приравнените към него превантивни ремонти във вагони-ремонтните цехове се изпълняват на 111 % спрямо бизнес програмата за 2022 г. - извършен е среден ремонт на 220 броя вагони и превантивен ремонт на 285 броя вагони при планирани 455 броя вагони.

Във вагони-ремонтен завод „Хан Крум“ АД гр.Шумен към 31.12.2022 година има извършен среден /заводски/ ремонт на 30 броя вагони, Еаос (серия 540) на стойност 691 200,00 лева с ДДС.

### 2) Ремонт на локомотиви

**Текущото поддържане** на локомотивите – технически преглед (ТП), малък периодичен ремонт (МПР) и голям периодичен ремонт (ГПР), извършвани в локомотивни депа, собственост на „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД за 2022 г., е отразено в следващите таблици:

#### В депа на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД

Вид ремонт	Отчет 2022 г.		БП 2022 г.		Отчет 2021 г.		+/- отчет/БП		+/- отчет 2022/2021	
	брой	ст-ст (лв)	брой	ст-ст (лв)	брой	ст-ст (лв)	брой	ст-ст (лв)	брой	ст-ст (лв)
ТП	487	2 162 837	518	1 972 547	509	1 784 338	-31	190 290	-22	378 500
МПР	152	1 425 662	161	1 034 312	164	983 897	-9	391 350	-12	441 765

ГПР	11	622 413	14	1 209 000	5	366 139	-3	-586 587	6	256 274
<b>Общо</b>	<b>650</b>	<b>4 210 912</b>	<b>693</b>	<b>4 215 859</b>	<b>678</b>	<b>3 134 373</b>	<b>-43</b>	<b>-4 947</b>	<b>-28</b>	<b>1 076 539</b>

- При планирани 518 броя технически прегледи (ТП) за 2022 г., в депа на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД са извършени 487 броя, с 31 броя по-малко или изпълнение на 94%.
- При планирани 161 броя малък периодичен ремонт (МПР), в депа на товарни превози са извършени 152 броя МПР, с 9 броя по-малко или изпълнение на 94%.
- За 2022 г. е планирано извършване на 14 броя ГПР, а са отчетени 11 броя ГПР, или има изпълнение на 79%. За същият период на предходната година са отчетени 3 бр. ГПР.

### Ремонти по необходимост (РН)

#### В депа на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД

Ремонти по необходимост	Отчет 2022 г.	БП 2022г.	Отчет 2021 г.	+/- отчет/БП	/- отчет 2022/2021
В депа на "БДЖ-ТП"	1 303	1 310	1 397	-7	-94
В депа на "БДЖ-ПП"	61	111	55	-50	6
<b>Общо</b>	<b>1 364</b>	<b>1 421</b>	<b>1 452</b>	<b>-57</b>	<b>-88</b>

- Ремонтите по необходимост (РН), извършени в депа на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД през 2022 г. са 1 303 броя, видно от горната таблица. Те са със 7 броя по-малко от предвидените в Бизнес програмата 1 310 броя или има изпълнение на 99% и с 94 броя по-малко от отчетените през съответния период на 2021 г.
- В депа, собственост на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД, за 2022 г. са извършени 61 броя ремонти по необходимост – с 50 броя по-малко от предвидените в Бизнес програмата 111 броя или изпълнение на 55%. Спрямо същият период на миналата година са отчетени с 6 броя повече.

### Подемни ремонти (ПР)

#### В депа на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД

Вид ремонт	Отчет 2022 г.		БП 2022 г.		Отчет 2021 г.		+/- отчет/БП		+/- отчет 2022/2021	
	брой	ст-ст (лв)	брой	ст-ст (лв)	брой	ст-ст (лв)	брой	ст-ст (лв)	брой	ст-ст (лв)
ПР	7	1 120 007	6	864 000	5	701 221	1	256 007	2	418 786
<b>Общо</b>	<b>7</b>	<b>1 120 007</b>	<b>6</b>	<b>864 000</b>	<b>5</b>	<b>701 221</b>	<b>1</b>	<b>256 007</b>	<b>2</b>	<b>418 786</b>

- През 2022 г. е предвидено завършване на 6 броя подедни ремонта (ПР) в депа на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД, а са отчетени 7 броя ПР за този период.
- През съответния период на 2021 г. са отчетени 5 броя ПР.
- Отчетен е подеден ремонт на локомотив № 46 002, който е извършен от фирма „Експрес Сервиз” ООД и е на обща стойност от 472 057,85 лева без ДДС.

### VIII. Събития след края на отчетния период

На 20.01.2022 г. е издадена банкова гаранция в размер на 282 хил. лева от „Уникредит Булбанк” АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл Нефтохим Бургас” АД със срок на валидност до 30.01.2023 г. С Промяна № 1/10.01.2023 г. валидността е удължена до 31.01.2024 г., като сумата по гаранцията е увеличена с 163 хил. лева до нов максимален размер от 444 хил. лева. За обезпечаване на банковата гаранция е учредено парично обезпечение с прехвърляне правото на собственост в размер на 100% на издадената гаранция по доверителна сметка на банката издател съгласно чл. 2, ал.1 и ал.2 от Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/.

На 22.03.2023 г. е издадена банкова гаранция в размер на 541 хил. лева от „Уникредит Булбанк“ АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл България“ ЕООД със срок на валидност до 30.01.2024 г. За обезпечаване на банковата гаранция е учредено парично обезпечение с прехвърляне правото на собственост в размер на 100% на издадената гаранция по доверителна сметка на банката издател съгласно чл. 2, ал.1 и ал.2 от Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/.

На 10.04.2020 г. е издадена банкова гаранция № L/G01001468/10.04.2020г. в полза на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ за обезпечаване изпълнението на договор за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“. Нейната валидност е удължена с Промяна №1/12.03.2021 г. С Промяна № 2/12.01.2022 г. е намален размерът на банковата гаранция до 1 186 хил. лева и е удължен срокът до 31.01.2023 г. С Промяна № 3/22.02.2023 г. валидността е удължена до 31.01.2024 г., като сумата по гаранцията е увеличена с нов максимален размер от 1 235 хил. лева. За обезпечаване на Банковата гаранция е учреден залог върху всяка част от всички бъдещи условия вземания от клиенти на обща стойност във всеки един момент в размер на 125% от размера на гаранцията.

На основание решение по т.5.2 и 5.3 от протокол № 192/09.03.2023 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е подписано споразумение с „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД за разсрочено плащане на задължения на дружеството, формирани в периода 01.04.2021 г. - 31.10.2022 г., възлизащи в общ размер на 4 622 хил. лева.

В изпълнение на решение по т. 1 от протокол № 188/14.02.2023 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД капитала на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД е увеличен с 3 000 хил. лева, като в резултат дружеството погасява главница във връзка със сключен договор за паричен заем от 2021 г.

## **IX. Военен конфликт на територията на Украйна**

Инвазията на Руската федерация в Украйна усложни допълнително макроикономическата среда в света и особено в Европа. Реалния растеж на БВП в ЕС ще се забави по линия на по-високи цени, намален износ към Руската федерация и Украйна, отлагане на част от инвестициите поради високата несигурност, забавяне/затруднения на доставки на определени суровини.

Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна не могат да бъдат оценени, но вече индикират за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините, включително на пшеницата и другите зърнени култури, се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще имат значителни странични ефекти и в други държави.

Конфликтът се отразява на икономиката чрез ограничаване на покупателната способност на домакинствата от по-високата инфлация, по-ниско външно търсене, което забавя износа, и увеличена несигурност, която ще се отрази в отлагане на частни инвестиции.

Дружеството няма директни открити експозиции към свързани лица или ключови клиенти или доставчици от тези страни, поради което не е изложено на валутен риск или риск от

контрагента породени от военните събития в Украйна, но е възможно да има негативно влияние върху финансовото състояние и резултатите от дейността му през 2023 г. по отношение на общите ефекти върху националната икономика и инфлационните процеси.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

Към 31 декември 2022 г. Ръководството смята, че не е налице съществена несигурност по отношение на способността на Дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие. Валидността на предположението за действащо предприятие в бъдеще зависи и от бъдещите решения на собственика на капитала.

Не са възникнали коригиращи събития и други значителни некоригиращи събития между датата на индивидуалния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

## **Х. Прогноза за развитието на дружеството**

В контекста на Европейските и национални политики за развитие на железопътния транспорт и заложените в тях принципи и основни приоритети са определени следните общи стратегически цели, които Управителя на дружеството се стреми да постигне:

- **Подобряване на качеството на предоставяната транспортна услуга;**
- **Повишаване на конкурентоспособността;**
- **Нарастване на пазарния дял на товарните превози в жп транспорта.**

Тези стратегически цели ще се достигнат чрез изпълнението на следните **краткосрочни цели и задачи**:

### **Финансови цели:**

- Устойчиво подобряване на финансовото състояние на компанията;
- Увеличение на приходите;
- Намаляване на разходите;
- Намаляване на задлъжнялостта;
- Намаляване периода за събиране на вземанията от клиенти;

### **Нефинансови цели:**

- Нарастване на пазарния дял на товарните превози в жп транспорта.- увеличаване на обема на превозите, увеличаване производителността на локомотивите, увеличаване на оборота на вагоните.
- Подобряване на качеството на предоставяната транспортна услуга; Увеличаване на техническата скорост; намаляване престоя на вагоните;
- Възстановяване на конкурентоспособността; -Намаляване броя на аварияте, модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Дигитализация на процесите и комуникационните канали с клиентите; - чрез надграждане на интегрираните информационни системи за оперативно, административно и маркетингово управление;
- Намаляване на въглеродния отпечатък на железопътния транспорт върху околната среда; - чрез интензифициране на инвестициите в устойчив транспорт и въвеждане на енергоефективни технологии и възобновяеми енергийни източници;
- Повишаване на ангажираността на служителите; - чрез подобряване на условията на труд, осигуряване на справедливо възнаграждение спрямо работните резултати и създаване на условия за пълноценна почивка, спорт и други дейности; Повишаване производителността на персонала;

- Повишаване квалификацията на персонала.

## Допускания при изготвяне на Бизнес програмата за 2023 г.

Освен допусканията за макроикономическата среда са направени следните специфични допускания при определяне на показателите, свързани с изпълнението на дейността на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД:

- Получаване на финансова помощ от Държавния бюджет за компенсирани на високите цени на ел. енергията - предвидени за 2023 г в същия размер и при същите условия както и през 2022 година;
- Инфраструктурните такси са изчислени с предвидените в Референтен документ на Национална компания „Железопътна инфраструктура“, а именно:
  - Такса за реализираните **брутотонкилометри – 0,00192 лв.** за брутотонкилометър, независимо от вида на влаковете, техните категории, както и от категорията и вида на железопътната линия.
  - Такса за реализираните **влаккилометри – 0,5821 лв.** за влаккилометър, независимо от вида на влаковете, техните категории, както и от категорията и вида на железопътната линия.
  - Такса за **заявен и неизползван капацитет – 1,8293 лв.** за влаккилометър от неизползвания заявен и утвърден с годишния график за движение на влаковете капацитет, под формата на трасе на влак, независимо от вида на влаковете, техните категории, както и от категорията и вида на железопътната линия.
  - Такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия – **38,25 лв. за мегаватчас (MWh).**
- Разпределение на тягова електрическа енергия – 142,74 лв./MW
  - Превоз на 7 142 хил. тона товари - с 2 % повече от превозените товари през 2022 г. (7 016 хил. тона), което отговаря на получените предварителни план-програми на клиентите за 2023 г. ;
  - Планирано е увеличение на средната работна заплата от месец януари до месец юни 2023 г. с 10% и от м.юли до края на 2023 г. – увеличение с 10 %,
  - Разходите за ел. енергия са изчислени при единична цена на активна енергия без ДДС – 500,00 лв./МВтч за 2023г . Заложените цени на електрическата енергия са направени на база информацията от енергийни борси, които задават индикативни цени през следващите години.
  - Разходите за гориво са изчислени при единична цена на гориво за 2022г. – 2,80 лв./л без ДДС. Планирани са на база обем превози с дизелова тяга, заложена е разходна норма на брутотонкилометър за дизелова тяга и получените количества са умножени по прогнозна средна цена на дизеловото гориво за 2023 г.;
  - Предоставяне на комплексна услуга, съдържаща всички елементи на технологичния процес от заявяването на вагоните за натоварване до доставката на товара на получателя.

Съгласно Бизнес Програма 2023 г. на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и изпълнението на всички допускания заложен в нея, се очаква да отчете оперативна печалба в размер на 13 175 хил. лева. Този финансов резултат спрямо отчета за 2022 г. е подобрен със 197 хил. лева.

## Инвестиции

В Бизнес програмата за 2023 г. са планирани средства за поддържане на добро техническо състояние на подвижния състав, както в депа и ВР Цехове, така и в заводи на обща стойност 18 160 хил. лева.

Инвестиционната програма включва следните позиции:

Ремонти в депа на "БДЖ-Товарни превози" ЕООД	Брой	2 023
Локомотиви в депа на "БДЖ-Товарни превози" ЕООД	26	2 787
Вагони в депа на "БДЖ-Товарни превози" ЕООД	525	3 574

Общо в депа на дружеството	551	6 361
----------------------------	-----	-------

Ремонти в заводи	Брой	2 023
Товарни вагони	168	3 849
ПР - Подемен ремонт серия 46	2	1 050
ПР - Подемен ремонт серия 55	4	1 800
КР- Капитален ремонт серия 46	2	1 800
ОР - Основен ремонт серия 07	2	2 000
<b>Общо в Заводи</b>	<b>178</b>	<b>10 499</b>

Ремонти по необходимост на сгради и железен път		1 300
Общо инвестиции	хил. лева	18 160

За осъществяване на ремонтната дейност и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в депа и ВРЦехове на дружеството, е необходимо и инвестиция в дълготрайните активи, сграден фонд и съоръжения.

В тази връзка за 2023 година са предвидени инвестиции за ремонт на сгради и железен път в локомотивните и вагонни депа в размер на 1 300 хил. лева.

В Бизнес програмата на „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД за 2023 година се предвижда ремонта на локомотиви и вагони в депа и ВР цехове на дружеството да се осъществи със собствени средства.

#### **XI. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност**

В „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД не са осъществени действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

#### **XII. Наличие на клонове на предприятието**

Дейността на Дружеството се осъществява от Централно управление, 3 поделения за товарни превози – София, Пловдив, Горна Оряховица.

#### **XIII. Използвани от предприятието финансови инструменти**

В „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД не са използвани финансови инструменти.

С уважение,

**инж. Георги Друмев**

*Управител на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД*



## „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

ул. „Иван Вазов” № 3,  
гр.София 1080  
факс: +359 2 987 79 83

[www.bdz.bg](http://www.bdz.bg)  
e-mail: [bdzcargo@bdz.bg](mailto:bdzcargo@bdz.bg)

### НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ по чл.48 от Закона за счетоводството

Долуподписаният,

Георги Друмев Друмев, в качеството си на Управител на „БДЖ-Товарни превози” ЕООД, с ЕИК №175405647 със седалище и адрес на управление гр. София 1000, ул. „Иван Вазов” №3

ДЕКЛАРИРАМ, че:

#### **I. ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО**

##### **1. Правен статут**

„БДЖ – Товарни превози” ЕООД е търговско дружество, със 100 % собственост на „Холдинг БДЖ” ЕАД, като правата на едноличния собственик се упражняват от Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ” ЕАД.

Дружеството е част от холдингова структура, в която дружеството майка - „Холдинг БДЖ” ЕАД представлява управленски център за стратегическо развитие и контрол, като създава обща ръководна линия и цели, а дъщерните дружества – „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД и „БДЖ – Товарни превози” ЕООД следват управленската стратегия и извършват основните бизнес дейности на железопътни превозвачи.

Предметът на дейност на Дружеството е извършване на железопътни превози на товари във вътрешно и/или международно съобщение, наемане на локомотивна тяга и вагони за извършване на железопътни превози на товари, поддръжка и ремонт на тягов и подвижен състав, както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон. Дружеството притежава постоянен/ безсрочен лиценз за железопътен превоз на товари, издаден от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, който се преразглежда на определени периоди и в случаите, предвидени в приложимото законодателство.

Дейността на Дружеството се осъществява от Централно управление и три поделения за товарни превози (ПТП). Дружеството се управлява от един управител.

##### **2. Организационно-управленска структура**

Действащата структура на дружеството е по решение на СД на „ХБДЖ” ЕАД с Протокол № 107 от 10.03.2022 г. Дружеството е структурирано в четири основни структурни звена:

- Централно управление;
- Поделение за товарни превози София;
- Поделение за товарни превози Пловдив;
- Поделение за товарни превози Горна Оряховица.

Дейността на Централно управление е организирана в 5 /пет/ дирекции, 5 /пет/ самостоятелни отдели и 3 /три/ самостоятелни сектора, а именно:

Дирекции:

- Дирекция „Експлоатация“;
- Дирекция „Ремонт на локомотиви и товарни вагони“;
- Дирекция „Маркетинг и продажби“;
- Дирекция „Финанси и администрация“;
- Дирекция „Човешки ресурси“.

Самостоятелни отдели:

- Отдел „Обществени поръчки и проекти“;
- Отдел „Правен“;
- Отдел „Безопасност“;
- Отдел „Енергийна ефективност“;
- Отдел „Превенция на посегателствата и анализ на риска“.

Сектор:

- Звено „Вътрешен одит“;
- Финансов контролор;
- Сектор „СУК“ (Система за управление на качеството).

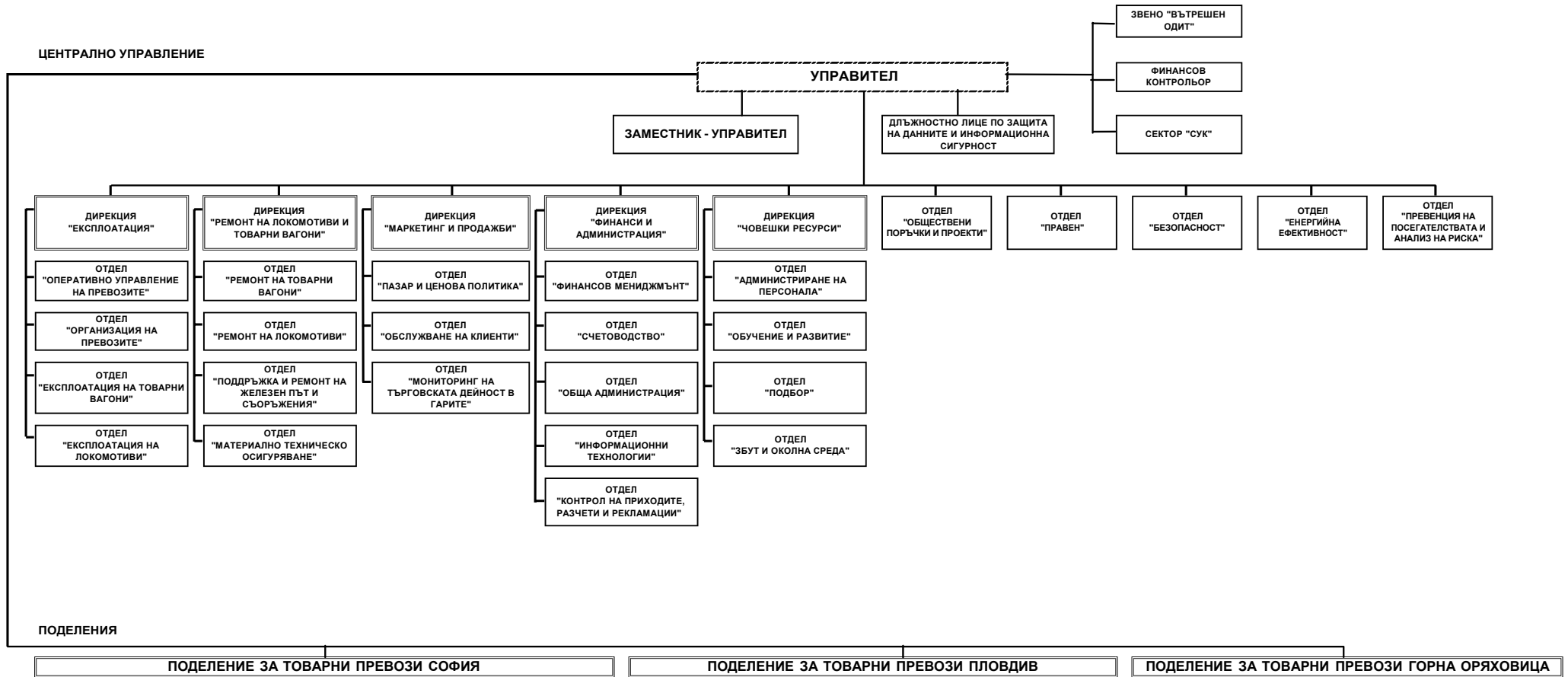
Основния предмет на дейност на Дружеството се осъществява чрез 8 /осем/ Бизнес центъра и 4 /четири/ Локомотивни депа, структурирани в поделенията, както следва:

- В Поделение за товарни превози София:
  - Бизнес център София 1;
  - Бизнес център София 2;
  - Бизнес център Дупница;
  - Локомотивно депо Дупница.
- В Поделение за товарни превози Пловдив:
  - Бизнес център Пловдив;
  - Бизнес център Бургас;
  - Бизнес център Стара Загора;
  - Локомотивно депо Стара Загора;
  - Локомотивно депо Бургас.
- В Поделение за товарни превози Горна Оряховица:
  - Бизнес център Горна Оряховица;
  - Бизнес център Варна;
  - Локомотивно депо Русе.

Списъчния състав на дружеството към 31 декември 2022 г. е 2255 бр.

Действащата структура към момента е показана на следващата схема:

## ОРГАНИЗАЦИОННО - УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА "БДЖ - ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ" ЕООД



### **3. Визия**

Визията на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД за бъдещето на товарните жп превози в нашата страна е в контекста на политиката на Европейската комисия за изграждане на единна железопътна общност, която ще се базира на интегрирана инфраструктурна мрежа, на оперативна съвместимост и на свободна конкуренция, за да се осигурят ефективни, сигурни и устойчиви транспортни услуги на товари в ЕС и региона. „БДЖ – Товарни превози” ЕООД ще бъде ключовият регионален партньор в осъществяването на тази визия.

### **4. Стратегически цели**

В контекста на Европейските и национални политики за развитие на железопътния транспорт и заложените в тях принципи и основни приоритети са определени следните общи стратегически цели, които Управителя на дружеството се стреми да постигне:

- **Подобряване на качеството на предоставяната транспортна услуга;**
- **Повишаване на конкурентоспособността;**
- **Нарастване на пазарния дял на товарните превози в жп транспорта.**

Тези стратегически цели ще се достигнат чрез изпълнението на следните краткосрочни цели и задачи:

#### **Финансови цели:**

- Устойчиво подобряване на финансовото състояние на компанията;
- Увеличение на приходите;
- Намаляване на разходите;
- Намаляване на задлъжнялостта;
- Намаляване периода за събиране на вземанията от клиенти;

#### **Нефинансови цели:**

- Нарастване на пазарния дял на товарните превози в жп транспорта.- увеличаване на обема на превозите, увеличаване производителността на локомотивите, увеличаване на оборота на вагоните.
- Подобряване на качеството на предоставяната транспортна услуга; Увеличаване на техническата скорост; намаляване престоя на вагоните;
- Възстановяване на конкурентоспособността; -Намаляване броя на аварията, модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Дигитализация на процесите и комуникационните канали с клиентите; - чрез надграждане на интегрираните информационни системи за оперативно, административно и маркетингово управление;
- Намаляване на въглеродния отпечатък на железопътния транспорт върху околната среда; - чрез интензифициране на инвестициите в устойчив транспорт и въвеждане на енергоефективни технологии и възобновяеми енергийни източници;
- Повишаване на ангажираността на служителите; - чрез подобряване на условията на труд, осигуряване на справедливо възнаграждение спрямо работните резултати и създаване на условия за пълноценна почивка, спорт и други дейности; Повишаване производителността на персонала;
- Повишаване квалификацията на персонала.

## **II. ОПИСАНИЕ НА ПОЛИТИКИТЕ, КОИТО ПРЕДПРИЯТИЕТО Е ПРИЕЛО И СЛЕДВА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ВЪПРОСИ:**

### **1. Съществена информация, свързана с контрола върху замърсяването на околната среда и мерките за предотвратяването му.**

Независимо, че железопътният транспорт е екологично най-безопасния вид транспорт, за използването на това предимство, както и за устойчивото развитие на транспортната система е необходимо хармоничното съчетаване на техническото развитие на подвижния състав и инфраструктурата с опазването на околната среда. Поради това всички жп администрации разширяват изградените системи за управление на околната среда.

С електрическа тяга се извършват над 93% от превозите на товари от общия обем превози и едва 7% от превозите се осъществяват с дизелова тяга. В „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в съответствие с организационно-управленската структура към дирекция „Човешки ресурси“ е създаден отдел „Безопасни условия на труд и екология“, който провежда екологичната политика в предприятието, като координира, ръководи и извършва контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване.

Като социално отговорна компания към околната среда с назначените еколози се стремим към динамично развиване и системно надграждане на комплекс от инструменти, които да допринесат във висока степен за опазване чистотата на водите, почвите и въздуха, намаляване и оползотворяване на отпадъците, адаптиране към измененията на климата и ефективно използване на ресурсите.

### **2. Преките и непреките емисии в атмосферата (емисиите на парникови газове в метрични тонове еквивалент на въглероден диоксид CO<sub>2</sub> и интензитета на емисиите на парникови газове).**

„БДЖ – Товарни превози“ ЕООД не участва в схемата за търговия с емисии на парникови газове. Поделенията на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД са разположени в урбанизирани територии, където измерването на вредни емисии CO, SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub>, прахови частици и други емисии, отделяни в атмосферния въздух, се извършва на национално и регионално ниво.

### **3. Използването и опазването на природните ресурси – вода и почва, и свързаното с тях опазване на биологичното разнообразие.**

Дружеството експлоатира регистрирани кладенци за водовземане. Във връзка с изпълнение на изискванията регламентирани в Закона за водите, относно издадените разрешителни на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за водовземане и заустване на води, намиращи се на територията на дружеството, за 2022 г. са изготвени и предоставени до контролните органи Доклади за изпълнение на условията в издадените разрешителни. През 2022 г. при извършения собствен мониторинг на черпените и производствените отпадни води с цел недопускане замърсяване на подпочвени води и почви, не са установени несъответствия със заложените норми.

### **4. Въздействията върху природни екосистеми, които водят до поток на ценни за екосистемата материали в бъдеще.**

Дейността на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони. При спазване на нормативните и технологичните изисквания не се очаква дейността на дружеството да доведе до замърсяване и/или дискомфорт на околната среда.

## **5. Управлението на отпадъците.**

В резултат на производствената си дейност (извършване на ремонти и поддръжка на подвижен състав), „БДЖ – Товарни превози” ЕООД генерира отпадъци. Явява се потенциален замърсител на водата, въздуха и почвите.

Формираните отпадъци се водят на отчет, съгласно нормативните изисквания. При натрупване се предават на лицензирани фирми, чрез сключване на писмени договори.

Дружеството извършва превоз на отпадъци и опасни отпадъци. В тази връзка спазва разпоредбите на действащото в момента екологично законодателство и транспонираните в него европейски директиви.

В „БДЖ – Товарни превози” ЕООД се осъществява контрол по компоненти и фактори на околната среда.

Превозът на опасни товари се извършва при спазване изискванията на Правилника за международен железопътен превоз на опасни товари RID (Приложение I към Конвенцията за международни железопътни превози COTIF).

## **6. Влиянието на транспорта върху околната среда.**

По отношение енергийната ефективност следва да се отчете факта, че енергийното потребление от железопътния транспорт е най-ниско спрямо другите видове транспорт, което го прави и най-енергоефективен.

Като цяло железопътният транспорт има най-малък дял за замърсяването на атмосферния въздух с вредни вещества, като отделеният CO<sub>2</sub> е само 2 % от общите емисии отделяни от транспорта в света.

Железопътният транспорт е най-екологичния транспорт, поради факта, че 70% от железопътната мрежа на Р. България е електрифицирана.

В Дружеството са въведени стандарт EN ISO 14001:2015 и система за документооборота, чрез поддържането на която значително се намалява обема ползвана хартия.

Въведеният стандарт EN ISO 14001:2015 гарантира грижа за околната среда, както и непрекъснато подобряване на резултатността спрямо опазването на природните ресурси.

„БДЖ – Товарни превози” ЕООД разполага с квалифициран персонал, познаващ основните и спомагателни дейности и техническа обезпеченост на дружеството, притежаващ опит в прилагането на екологичните нормативи в железопътната дейност.

За постигане на устойчиво развитие, в „БДЖ – Товарни превози” ЕООД следва да постъпят свежи финансови приходи, дружествената политика да се насочи към повишаване енергийната ефективност на подвижния състав, да се разшири обема и обхвата на интермодалните превози, както и да се търсят възможности за замяна на остарелите локомотиви. Наличието на свободен финансов ресурс ще бъде стимул за разработване на екологични програми, позволяващи да се поддържа и ремонтира подвижен състав при ефикасно управление на рисковете.

## **III. СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА**

### **1. Структура на персонала**

„БДЖ – Товарни превози” ЕООД осъществява последователна политика в областта на човешките ресурси.

Ръководството, осъзнавайки, че човешкият ресурс е ключов фактор за постигане на устойчиво развитие на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД, насочва усилията си за осигуряване на

хармонична и адекватна социална среда и формиране у своите служители чувство на отговорност и принадлежност към организацията.

Състоянието на работната сила към 31 декември 2022 г. е както следва:

№	Структурата на персонала по пол	Общо	Относителен дял %
1	Общо	2255	100%
2	мъже	1757	77.92%
3	жени	498	22.08%

Видно от горната справка, жените заемат малко над 22 % от общия брой на персонала. Това е под средното ниво на фирмите, където заетостта на жените е поне 35%. Железопътният транспорт е отрасъл с тежки условия на труд и поради това заетостта на жените е под средната.

№	Възрастов състав на персонала	Брой	Относителен дял %
1	Общо	2255	100%
2	до 30 години	55	2.44%
3	от 31 до 39 години	190	8.43%
4	от 40 до 49 години	518	22.97%
5	от 50 до 59 години	1110	49.22%
6	над 60 години	382	16.94%

Най - голям относителен дял – над 49 % заемат хората на възраст между 50 и 59 години.

В следващата таблица е показана структурата на персонала по трудов стаж.

№	Трудов стаж:	Относителен дял %	Общо	Мъже	Жени
1	Общо	100%	2255	1757	498
2	до 5 години	4.35%	98	76	22
3	от 5 до 10 години	5.85%	132	103	29
4	от 10 до 20 години	14.99%	338	244	94
5	от 20 до 30 години	24.12%	544	445	99
6	над 30 години	50.69%	1143	889	254

Най-голям относителен дял 50,69 % има персоналетът с трудов стаж над 30 години. Над 74 % от заетите имат трудов стаж над 20 години, т.е. са обучени с необходимия професионален опит и познания.

№	Образователен ценз	Брой	Относителен дял %
	Общо	2255	100%
1	Начално	0	0,00 %
2	Основно	112	4.97%
3	Средно общо	877	38.89%
4	Средно специално	511	22.66%
5	Професионален бакалавър	324	14.37%
6	Бакалавър	77	3.41%
7	Магистър	354	15,70%

Видно е, че най-голям относителен дял – над 61,55 % имат тези работници и служители със средно общо и средно специално образование. Над 33 % са професионални бакалаври, бакалаври и магистри, което е високо квалифициран персонал.

## **2. Социални дейности и политики, свързани със служителите**

Системата за оценка на длъжностите и работните места в „БДЖ – Товарни превози” ЕООД е разработена на базата на унифицирана номенклатура на длъжностите и работните места, където са заложили необходимите изисквания за заемането на всяка една длъжност, като основната заплата се определя с коефициент към минималната работна заплата за дружеството.

Всеки работник/служител може да заеме позиция, съответстваща на притежаваните от него образование, квалификация, трудов опит и др., което гарантира прилагането на принципа на равнопоставеност между половете по отношение заплащането на труда за работа с еднаква стойност, достъпа до обучения и кариерно развитие.

С цел подобряване на социалния статус на работещите, дружеството осигурява:

- средства за ваучери в размер на 150 лева на месец;
- социална сума в размер на 150 лв., при ползване на половината от полагащия се основен платен годишен отпуск;
- парични помощи на работещи, които са в затруднено социално положение или са със здравословни проблеми и/или тежки хронични заболявания, включително в резултат на претърпяна трудова злополука;
- поемане на 50 % от разходите на работниците и служителите за почивка в базите на „Холдинг БДЖ” ЕАД - самостоятелно или заедно с членове на техните семейства, за период от общо 7 (седем) календарни дни;
- поддържа общежития и културни домове;
- осигурява медицинска помощ и профилактика;
- предоставя карти за неограничен брой пътувания по железопътната мрежа на страната на служителите и билети за членовете на техните семейства;
- осигурява и други социални и битови потребности.

Също така, съгласно сключен договор с „БЕНЕФИТ СИСТЕМС БЪЛГАРИЯ” ООД, работещите в „БДЖ – Товарни превози” ЕООД, при желание от тяхна страна, могат да ползват „МУЛТИСПОРТ” на преференциална цена.

Достъпът до обучение от страна на работещите е без оглед на пол, възраст и др. Потребностите от обучение са определят в съответствие с производствената и технологичната необходимост, за осигуряване на необходимото квалификационно ниво. Обученията се провеждат по утвърден годишен план, разработен в съответствие с идентифицираните потребности. Организирано са обучения за професионална квалификация, преквалификация и придобиване на правоспособност, в т.ч. осигуряване на безплатно обучение на външни лица с условие да упражняват придобитата професия в дружеството за определен период.

Право на здравословен и безопасен труд има всеки работник и служител, без оглед на неговия пол. Спазването на това право е задължително при всякакви обстоятелства, включително и в процеса на осигуряване на защита здравето и безопасността при работа от рисковете на работното място.

С цел превенция на професионалните рискове, при предприемане на подходящи мерки за намаляване на трудовия травматизъм и заболяванията се поставя равнопоставеност между всички работещи – при осигуряване на периодични медицински прегледи и здравно наблюдение и анализ, при провеждане на обучения и инструктажи за повишаване информираността и компетентността на работещите и идентифициране и разпознаване на опасностите и рисковете при работа, както и при подобряване на работната среда и при поддържане в изправност на работното оборудване.

За защита на трудовите права на работещите и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, равен брой представители на работодателя и на работещите участват при провежданите периодично заседания на Комитета по условия на труд за обсъждане и оценка на дейностите за намаляване на трудовия травматизъм. По този начин се постига взаимна информираност и възможност за коригиращи въздействия чрез представителите на работещите.

В оценката на професионалните рискове и при планирането на мерките и действията за намаляване и ограничаване на рисковете при работа участват представители на работодателя и на работниците.

Подобрена е възможността за бърз, лесен и постоянен достъп до утвърдени основни дружествени документи чрез съществуващите информационни и телекомуникационни технологии.

#### **IV. ВЪПРОСИ СВЪРЗАНИ С ПРАВАТА НА ЧОВЕКА**

##### **Случаи на тежки последици върху правата на човека, свързани с решения и действия на дружеството**

В своята фирмена ценностна система „БДЖ – Товарни превози” ЕООД поставя на водещо място личността на човека, защитата на човешките права и недопускането на никакви форми на поведение по какъвто и да било начин и поради каквато и да било причина, които могат да накърнят достойнството и правата на отделната личност. През 2022 г. няма тежки последици върху правата на човека, които да са свързани с решения и действия на дружеството.

##### **Ангажираност на дружеството за зачитане на правата на човека**

Предвид установената тенденция на недостиг на квалифициран персонал, стремежът на дружеството е насочен към полагане на постоянна грижа, така че всеки работник и служител да се чувства удовлетворен и мотивиран от работата си, и да вижда възможности за лично и професионално развитие.

За постигане на посоченото „БДЖ – Товарни превози” ЕООД осигурява равнопоставеност и зачитане на човешките права, като стриктно се спазва нормативната уредба на страната и не се допускат никакви прояви на дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия или вяра, убеждения, политическа принадлежност, увреждания, възраст, имуществено състояние или други признаци; зачита се правото на информиране и консултиране на работниците и служителите, зачитат се синдикалните права и правото на здравословни и безопасни условия на работното място.

Съгласно договореностите в Колективния трудов договор „БДЖ – Товарни превози” ЕООД е задължено да не допуска пряка или непряка дискриминация при осъществяване на трудовите права и задължения. В дружеството не се допускат злоупотреби със служебно положение, изразяващи се в оказване на натиск или тормоз под каквато и да е форма спрямо останалите работници и служители. В случай на получаване на оплакване от работник или служител, който се смята за подложен на тормоз на работното място, незабавно следва да се извърши проверка и да се предприемат мерки за прекратяване на тормоза, като се гарантира защитата на неприкосновеността на личния живот и конфиденциалността, както и да се наложат дисциплинарни наказания в случаи на актове на насилие и тормоз на работното място.

В политиката си по наемане на работници и служители „БДЖ – Товарни превози” ЕООД също се ръководи от принципа за равнопоставено третиране на кандидатите, независимо от техните пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия или вяра, убеждения, политическа принадлежност, увреждания, възраст, имуществено състояние или други признаци.

През 2022 г. не са осъществявани проверки за спазване на правата на човека в дружеството.

Ръководството на дружеството не толерира и не допуска каквито и да било форми на експлоатация на хора и задължаването им да извършват принудителен или задължителен труд.

## **V. КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ**

Ръководството на „БДЖ - Товарни превози” ЕООД, чрез прилагане на системен подход към процесите за управление, осъзнато се стреми към непрекъснато подобряване на своята система за управление. Отчитайки наличните човешки и материални ресурси, се стреми в рамките на своята компетентност, да осигури ефикасно управление на предоставяните транспортни услуги в железопътния сектор, чрез подходящо бизнес планиране и ефективно целеполагане, съобразявайки се с интересите и изискванията на заинтересованите страни, при стриктно спазване на приложимите национални и международни изисквания за дейността и запазвайки първостепенната роля на безопасността при работа и опазване на околната среда.

В дружеството функционира единна система за финансово управление и контрол, в основата на която са сбор от правилници, вътрешни правила, инструкции и процедури, систематизирани в съответствие с управленската отговорност и елементите на финансовото управление и контрол, съгласно чл.10, ал.1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

В „БДЖ-Товарни превози” ЕООД функционира система за управление на качеството, стандарти ISO 45001:2018, 14001:2015, 9001:2015, 9000:2015, 19011:2011.

Финансовото управление и контрол в дружеството гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Разписани са подходящи правила и процедури по всички елементи на контролната среда:

- Управителя на „БДЖ-Товарни превози” ЕООД провежда редовни срещи с Директорите на дирекции и Ръководителите на самостоятелни отдели в Централно управление и Директорите на поделенията за товарни превози. Въведени са ясни процедури на докладване при осъществяването на вътрешния контрол.
- В организацията е осигурено разделението на отговорностите при вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол. Задълженията и отговорностите на отделните служители в дружеството са определени в длъжностните им характеристики и са разпределени по начин, по който се разграничават отговорностите по вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол. По отношение на поемане на задължения и извършване на разходи в дружеството, разграничаването на отговорностите по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол са разписани във вътрешните финансови политики и процедури на дружеството.
- В „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД функционират „Правила за Етично поведение”, утвърдени от Управителя на дружеството на 01.03.2017 г. В тях са разписани етичните ценности, взаимоотношенията между ръководството, служителите и гражданите, професионалното поведение, нормите регламентиращи случаите на конфликт на интереси в дружеството. Всички служители на организацията са запознати с правилата за поведение и реда за докладване на нарушения на етичните норми. Служителите докладват нарушенията чрез писмен доклад до прекия си ръководител или до Управителя на дружеството. Клиентите подават жалба или писмо до Управителя на дружеството.
- В „БДЖ – Товарни превози” ЕООД са утвърдени „Стратегия за управление на рисковете застрашаващи реализирането на стратегическите и оперативни цели на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД“ и „Методика за идентифициране и оценка на рисковете, които могат да попречат за реализиране на целите на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД“. Рисковете са идентифицирани и оценени и е изготвен риск регистър.

- Дейността на дружеството се подпомага от одитен комитет.
- Дружеството поддържа интернет страница: <https://bdzcargo.bdz.bg>

## **VI. МАРКЕТИНГОВА ПОЛИТИКА НА „БДЖ-ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД**

Маркетинговата политика на дружеството включва изготвяне на подробен анализ на външната и вътрешната среда, в която то осъществява своята дейност.

Анализа на външната среда включва:

**PESTEL анализ**, в който се изследват политическите, законовите, социалните и икономически фактори влияещи върху търсенето на транспортни услуги. Също така се изследва влиянието на технологичните фактори и околната среда върху дейността на дружеството.

**Влияние на конкуренцията.** Дружеството продължава да е безспорен лидер на пазара на предлаганите товарни железопътни транспортни услуги въпреки либерализацията на пазара и навлизането на нови частни превозвачи, но заплахата от конкуренция е висока. Затова се изследва конкуренцията в индустрията, силата на доставчиците и заплахата от заместващи услуги в товарния железопътен транспорт.

Анализа на вътрешната среда включва:

**Сила на клиентите -5 FORCES Анализ.** Този анализ изследва клиентите на “БДЖ – Товарни превози” ЕООД, които в резултат на обемите, които реализират са разделени на три категории:

- Категория А – клиенти с обем извършени превози над 100 000 тона;
- Категория В клиенти с обем между 10 000 и 100 000 тона;
- Категория С – клиенти с обем под 10 000 тона.

За да се запазят клиентите на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД трябва да се полагат ежедневни усилия за: повишаване на качеството на превозите, намаляване на срока за доставка, своевременно и точно подаване на вагоните за натоварване/разтоварване, както и информация за следенето на вагоните във всеки момент от превоза.

Голямата част от клиентите от групи А и В са спедитори, които едновременно с железопътен превоз на товари извършват и превози с автомобилен и морски транспорт. Политиката към спедиторските фирми е водене на ежедневен диалог и максимално прецизиране на условията за превоз, с цел избягване на реална заплахата те да пренасочат своите товари от жп транспорт към конкурентни видове транспорт или други жп превозвачи.

**SWOT Анализ** – който е изключително полезен инструмент за разбиране на различни бизнес ситуации и вземане на решения. Той дава необходимата рамка за преглед на организационната стратегия и посока на развитие на дружеството, изследва силните и слабите му страни, но така също и възможностите и заплахите на пазара.

## **VII.ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА НА „БДЖ-ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД**

Инвестиционната политика на „БДЖ-Товарни превози” ЕООД включва ремонт на вагони и локомотиви.

В Бизнес програмата за 2023 г. са планирани средства за поддържане на добро техническо състояние на подвижния състав, както в депа и ВР Цехове, така и в заводи на обща стойност 18 160 хил. лева.

За подобряване на техническото състояние на подвижния състав са предвидени заводски ремонт на 168 вагона, 2 броя ГПР (Голям периодичен ремонт) и 2 броя ОР(Основен ремонт) на локомотиви, а в депата, собственост на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД - среден ремонт на

525 вагона и текущ ремонт на 6 500 вагона. Също така са планирани да бъдат извършени 600 текущи ремонти (ТП и МПР) на локомотиви и 12 броя подедни ремонти .

За осъществяване на ремонтната дейност и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в депа и ВРЦехове на дружеството, е необходимо и инвестиция в дълготрайните активи, сграден фонд и съоръжения.

В тази връзка за 2023 година са предвидени инвестиции за ремонт на сгради и железен път в локомотивните и вагонни депа в размер на 1 300 хил. лева.

## **VIII. АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ РИСКОВЕ**

Основните рискове за развитието на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД могат да бъдат групирани по следния начин:

**Стратегически рискове** – те могат да повлияят върху постигането на стратегическите цели на дружеството. Могат да бъдат:

Политически рискове: породени от промяна в политическата конюнктура на държавата, промяна в политиките на правителството по отношение на железопътния транспорт като цяло. Честата смяна на политиката или промяна в параметрите оказва отрицателно въздействие върху приоритетите.

1. Чести изменения в стратегическите и оперативни цели на организацията; Често реструктуриране на организацията; Честа смяна на ръководството.

Мерки за управление на риска:

Приемане на национална стратегия за дългосрочно развитие на железопътния транспорт и приемане на средносрочна или дългосрочна „Бизнес програма на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД, която да се следва от всички ръководства.

2. При промяна на пазарните условия (висока инфлация, конкуренция и др.) това може да се отрази на нивото на търсене на някои услуги, да повлияе на разходите или да доведе до намаляване размера на пазарния дял на дружеството.

Мерки за управление на риска:

Сключване на средносрочни договори с товародатели и спедитори с фиксирани минимални годишни обеми на превозени товари и подробно разписан механизъм осигуряващ възможност за бърза актуализация на превозната цена при рязка промяна в икономическата обстановка.

3. При възникване на политически събития като военния конфликт в Украйна, риска е свързан със забавяне на доставки, материали и резервни части за подвижен състав. Ситуацията е бързо променяща се, със значителни отрицателни рискове за икономиката на България. Спирането на вноса на енергийни суровини от Руската федерация би имало по-големи икономически последици, но те са трудни за количествено определяне. При недостатъчното предлагане на основни суровини, ще има нарушения в производствените процеси, както в страната, така и в основни търговски партньори, което може да се отрази в ограничен износ и вероятност за продължаващо повишение на международните цени на основни суровини (петрол и природен газ, храни, метали, торове).

Мерки за управление на риска:

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

4. Влошаване на състоянието на някои железопътни линии – това би довело до намаляване на средните скорости, влошаване на сигурността, повишаване броя на инцидентите, загуба на клиенти и намаляване на приходите.

### Мерки за управление на риска:

Регулярна информация за проблемите и предложения за тяхното решаване с НК“ЖИ“ и на високо политическо ниво, биха намалили значително този риск.

### Пазарни рискове

1. Загуба на пазарен дял поради намалена конкурентоспособност. Появата на този риск може да има неблагоприятен ефект върху финансовите резултати на компанията и изпълнението на дългосрочната стратегия.

### Мерки за управление на риска:

- Търсене на нови пазари;
  - Внедряване на нови продукти;
2. Намаляване на товаропотоците поради геополитически причини. Появата на този риск може да има неблагоприятен ефект върху финансовите резултати на Дружеството и изпълнението на дългосрочната стратегия.

### Мерки за управление на риска:

- Постоянна комуникация с партньори;
- Търсене на нови клиенти и пазари;

**Оперативни рискове** - тези, с които организацията се сблъсква ежедневно и заплашват изпълнението на оперативни процеси и дейности. Те могат да бъдат:

1. Нарушение на Графика за движение на влаковете (ГДВ) – Причина за поява на риска може да е остарял тягов подвижен състав и вагонен парк, недостиг на локомотиви и вагони за изпълнение на графика. Липса на резерви от вагони и локомотиви за равномерно осъществяване на планови ремонти. Неизпълнение на обвързката на влаковете в следствие на закъснения.

### Мерки за управление на риска:

- Постоянен контрол на състоянието на вагонния и локомотивен парк;
  - Сключване на договор за ремонт на локомотиви и вагони.
  - Наемане на локомотиви.
2. Загуба на информация или пробив в сигурността.

### Мерки за управление на риска:

- Наличие на бекъп; Наличие на антивирусна система; Разписани контроли за установяване на пълнота на досие; Установен потребителски достъп до работните станции с потребителско име и парола;
  - Определени нива на достъп до използваните информационни системи;
  - Обновяване на техниката и реорганизация на използвания файлов сървър.
3. Рискове, свързани с морално и физически остарелия жп подвижен състав, експлоатиран от компанията, което може да се отрази в намаляване на обемните показатели и съответно реализираните приходи.

### Мерки за управление на риска:

- Изготвяне на годишен план за анализ и планиране на необходимият брой изправни и годни за движение по жп мрежата товарни вагони и локомотиви.;
- Стриктен контрол по изпълнението на ремонтните програми.;

- Повишаване ефективността на работата на служителите пряко заети с ремонта на подвижен състав.
- 4. Оперативен риск свързан с човешкия ресурс в дружеството, а именно – недостиг на персонал в експлоатацията и прекалената му натовареност. Застаряването на персонала е допълнителен риск. Непривлекателното заплащане е причина младите хора да не се задържат на работа дори и след 5 годишното им гарантиране на такава и съществува риск от неосигуряване на достатъчно квалифициран персонал за експлоатацията и поддръжка на подвижния състав.

#### Мерки за управление на риска:

- Обучение за придобиване на правоспособност, преквалификация и повишаване на квалификацията на служители на дружеството;
  - Обучение на външни лица за придобиване на професионална квалификация и правоспособност;
  - Привличане на квалифицирани кадри чрез активно участие в дни на кариерата и провеждане на срещи с обучаващи институции, бюра по труда и др. за популяризиране на “БДЖ – Товарни превози” ЕООД като работодател;
  - Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
  - Стимулиране на персонала.
5. Екологичен риск – В Дружеството се извършват ремонти и поддръжка на подвижен състав, при който се генерират отпадъци и това налага да се контролират следните компоненти на околната среда – води, почви и растителност, въздух и отпадък:

#### Мерки за управление на риска:

- Промислените води се добиват от собствени водоземни съоръжения, регистрирани съгласно Закона за водите. Отпадните води са замърсени с нефтопродукти, особено в локомотивните депа. Обработват се в собствени локални пречиствателни съоръжения (каломаслоуловители).
- Предаването на производствени отпадъци, включително опасни за обезвреждане и/или оползотворяване се извършва, чрез сключване на договори с фирми и/или организации, които имат съответните разрешителни.
- Въздух - контролират се замърсители от отоплителни и охладителни съоръжения.
- Ежегодно се извършва обезтревяване на железния път и площите около сградите, дезинфекция, дезинсекция и дератизация на площи и сгради.

### **Финансови рискове**

1. Кредитен риск - представлява рискът някой клиент да не заплати задължението си към Дружеството.

#### Мерки за управление на риска:

- Механизъм за мониторинг на процеса по събиране на вземанията, чрез който Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти.
2. Ликвиден риск - представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения.

#### Мерки за управление на риска:

- Дружеството внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Организация по планиране и отчитане на паричните потоци в дружеството;

## **IX. НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ**

Основните нефинансови показатели, характеризиращи дейността на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД са следните:

№	ПОКАЗАТЕЛИ	Мярка	2021 г.	2022 г.	Изменение 2022/2021	
					+/-	%
1	Превозени товари	хил.т	7 139	7 016	-123	-2%
2	Нетотонкилометри	млн.	2 123	2 143	20	1%
3	Нетна приходна ставка	лева/хил.нетоткм	0.0560	0.0653	0.0093	17%
4	Средно превозно разстояние	км	297	306	8	3%
5	Оборот на товарни вагони	деноноция	7.54	7.62	0.08	1%
6	Коефициент на празния пробег	%	43.79	44.91	1.12	3%
7	Техническа скорост	км/ч	37.38	36.73	-0.65	-2%
8	Производителност на локомотив	хил. брткм	209 985	218 351	8 366	4%
9	Средно списъчен брой на персонала	брой	2 367	2 277	-90	-4%
10	Производителност на едно лице	хил. нтонкм/ 1 лице	897	941	44	5%

- През 2022 г. са превозени 7 016 хил. тона товари, с 2% по-малко товари спрямо 2021 г.
- Нетотонкилометровата работа е увеличена с 1% спрямо 2021 г. Причината е, че е увеличено средното превозно разстояние с 3% спрямо 2021 г.
- Нетната приходна ставка е увеличена със 17% спрямо 2021 г, поради увеличаване цената на транспортната услуга.
- Средното превозно разстояние е увеличено с 3% спрямо 2021 г. Причини за това увеличение са промяна в структурата на превозените товари по видове, както и увеличение на нето тонкилометровата работа с 1% спрямо 2021 г.
- Оборота на товарни вагони е увеличен с 1% спрямо 2021 г. По-добра организация на натоварването на вагоните за завършване на цикъла от едното натоварване на вагоните, до следващото им натоварване.
- Коефициент на празния пробег е увеличен с 3% спрямо 2021 г. Това е резултат от ниската ефективност на използването на товарните вагони.
- Техническата скорост е намалена с 2% спрямо 2021 г. поради увеличено време пътуване без престой на вагоните.
- Производителност на локомотива е увеличена с 4% спрямо 2021 г. Увеличена е брутотонкм работа с 8,36 брутотонкм, с по-малко локомотиви са произведени повече брутотонкм.

- Средно списъчен брой е намален с 4% спрямо 2021 г. поради придобиване право на пенсионна възраст на служителите.
- Производителност на едно лице увеличена с 5% спрямо 2021 г. Увеличението се дължи на по големия обем извършена работа с по-малко персонал.

Настоящата нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на приложимото законодателство.

**инж. Георги Друмев**

*Управител на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД*

## Декларация за корпоративно управление

По чл. 100н, ал. 7, т. 1 от ЗППЦК

от

**Георги Друмев Друмев,**

**Управител на**

**„БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, ЕИК 175405647,**

**с адрес на управление: гр. София, ул. „Иван Вазов” № 3**

Настоящата декларация за корпоративно управление се основава на възприетите от българското законодателство принципи и норми за добро корпоративно управление посредством разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление, Търговския закон (ТЗ), Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводството (ЗС) и други нормативни и подзаконовни нормативни актове и международно признати стандарти. Декларацията за корпоративно управление е изготвена съобразно изискванията на чл. 39 от ЗС и на чл. 100н от ЗППЦК.

- 1. Информация относно спазване по целесъобразност на: (а) Националния кодекс за корпоративно управление или (б) друг кодекс за корпоративно управление, както и информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Дружеството в допълнение на кодекса по буква (а) или (б)**

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление.

Управлението на Дружеството се осъществява при спазване на разпоредбите, установени в Учредителен акт на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, както и в Правилник за дейността на Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД, които са в съответствие с изискванията на Националния кодекс за корпоративно управление и регламентират функциите и задълженията на органите за управление и контрол; процедурата за избор и освобождаването на членове на тези органи; структурата и компетентността му; изискванията, с които следва да бъдат съобразени размерът и структурата на възнагражденията на членовете на органите за управление и контрол; процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси; необходимостта от създаване на Одитен комитет съобразно спецификата на Дружеството. Съгласно разпоредбата на чл. 15 от Учредителния акт на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД органи на Дружеството са: 1. Общо събрание, чиито правомощия се управляват от Едноличния собственик на капитала на Дружеството, който е „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД, правата на който на основание чл. 65, ал. 3 от Търговския закон се упражняват от Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД; 2. Управител/Управители.

Управлението на Дружеството се ръководи от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност, при спазване на Националния кодекс за корпоративно управление и приетите в „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД **Правила за етично поведение**. Правилата определят необходимите нива на етика и поведение, предоставят се на всички служители. Всички служители на Дружеството са запознати с установените норми на етично и професионално поведение, като за отклонението от тях, представляващи нарушение на вътрешния трудов ред, е предвидена дисциплинарна отговорност.

**2. Обяснение от страна на Дружеството кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква (а) или (б) не спазва и какви са основанията за това, съответно когато не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това**

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление по отношение на всички относими за дейността му негови изисквания и доколкото същите не противоречат на изискванията на приложимия специален Закон за публични предприятия, регламентиращ дейността на Дружеството в качеството му на публично предприятие.

**3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане**

**Вътрешен контрол**

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, осъществяван от ръководството на Дружеството и неговите служители. Прилага се към всички аспекти от дейността на Дружеството и се осъществява чрез комплекс от взаимосвързани елементи \* контролна среда; \* управление на риска; \* контролни дейности; \* информация и комуникация; \* мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол (СФУК) в „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е съобразена с изискванията на чл. 10, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС). СФУК включва политики, процедури и вътрешни правила за всички дейности и лица в Дружеството.

Наличието на утвърдена рамка на Система за финансово управление и контрол в „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД демонстрира познаването, от ръководството на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, на нормативните изисквания, задълженията и отговорностите по отношение на вътрешния контрол. Системата е актуализирана и съответства на нормативната уредба и методологията в областта на вътрешния контрол. Рамката на системата съдържа разписани задължителните елементи на финансово управление и контрол, като общи изисквания. Разписаните вътрешни актове и практически прилагани процедури дават разумна увереност, че целите на Дружеството се постигат при осигурени условия за осъществяване на ефективен контрол. Действащата контролна среда в Дружеството е добра и създава условия за постигане на целите му и за изпълнение на решенията на ръководството. В „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са създадени добри условия за оперативен обмен на информация, осигуряващ протичането на ефективна вертикална и хоризонтална комуникация между служителите от отделните йерархични нива.

## **1. Контролна среда**

В „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са утвърдени вътрешни актове (политики, правила, процедури) за организация на извършваните в Дружеството дейности и процеси, вкл. осъществяване на вътрешен контрол по тях.

В „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е създадена подходяща организационна структура, която да позволи на Дружеството да постигне целите си.

Введените политики, процедури и практики по управление на човешките ресурси в „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, отговарят на нормативните изисквания, регламентирани в ЗФУКПС и методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, и са предпоставка за ефективно управление на човешките ресурси и обезпечаване на Дружеството с нужните такива. Политиките и практиките по управление на човешките ресурси в Дружеството осигуряват прозрачност при подбор и назначаването на квалифицирани кадри чрез утвърдената ПК 6.2 01, „Управление на човешките ресурси” в „БДЖ – ТОВАРНИ превози” ЕООД. Длъжностните характеристики на служителите се преглеждат периодично във връзка със задълженията, изискуемата квалификация и линиите на докладване, като се актуализират при необходимост. Текуществото на ръководния и/или експертния състав е в границите, които не оказват влияние върху постигане на целите на Дружеството.

В „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са създадени добри условия за оперативен обмен на информация, осигуряващ протичането на ефективна вертикална и хоризонтална комуникация между служителите от отделните йерархични нива.

Ръководството на Дружеството е създадо условия и поддържа функционирането на независим вътрешен одит, който се отчита пряко на Управителя на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД. Отделът е ситуиран в Централното управление на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД и няма вътрешни одитори в териториалните структури на Дружеството. В обхвата на вътрешния одит попадат всички структурни звена на Дружеството. На вътрешен одит подлежат всички дейности и процеси, извършвани в Дружеството.

## **2. Управление на риска**

В „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД има утвърдени от Управителя на Дружеството „Методика за идентифициране и оценка на рискове, които могат да попречат за реализиране на целите на „БДЖ-Товарни превози” ЕООД и „Стратегия за управление на рисковете, застрашаващи реализирането на стратегическите и оперативни цели на „БДЖ – ТОВАРНИ превози“ ЕООД”. Документите са разпространени до ръководителите на съответните структурни звена. В Дружеството функционира отдел „Система за управление на качеството”, който се отчита пряко на Управителя на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД.

Създадените в „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД документи във връзка с процеса по управление на риска отговарят на нормативните изисквания и създават предпоставка за изразяване на разумна увереност, че рисковете застрашаващи постигането на целите на Дружеството се поддържат на приемливо ниво.

## 1. Контролни дейности

Системата на двойния подпис е регламентирана като задължителен елемент в рамката на СФУК в Дружеството.

В „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са въведени необходимите процедури, касаещи достъп до активите и информацията само от оторизирани лица във връзка с изпълнение на техните дейности и отговорности, съобразно разписаните длъжностни характеристики. Корпоративната компютърна мрежа на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е предназначена да обслужва само звена и подразделения на Дружеството, като осигурява програмно-техническа база за всички вътрешни информационни системи и компютризираните технологични дейности на Дружеството.

В „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са утвърдени „Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол в „БДЖ – ТОВАРНИ превози“ ЕООД”, регламентиращи реда и начина за осъществяване на предварителен контрол, съобразно изискванията на действащото законодателство. Предварителният контрол се извършва по отношение на всички процеси (посочени като обекти на предварителен контрол в правилата), свързани с осъществяването на цялостната дейност в Дружеството.

Текущият контрол в „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е организиран: \*за договорите сключени по реда на ЗОП се осъществява от лицата, определени със заповед за контрол по съответния договор, съгласно утвърдения вътрешен ред възлагане на обществени поръчки, заповед за контрол при изпълнение на обекти от инвестиционната и ремонтна програма на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, заповед за контрол по изпълнение на договорите за доставки. Текущият контрол се осъществява преди извършване на всяко плащане по сключените договори.

Последващите оценки в Дружеството се извършват на функционален принцип в рамките на административната структура (дирекция, отдел, направление), извършваща съответната дейност. Несъответствията се докладват на принципа на субординацията – служителите докладват на преките си ръководители, а те от своя страна докладват на по-горно ниво. Управителят определя със заповед отговорни служители с необходимата експертиза за извършването на последващи оценки на изпълнението за целите на всеки конкретен случай при необходимост.

Процедурите за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване и отчитане на всички операции в „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД са определени в Счетоводните политики на Дружеството, в съответствие с Международните счетоводни стандарти, действащото счетоводно данъчно законодателство, други вътрешни актове, уреждащи правилата за счетоводната отчетност и документооборота. С утвърденото разпределение на задълженията и отговорностите на отделните служители не се позволява на един служител едновременно да има отговорност по вземане на решение, изпълнение, осчетоводяване и осъществяване на контрол.

Разрешаването за извършване на действия, в резултат на които настъпват определени последици за Дружеството се извършва от Управителя и/или Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД в съответствие с предоставените им от Търговския закон, Учредителния акт на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД, Правилата за дейността на Съвета на директорите (СД)

правономощия. Изпълнението се извършва от Управителя или упълномощени от него длъжностни лица, в съответствие с разпределението на отговорностите им с утвърдените длъжности характеристики и съобразено с приложимата нормативна уредба, Учредителния акт на **„БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД**, бизнес програмата, бюджета и вътрешно распоредителните документи на Дружеството. Управителят делегира определени правомощия с пълномощно на длъжностни лица за определен срок или за постоянно да извършват определена дейност. Длъжностните лица с делегирани правомощия докладват на Управителя за изпълнението им.

Функциите и отговорностите на Управителя и на членовете на СД са регламентирани в Учредителния акт на **„БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД** и правилника за дейността на СД, както и в други относими нормативни и вътрешни актове. Разделянето на отговорностите на работниците и служителите в Дружеството е осъществено чрез длъжностните характеристики. Изградени са подходящи линии на докладване и система за делегиране на правомощия, като Управителя със заповеди е възложил функции и отговорности на длъжностни лица с необходимата компетентност.

Процедурата по наблюдение върху възлагането на работата и изпълнението ѝ в **„БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД** се осъществява ежедневно от непосредствения ръководител, съобразно йерархичната подчиненост. Възлагането на задачи може да се извърши в устна или писмена форма, с определен срок за изпълнение. Ръководителите на структурните звена носят отговорност за възложената работа, нейното изпълнение и последиците от нея. Те дават насоки и указания на подчинените си, за да се осигури разбиране и недопускане на грешки и злоупотреби при изпълнението.

## **2. Информация и комуникация**

Чрез въведените информационни и комуникационни системи в Дружеството, всички служители получават навременно ясни и точни указания и распоредения. Информационните и комуникационните системи на Дружеството, включват: \*система за документооборот **„Ciela Norma“**, чрез която се възлагат задачи с отговорници и срокове за изпълнение; \*система за документиране и документооборот, съдържаща правила за оформяне, движение, използване и архивиране на документи; \*интернет страница съдържаща актуална информация относно предлаганите услуги, основни нормативни и вътрешни актове, както и друга информация свързана с дейността на **„БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД**, която е достъпна за всеки служител и гражданин. Дружеството разполага със **„Система за експлоатационна и търговска дейност на БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – e-bdzcargo**”. Също така Дружеството разполага със система за изчисление на трудови възнаграждения и дължими осигурителни вноски и данъци на персонала, счетоводните записвания и движение на стоково-материалните ценности.

Управителят на Дружеството провежда ежедневни срещи на ръководителите на самостоятелните структурни звена в **„БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД** с цел информированост, оперативност, координация, отчетност и контрол. Комуникацията с други организации и трети лица се извършва от Управителя или от упълномощени от него представители на Дружеството. Утвърдени са вътрешни правила: \*за организация на деловодната дейност и документооборота.

### **3. Мониторинг**

Най-често използваната форма за мониторинг в Дружеството е текущото наблюдение. Осъществява се ежедневно от ръководството, директорите на дирекции, ръководителите на отдели и служителите. Ежегодно се изготвят доклади за състоянието на системите за финансово управление и контрол (изп. чл. 8, ал. 1 от ЗФУКПС). Докладите се изпращат на Изпълнителния директор на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД (Холдинга) в качеството му на едноличен собственик на капитала. Самооценка се извършва най-малко веднъж годишно за целите на годишното докладване по ЗФУКПС.

В Дружеството текущо се наблюдава и периодично се оценява състоянието на системите за финансово управление и контрол. Оценката на вътрешно - контролната система се извършва:

- \* тримесечно – изпълнението на решението на СД на Холдинга;
- \* годишно – отдел СУК, съгласно „Програма за преглед от ръководството“;
- \* на шестмесечие и годишно – звено „Вътрешен одит“.

Звеното за вътрешен одит в „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД осъществява мониторинг на дейността на Дружеството и дава информация на ръководството относно адекватността и ефективността на системата за финансово управление и контрол за одитираните структури, процеси и дейности. Всички резултати от осъществения мониторинг, включително недостатъците и предложенията за подобрене на вътрешния контрол се докладват на лицата, които могат да вземат мерки за разрешаване на проблемите: \*от текущия контрол – на прекия ръководител, а при необходимост на директорите на дирекции и Управителя; \*от самооценка – на Управителя; \*от вътрешния одит – на Управителя.

#### **Процес на финансовото отчитане**

Ръководството на Дружеството носи отговорността за осигуряване подходящо поддържане на счетоводните данни и на процесите, които гарантират, че финансовата информация е уместна, надеждна, в съответствие с приложимото законодателство и се изготвят и публикуват от Дружеството своевременно. Ръководството на Дружеството преглежда и одобрява финансовите отчети, за да се гарантира, че финансовото състояние и резултатите на Дружеството са правилно отразени.

Финансовата информация, публикувана от Дружеството, е обект на одобрение от Съвета на директорите на Холдинга.

Главният счетоводител е на подчинение на директор дирекция „Финанси и администрация“. Съгласно неговата функционална характеристика той обхваща и реализира изцяло счетоводно-отчетната функция в Дружеството, вътрешния счетоводен контрол и изготвянето на финансови отчети. В неговите отговорности е коректното и последователно приложение на разработените счетоводни политики, разработването и приложението на вътрешен сметкоплан; отчетни методики, текущото водене на счетоводството; текущия счетоводен анализ и контрол на отчетните данни и документация; сводирането и класифицирането на отчетните данни за целите на финансовите отчети; изготвянето и/или обработката на входящите данни за приблизителните счетоводни оценки заедно с ангажираните експерти, както и докладване на установени отклонения и несъответствия на Управителя; и спазването на

нормативните изисквания в областта на счетоводството, данъците и други свързани с тях области.

Счетоводната политика на Дружеството подлежи на одобрение от Управителя. Най-важните нейни аспекти, необходими за правилното разбиране на финансовите отчети, задължително се оповестяват.

Изборът на отчетната рамка е дефиниран на база изискванията на Закона за счетоводството. Дружеството прилага Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз. Текущият контрол за правилното приложение на МСФО се извършва от главния счетоводител, вътрешния одит и контрол и одитния комитет. Допълнително потвърждение за коректността на приложението се получава от външните одитори.

Изготвянето на финансовите отчети на Дружеството за публично ползване е резултат на цялостен процес по счетоводно приключване на отчетен период. Този процес е формализиран чрез приети от ръководството документи с правила и инструкции. Те са свързани с извършването на определени действия и процедури, и респ. изготвянето на определени документи от служители в дирекция „Финанси и администрация” или от други длъжностни лица и тези действия и процедури са насочени към: извършване на инвентаризации; анализи на сметки; изпращане на потвърдителни писма; определяне на най-добри приблизителни оценки като амортизации, преоценки, обезценки и начисления, които да са базирани на разумно обосновани предположения, сводиране и класификация на счетоводните данни; проучвания и анализи на определени правни документи (договори, съдебни дела, становища на правни консултанти); проучвания и оценка на доклади на експерти (оценители, актюери, други вътрешни експерти и длъжностни лица); изготвяне, анализи и обсъждания на проекти на финансови отчети.

Процесът по счетоводно приключване се ръководи пряко от главния счетоводител, и той взема крайните решения по ключови въпроси, свързани с признаването, класификацията, оценките, представянето и оповестяванията относно определени обекти, операции и събития, както и за цялостното представяне на финансовите отчети.

Външният регистриран одитор прави преглед и докладва за съществени въпроси, включения в одиторския доклад.

Съгласно изискванията на Кодекса, Управителят потвърждава отговорността на дирекция „Финанси и администрация” за изготвянето на годишния доклад за дейността и финансовия отчет и считат, че годишния доклад за дейността, взет като цяло, е прозрачен, балансиран и разбираем и осигурява необходимата информация с цел оценяване дейността на Дружеството, бизнес модела и стратегията.

#### **4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане**

##### *4.1. Член 10, параграф 1, буква "в"*

*Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;*

**Към 31.12.2022 г. едноличен собственик на капитала на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД.**

*4.2. Член 10, параграф 1, буква "г"*

*Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;*

**Дружеството няма акционери със специални контролни права – неприложимо, тъй като правно-организационната форма на Дружеството е „Еднолично дружество с ограничена отговорност“.**

*4.3. Член 10, параграф 1, буква "е"*

*Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;*

**Неприложимо, тъй като правно-организационната форма на Дружеството е „Еднолично дружество с ограничена отговорност“.**

*4.4. Член 10, параграф 1, буква "з"*

*Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния акт*

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на органи за управление и контрол и внасянето на изменения в Учредителния акт на Дружеството са определени в Търговския закон, Закона за публичните предприятия, Учредителния акт на Дружеството и приетия Правилник за дейността на Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД.

Правомощията на членовете на органите на управление и контрол са уредени в Търговския закон, Закона за публичните предприятия, Учредителния акт на Дружеството и приетите правила за работа на органите на управление.

Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от Учредителния акт на Дружеството, същото е Еднолично дружество с ограничена отговорност.

Едноличният собственик на капитала взема решения за изменение и допълване на Учредителния акт; преобразуване и прекратяване на Дружеството; увеличаване и намаляване капитала; избор и освобождаване на Управител/Управители, както и освобождаване от отговорност; избиране и освобождаване на регистрираните одитори на Дружеството; одобряване и приемане на годишния финансов отчет след заверка от назначените регистрирани одитори, решения за разпределение на печалбата и др.

4.5. Член 10, параграф 1, буква "и"

*Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.*

**Неприложимо, тъй като правно-организационната форма на Дружеството е „Еднолично дружество с ограничена отговорност“.**

**5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството и техните комитети**

Едноличен собственик на капитала на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД е „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД, регистриран в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 130822878, чийто принципал е българската държава чрез министъра на транспорта и съобщенията, ЕИК/ПИК 000695388.

Органите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД са: Общото събрание на акционерите, чиито правомощия се упражняват от едноличен собственик на капитала и Съвет на директорите. Правата на държавата като едноличния собственик на капитала се упражняват от Министъра на транспорта и съобщенията.

Членовете на Съвета на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД се избират от едноличния собственик на капитала след проведен конкурс по реда на Закона за публичните предприятия за срок от 3 до 5 години. Правомощията на СД са регламентирани в Устава на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД и правилника за дейността на СД.

**Органи на управление:**

Към 31.12.2022 г. Съветът на директорите на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД:

1. Иво Николаев Тодоров;
2. Атанас Георгиев Атанасов;
3. Петко Добрев Петков;
4. Калин Атанасов Стоянов;
5. Валя Стефанова Петрова.

Дружеството се управлява и представлява от Съвета на директорите.

Непосредственото, ежедневнo ръководство се осъществява от изпълнителния директор, съобразно уредените от Устава на „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД негови компетенции.

За всички заседания на органите за управление и контрол се водят протоколи, които се подписват от всички присъстващи членове, като се отбелязва гласуването по разглежданите въпроси. Вземането на решения от органите за управление и контрол е съобразно разпоредбите на Устава на Дружеството.

Осъществява се активно взаимодействие между изпълнителния директор и останалите членове на СД, което допринася за формирането на ясна и балансирана представа за Дружеството и неговото корпоративно управление. По този начин се създават предпоставки за реализирането на един от важните принципи на доброто корпоративно управление – осъществяване на ефективно стратегическо управление на Дружеството,

което е неразривно свързано и обусловено от структурата и състава на органите на управление.

### **Одитен комитет на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД**

Съгласно решение на СД на Холдинга и в съответствие със законовите изисквания и конкретните нужди на Дружеството, са избрани членовете на Одитния комитет, мнозинството от които са независими съгласно чл. 107 от ЗНФО.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в чл. 108 на Закона за независимия финансов одит и са, както следва:

- Да наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Да наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
- Да наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Да проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Да отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
- Да изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 31 май годишен доклад за дейността си и др.

### **Управител на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД**

Дружеството се управлява от Управител. Същият управлява и представлява „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД в съответствие с действащата нормативна уредба, Учредителния акт на дружеството и решенията на Едноличния собственик на капитала – „Холдинг БДЖ” ЕАД.

Основните функции на Управителя са както следва:

- Изпълнение на обемните показатели и количествените показатели и стойности, заложен в бизнес праграмата на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД;
- Ефективно управление на стопанската дейност на дружеството, в т.ч. изпълнение на стратегии, политики, обемни и количествени стойности, показатели и др.

- Да представлява дружеството пред съдебни, данъчни и други държавни органи и организации, пред банковите и финансови институции, пред физически и юридически лица и навсякъде, където е необходимо;
- Да предлага на Едноличния собственик на капитала да взема решения, които са от неговата компетентност;
- Да изготвя и представя на Едноличния собственик на капитала за приемане бизнес програма, отчет за нейното изпълнение, както и тримесечни и годишни отчети финансови отчети;
- Да представя пред Агенцията за публичните предприятия и контрол цялата необходима информация и документи в съответствие с нормативната уредба;
- Да открива процедури за възлагане на обществени поръчки и сключва договори, водещи до поемане на финансови задължения за дружеството;
- Да представлява „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД като работодател.

**6. Описание на политиката на многообразие, прилагана от по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период**

Към настоящия момент Дружеството не е разработило и не прилага политика на многообразие.

инж. Георги Друмев

Управител на „БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ” ЕООД

## **ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР**

**До едноличния собственик на капитала на**

**„БДЖ – Товарни превози“ ЕООД**

**гр. София**

### **Доклад относно одита на финансовия отчет**

#### **Квалифицирано мнение**

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможните ефекти от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

#### **База за изразяване на квалифицирано мнение**

1. Дружеството отчита в Отчета за финансовото състояние в структурата на текущите си активи материални запаси с балансова стойност 18 001 хил.лв., съществена част от които са резервни части за вагони и локомотиви с обща стойност в размер на 11 909 хил.лв. Ние не сме присъствали на годишната инвентаризация на материални запаси за годината, завършила на 31 декември 2022 г., тъй като тази дата предхожда датата на нашето назначаване за одитори на Дружеството за 2022 година.

В хода на одиторските процедури ние констатирахме материални запаси, обездвижени и залежали, но с оглед на специфичното им предназначение и уникална употреба, както и необходимостта от поддържането не само на отделни елементи, а комплекти от резервни части и възли за нуждите от „авариен“ запас за извършване на ремонти, ние не можем да кажем каква част от тях са обездвижени и залежали поради липса на необходимост от тях. Резервните части за локомотиви са с балансова стойност 6 136 хил.лв., като обездвижените материални запаси от тази група са 3 735 хил.лв. и представляват 60,88% от резервните части за локомотиви. Но поради описаните обстоятелства, ние не сме във състояние да определим каква част от тях са залежали и има ли сред тях, такива, които няма да се ползват в дейността на дружеството поради морално остаряване и липса на употреба в бъдещи периоди. При анализа беше установено, че от материални запаси – резервни части за вагони с балансова стойност 1 656 хил.лв. са без движение за годината и същите представляват 65,73% от общата стойност на всички резервни части за вагони. Общо над 30% от материалните запаси са с индикации за обездвиженост и залежалост.

Поради съществения обем на материалните запаси и брой номенклатури, голям обем на стопанските операции за движението на материалните запаси в периода след 31 декември 2022 година, наличие на значителния времеви интервал между крайната дата на отчетния период и периода на извършване на одиторските процедури, ние не успяхме и чрез

извършване на алтернативни процедури, да проследим отчетените стопански операции за заприходяване и потребление на материалните запаси с цел да потвърдим наличностите на материалните запаси към края на 2022 година. За нас беше практически невъзможно да изпълним необходимите одиторски процедури, за да получим разумна степен на сигурност относно отчетените материални запаси и тяхната балансова стойност в Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 година, както и да определим дали са необходими корекции в размера на материалните запаси и евентуалната стойност за обезценка.

2. Към 31 декември 2022 г. Дружеството оповестява в отчета за финансово състояние нетекущи активи с балансова стойност 3,827 хил. лв., представляващи подвижен състав, класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5 „Нетекущи активи държани за продажба и преустановени дейности“. При изпълнение на одиторските процедури за този обект на отчитане, ние установихме, че за 2022 г. няма реализирана продажба от тези активи и очакванията на Ръководството са тези активи да се реализират за по-продължителен период. През предходната година са реализирани чрез продажба само част от активи в тази група. Това е показателно, че освобождаването от активите е продължителен процес във времето. Независимо от това Дружеството очаква представената балансова стойност да бъде възстановена чрез продажба вместо чрез продължаваща употреба, поради което отчита тези активи по МСФО 5.

Съгласно изискванията на МСФО 5 се разрешава удължаването на периода, изискван за приключване на продажбата ако забавянето е породено от събития или обстоятелства извън контрола на предприятието и ако са налице достатъчно доказателства, че предприятието остава ангажирано с плана си за продажба на актива и е страна по вече получен неотменяем ангажимент за продажба, както и при наличие на обстоятелства, които са били първоначално считани за малко вероятно, че ще се случат. Ние не получихме информация относно наличието на събития и обстоятелства, които да ни служат за основание за отчитането на тези активи в групата на МСФО 5. През отчетния период в групата са заведени нови активи за 1 078 хил.лв., за които не ни беше предоставен план за реализация, както и започната активна програма за намиране на купувачи за тези активи и за наличните към 31.12.2022 г. в тази група от предходни години. Не ни беше предоставен преглед за определяне на тяхната стойност към датата на прехвърляне на активите през 2022г. от групата на нетекущите активи в групата на МСФО 5. Поради липса на такива доказателства, ние не получихме достатъчно убедителни доказателства относно основанията за продължаващата класификация на тези активи като държани за продажба и не можем да определим възможния ефект във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2022 г. за тази група активи.

3. Към 31 декември 2022 г. представените в групата на Имоти, машини и съоръжения активи в процес на изграждане са с отчетна стойност 7 780 хил.лв. и балансова стойност 3 002 хил.лв. В предходни отчетни периоди е била начислена частична обезценка на тези активив размер на 4 778 хил.лв. През 2022 година не е отчетена обезценка на тези активи. В състава на тези активи са включени разходи, капитализирани през предходни години, които не са въведени в експлоатация. Не ни беше предоставена информация за извършен преглед за обезценка на тези активи, както и очакванията на Ръководството за окончателно им изграждане или завъшване и бъдещите планове за ползване на тези активи в дейността на дружеството. Тези обстоятелства са индикация, че съществува вероятност балансовата им стойност да надвишава възстановимата стойност. Ние не получихме достатъчно и уместни доказателства относно възстановимата стойност на тези активи, както и дали са необходими корекции на

представените им балансови стойности в отчета за финансово състояние към 31 декември 2022 г., както и ефекта от това върху отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 година.

4. Към 31 декември 2022 г. отчита вземания от чуждестранни контрагенти и железопътни администрации в нетен размер на 3 748 хил. лв., като тяхната историческа стойност е 6 989 хил. лв. и начислена обезценка в размер на 3 241 хил. лв. Вземания с историческа стойност в размер на 5 004 хил. лв. не са събрани през последните две години и същите отчетени и към 31.12.2021 г. Ние получихме писмени потвърждения от трети страни за несъществена част от тях и не успяхме да получим достатъчно и уместни доказателства и чрез алтернативни процедури относно съществуването и оценката на тези вземания, съответно ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими някакви корекции на тези суми и техният ефект върху финансовия отчет към 31 декември 2022 г.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

#### Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. В допълнение към въпроса, описан в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние определихме въпроса, описан по-долу като ключов одиторски въпрос, който да бъде комуникиран в нашия доклад.

Последващо оценяване на имоти, машини и съоръжения	
<p><b>Пояснения</b> Бележка 4.7. „Имоти, машини и съоръжения“ дава информация за счетоводната политика на Дружеството, Бележка 7. „Имоти, машини съоръжения“, Бележка 36.5. „Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи“, Бележка 4.9. „Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения“</p>	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Към 31 декември 2022 г. Дружеството отчита имоти, машини и съоръжения, с последващо оценявани по цена на придобиване, намалена с натрупани</p>	<p>По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:</p>

амортизации и отчетени загуби от обезценки – за сгради, машини, съоръжения и оборудване и други активи. За земите и подвижния състав от локомотиви и вагони Дружеството прилага последващо оценяване по преоценена стойност. Активите от група Имоти, машини и съоръжения са с балансова стойност 170 505 хил.лв. към 31.12.2022 г. и представляват 77,64% от общата стойност на активите на Дружеството. Земите и подвижния състав от локомотиви и вагони са с балансова стойност 18 860 хил.лв. (земи) и 146 027 хил.лв. (подвижен състав) и се оценяват последващо по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценка, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка.

Справедливата стойност се определя от ръководството на Дружеството с помощта на оценки, извършени от външен сертифициран оценител. По счетоводна политика преоценките на земята и подвижния състав се извършват на 5 години, като подледната оценка е била през 2020 година. Тези оценки се базират на предположения, които са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

Поради значимостта на тази група активи за финансовото състояние на Дружеството, за осъществяване на стопанската дейност, специфичния характер на тези активи, липсата на пазарни аналози и използването на счетоводни преценки, ние считаме този въпрос за ключов одиторски въпрос.

- Анализ на прилаганата счетоводна политика на Дружеството, приложена през отчетния период, по отношение на последващото отчитане на имоти, машини и съоръжения и наляз за съответствието ѝ с приложимите МСФО;
- Проверка на определения полезен живот на нетекущите активи и анализ на уместността при дефинирането му;
- Преглед на процеса на Дружеството по отношение преоценката на активите и прилаганите контроли;
- Преглед на последната приложена оценка от независим оценител за преоценка на земи и подвижен състав;
- Получаване на разбиране за основните резултати, използваните ключови преценки и допускания
- Проверка на квалификация, независимост и обективност на външните оценители на Дружеството;
- Сравнение на резултатите от одиторските тестове с резултатите от оценките и счетоводните регистри на дружеството;
- Преглед и анализ на извършен тест за обезценка на имоти, машини и съоръжения;
- Получаване на разбиране за основните резултати от теста за обезценка, използваните ключови преценки и допускания от страна на ръководството;
- Сравнение на резултатите от теста със счетоводните регистри на дружеството и резултатите от извършените одиторски процедури;
- Оценка на адекватността на оповестяванията във финансовия отчет.

### **Обръщане на внимание**

Ние обръщаме внимание на Пояснително приложение 2 “Основа за изготвяне на финансовия отчет” към финансовия отчет, което представя информация за взето решение на Министъра на транспорта и съобщенията с протокол № ПД-107 от 12.07.2022 г. да се извърши преобразуване чрез вливане на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в едноличния собственик на капитал – „Холдинг БДЖ“ ЕАД. Към датата на издаване на настоящия одиторски доклад няма информация за предприети действия за реализация на това решение.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

### **Параграф по други въпроси**

Финансовият отчет на Дружеството за годината, приключила на 31 декември 2021 година, е одитиран от друг одитор, който е изразил модифицирано мнение върху този отчет на 06 юли 2022 година.

### **Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него**

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно балансовата стойност на материалните активи, активите в процес на изграждане и търговските вземания, както и коректното класифициране на активите, държани за продажба на Дружеството към 31 декември 2022 г. Съответно, ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за този обект.

### **Отговорности на ръководството за финансовия отчет**

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

### **Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет**

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад.

Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на ръководството, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с ръководството, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

#### **Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания**

##### ***Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството***

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

##### ***Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството***

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на финансовия отчет“ по-горе.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

- в) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- г) Декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от ЗППЦК.

**Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит**

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Ековис Одит България ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД („Дружеството“) с протокол за избор на одитор № ПД-88/02.06.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията, и договор от № 19.06.2023 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Дружеството представлява първи ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.

**Одиторско дружество № 114**

**ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД**

**Георги Тренчев**

**Управител**

**Диана Рангелова**

**Регистриран одитор, отговорен за одита**

**София, 21 юли 2023 г.**

**Ековис България Одит ООД**

София 1606, бул. "Генерал Е.И. Тотлебен" № 69-73, ет. 5, офис 1

+359 885 47 71 75georgi.trenchev@ecovis.bg

## Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември	31 декември	01 януари
		2022	2021	2021
		‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
			Преизчислен	Преизчислен
<b>Нетекущи активи</b>				
Нематериални активи	6	26	27	27
Имоти, машини и съоръжения	7	170 505	172 147	172 178
Нетекущи активи		<b>170 531</b>	<b>172 174</b>	<b>172 205</b>
<b>Текущи активи</b>				
Материални запаси	10	18 001	16 790	16 369
Търговски вземания	11	18 751	16 586	17 163
Вземания от свързани лица	31	521	634	989
Други вземания	12	1 838	1 806	874
Пари и парични еквиваленти	13	6 134	3 222	2 667
Текущи активи		<b>45 245</b>	<b>39 038</b>	<b>38 062</b>
Активи, класифицирани като държани за продажба	14	3 827	3 892	4 929
<b>Общо активи</b>		<b>219 603</b>	<b>215 104</b>	<b>215 196</b>

Съставил:  
/Ваня Димитрова/

Управител:  
/Георги Друмев/

Дата: 21.07.2023 г.

Ековис Одит България ООД, одиторско дружество № 114

Георги Тренчев  
Управител

Диана Рангелова  
Отговорен одитор за ангажимента

## Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснен ие	31 декември		01 януари
		2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
			Преизчислен	Преизчислен
<b>Собствен капитал</b>				
Акционерен капитал	15.1	25 791	25 791	23 251
Резерви от преобразуване	15.2	83 236	83 236	83 236
Преоценъчен резерв	15.3	127 059	129 270	130 033
Други резерви		(403)	(484)	(256)
Натрупана загуба		(131 958)	(146 397)	(139 545)
<b>Общо собствен капитал</b>		<b>103 725</b>	<b>91 416</b>	<b>96 719</b>
<b>Пасиви</b>				
<b>Нетекущи пасиви</b>				
Финансиране за нетекущи активи	16	1 190	1 265	1 319
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	2 725	2 488	1 684
Дългосрочни задължения към СЛ	31	59 899	62 161	45 691
Дългосрочни задължения към банки по заеми	20	3 492	2 826	2 600
Отсрочени данъчни пасиви	9	9 742	10 344	10 685
<b>Нетекущи пасиви</b>		<b>77 048</b>	<b>79 084</b>	<b>61 979</b>
<b>Текущи пасиви</b>				
Провизии	17	367	94	94
Финансиране за оперативна дейност и нетекущи активи	16	219	208	209
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	12 130	10 336	10 600
Търговски задължения	19	7 580	14 282	11 296
Краткосрочни задължения към свързани лица	31	11 252	14 605	29 894
Краткосрочни задължения към банки по заеми	20	1 840	1 574	400
Други задължения	21	5 442	3 505	4 005
<b>Текущи пасиви</b>		<b>38 830</b>	<b>44 604</b>	<b>56 498</b>
<b>Общо пасиви</b>		<b>115 878</b>	<b>123 688</b>	<b>118477</b>
<b>Общо собствен капитал и пасиви</b>		<b>219 603</b>	<b>215 104</b>	<b>215 196</b>

Съставил:

/Ваня Димитрова/

Управител:

/Георги Друмев/

Дата: 21.07.2023 г.

Ековис Одит България ООД, одиторско дружество № 114

Георги Тренчев  
УправителДиана Рангелова  
Отговорен одитор за ангажимента

Поясненията към годишен финансов отчет от стр. 7 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход  
 за период, приключващ на 31 декември  
 (представен в единен отчет)

	Пояснение	31.12.2022	31.12.2021
		'000 лв.	'000 лв.
		Преизчислен	
Приходи от продажби	22	145 961	123 729
Приходи от финансиране	23	18 993	2 369
Разходи за материали	25	(61 393)	(37 550)
Разходи за външни услуги	26	(22 751)	(31 910)
Разходи за персонала	18.1	(62 872)	(56 858)
Разходи за амортизация	6,7	(7 532)	(7 229)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		-	(58)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		825	366
Придобиване на машини и съоръжения по стопански начин		5 613	3 960
Печалба от продажба на нетекущи активи	24	-	2 347
Други разходи, нетно	27	(3 703)	(6 027)
<b>(Загуба)/Печалба от оперативна дейност</b>		<b>13 141</b>	<b>(6 861)</b>
Финансови разходи	28	(609)	(454)
Финансови приходи	28	81	66
<b>Печалба преди данъци</b>		<b>12 613</b>	<b>(7 249)</b>
Икономия/ (разход) от данък върху дохода	29	364	232
<b>Нетна (загуба)/печалба годината</b>		<b>12 978</b>	<b>(7 017)</b>
<b>Друг всеобхватен доход:</b>			
Преоценка на нефинансови активи		(996)	(682)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		100	68
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи		90	(253)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		(9)	25
<b>Друг всеобхватен доход за годината</b>		<b>(815)</b>	<b>(842)</b>
<b>Общо всеобхватна (загуба)/печалба за годината</b>		<b>12 163</b>	<b>(7 859)</b>

Съставил:

/Ваня Димитрова/

Управител:

/Георги Друмев/

Дата: 21.07.2023 г.

Ековис Одит България ООД, одиторско дружество № 114

Георги Тренчев

Диана Рангелова

Управител

Отговорен одитор за ангажимента

Поясненията към годишен финансов отчет от стр. 7 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за период, приключващ на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.

	Собствен капитал	Резерв от преобразуване	Преоценъчен резерв	Резерви от Актоерски Печалби и Загуби	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
<b>Преизчислено салдо към 1 януари 2022 г.</b>	<b>25 791</b>	<b>83 236</b>	<b>129 270</b>	<b>(484)</b>	<b>(146 397)</b>	<b>91 416</b>
Печалба/(загуба) за периода		-	-	-	12 978	12 978
<i>Друг всеобхватен доход:</i>						
Преценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	-	90	-	90
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	-	(9)	-	(9)
Преценка/ отписан на нефинансови активи	-	-	(996)	-	-	(996)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	100	-	-	100
<b>Общо всеобхватна печалба (загуба) за периода</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(896)</b>	<b>81</b>	<b>12 978</b>	<b>12 163</b>
Прехвърляне на преоценъчни резерви в печалби/(загуби)	-	-	(1 314)	-	1 461	147
<b>Салдо към 31 декември 2022 г.</b>	<b>25 791</b>	<b>83 236</b>	<b>127 059</b>	<b>(403)</b>	<b>(131 958)</b>	<b>103 725</b>

Съставил:  
/ Ваня Димитрова /

Управител:  
/Георги Друмев/

Дата: 21.07.2023 г.

Ековис Одит България ООД, одиторско дружество № 114

Георги Тренчев  
Управител

Диана Рангелова  
Отговорен одитор за ангажимента

Поясненията към годишен финансов отчет от стр. 7 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

## Отчет за промените в собствения капитал за период, приключващ на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Собствен капитал	Резерв от преобразуване	Преоценъчен резерв	Резерви от Актюерски Печалби и Загуби	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2021	23 251	83 236	130 033	(256)	(139 492)	96 772
Корекция от грешки от предходни години					(53)	(53)
<b>Преизчислено салдо към 1 януари 2021 г.</b>	<b>23 251</b>	<b>83 236</b>	<b>130 033</b>	<b>(256)</b>	<b>(139 545)</b>	<b>96 719</b>
Непарична вноска – апорт на вземания	2 540	-	-	-	-	2 540
<b>Сделки със собственика</b>	<b>2 540</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2 540</b>
Печалба/(загуба) за периода		-	-	-	(7 017)	(7 017)
<i>Друг всеобхватен доход:</i>						
Преценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	-	(253)	-	(253)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	-	25	-	25
Преценка/ отписан на нефинансови активи	-	-	(682)	-	-	(682)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	68	-	-	68
<b>Общо всеобхватна печалба (загуба) за периода</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(614)</b>	<b>(228)</b>	<b>(7 017)</b>	<b>(7 859)</b>
Прехвърляне на преоценъчни резерви в печалби/(загуби)	-	-	(149)	-	165	16
<b>Салдо към 31 декември 2021 г.</b>	<b>25 791</b>	<b>83 236</b>	<b>129 270</b>	<b>(484)</b>	<b>(146 397)</b>	<b>91 416</b>

Съставил:  
 / Ваня Димитрова /

Управител:  
 /Георги Друмев/

Дата: 21.07.2023 г.

Ековис Одит България ООД, одиторско дружество № 114  
 Георги Тренчев  
 Управител

Диана Рангелова  
 Отговорен одитор за ангажимента

Поясненията към годишен финансов отчет от стр. 7 до стр. 71 представляват неразделна част от него.

## Отчет за паричните потоци за период, приключващ на 31 декември неаудитиран

Пояснение	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
<b>Оперативна дейност</b>		
Постъпления от клиенти	164 063	136 843
Плащания към доставчици	(91 548)	(75 781)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(61 813)	(57 128)
Други парични потоци от основна дейност	(5 213)	(5 441)
<b>Нетен паричен поток от оперативна дейност</b>	<b>5 489</b>	<b>(1 507)</b>
<b>Инвестиционна дейност</b>		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(3 245)	(2 907)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	-	1 791
<b>Нетен паричен поток от инвестиционна дейност</b>	<b>(3 245)</b>	<b>(1 116)</b>
<b>Финансова дейност</b>		
Постъпления от получени заеми от свързани лица	-	3 000
Постъпления от получени заеми от банки	2 506	1 520
Плащания по получени заеми от свързани лица	-	(1 000)
Плащания по получени заеми от банки	(1 574)	(120)
Плащания на банкови такси и комисионни	(170)	(195)
Плащания на лихви на свързани лица	(84)	(25)
<b>Нетен паричен поток от финансова дейност</b>	<b>678</b>	<b>3 180</b>
Нетна промяна на пари и парични еквиваленти	2 922	557
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	3 222	2 667
Печалба/(загуба) от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти	(10)	(2)
<b>Пари и парични еквиваленти в края на годината</b>	<b>6 134</b>	<b>3 222</b>

Съставил:

/Ваня Димитрова/

Управител:

/Георги Друмев/

Дата: 21.07.2023 г.

Ековис Одит България ООД, одиторско дружество № 114

Георги Тренчев

Управител

Диана Рангелова

Отговорен одитор за ангажимента

## Пояснения към годишен финансов отчет

### 1. Предмет на дейност

БДЖ – Товарни превози ЕООД (“Дружеството”) е еднолично дружество с ограничена отговорност, регистрирано на 12.11.2008 г. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 175403856.

Основната дейност на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД се състои в извършване на железопътни превози на товари, наемане на локомотивна тяга и вагони за извършване на железопътни превози на товари, поддръжка и ремонт на подвижен състав (локомотиви и вагони), както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е в България, гр. София 1000, район Средец, ул. Иван Вазов № 3.

Едноличен собственик на капитала на дружеството е „Холдинг БДЖ“ ЕАД, който е еднолично акционерно дружество със 100 процента държавно участие и с принципал Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Към 31.12.2022 г. Дружеството се представлява единствено от управителя г-н Георги Друмев Друмев.

В Дружеството има назначен Одитен комитет в състав: членове: Христина Живкова Николова и Петър Тодоров Димитров, председател – Петър Томов Благоев.

Средносписъчният брой на персонала за 2022 г. е 2 277 души.

### 2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти”.

Годишният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Годишният финансов отчет на Дружеството е изготвен при спазване на принципа за действащо предприятие. Дружеството отчита печалба след данъци за периода в размер на 12 978 хил. лв. Натрупаната загуба към 31 декември 2022 г. е в размер на 131 958 хил. лв., текущите активи на Дружеството надвишават текущите пасиви с 6 415 хил. лв. без влиянието на активите класифицирани като държани за продажба.

Организационно – управленска структура на дружеството включва следните подразделения със статут на работодател по смисъла на ал. 1, т.1 от Допълнителните разпоредби на КТ: Подделение за товарни превози София, Подделение за товарни превози Пловдив и Подделение за товарни превози Горна Оряховица.

Ръководството на Дружеството е предприело мерки за подобряване финансовото състояние, чрез въвеждане на политика за оптимизиране на разходите, материалните запаси и други неефективности за осъществяване на основната си дейност. Очакваният резултат от тези мерки ще доведе до подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал на Дружеството.

С протокол №ПА-107 от 12.07.2022 г. Министъра на транспорта и съобщенията е взел решение да се извърши преобразуване чрез вливане на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в едноличния собственик на техния капитал – „Холдинг БДЖ“ ЕАД, както и за изменение на наименованието, предмета на дейност и устава на приемащото дружество. Към датата на годишния финансов отчет, както и към датата на неговото одобрение това изразено намерение не е реализирано и не са налице индикации за неговото изпълнение. През 2023 година е извършено увеличение на капитала на дружеството от страна на едноличния собственик на капитала „Холдинг БДЖ“ ЕАД, което е основание ръководството на дружеството да счита, че това решение няма да се реализира в следващия едногодишен период.

Към 31 декември 2022 г. Ръководството смята, че не е налице съществена несигурност по отношение на способността на Дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие. Валидността на предположението за действащо предприятие в бъдеще зависи и от бъдещите решения на собственика на капитала.

### **Рискове, несигурности и потенциални ефекти, свързани с военния конфликт в Украйна**

Инвазията на Руската федерация в Украйна усложни допълнително макроикономическата среда в света и особено в Европа. Реалния растеж на БВП в ЕС се забавя по линия на по-високи цени, намален износ към Руската федерация и Украйна, отлагане на част от инвестициите поради високата несигурност, забавяне/затруднения на доставки на определени суровини.

*Ситуацията във връзка с военния конфликт промени и икономическите перспективи за България:*

Конфликтът се отразява на икономиката чрез ограничаване на покупателната способност на домакинствата от по-високата инфлация, по-ниско външно търсене, което забавя износа, и увеличена несигурност, която ще се отрази в отлагане на частни инвестиции.

Военният конфликт има и други негативни последици като намален обем внос на газове и петролни продукти през пристанищата Варна и Бургас, по-продължително време пътуване на корабите поради опасност от мини в Черно море. Военните действия на територията на Украйна затрудняват и доставката на някои специфични резервни части за подвижен състав.

Дружеството не е изложено на валутен риск или риск от контрагента, породени от военните събития в Украйна, но е възможно да има негативно влияние върху финансовото състояние и резултатите от дейността му през 2023 г. по отношение на общите ефекти върху националната икономика и инфлационните процеси, свързани с цените на енергийните ресурси.

## **3. Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане**

### **3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2022 г.**

Този годишен финансов отчет е изготвен съгласно приетата счетоводна политика в последния годишен финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2021 г. с изключение на прилагането на новите стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са задължителни за прилагане за първи път от финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г. Дружеството не е приело по-рано никакъв стандарт, тълкуване или изменение, който е издаден, но все още не е в сила.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовото отчитане, финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

### **Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС**

- МСФО 3 Бизнес комбинации – извършена е актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, без да се променят по същество отчетните изисквания.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменение на стандарта по отношение на „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“. Забранява се приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведена продукция, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават приходите от продажбата на продукция и разходите за производството ѝ в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – изменението касае промени в обременяващите договори. Разходите за изпълнение на договор се прецизират, като се уточнява, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договорите.

### **Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС**

- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.

- МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този пример за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.
- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

### **3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Предприятието**

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

#### **МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС**

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори. Предприятието няма да отчете промяна в резултат на влизане в сила на този стандарт.

#### **Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС**

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние - не и размера или момента на признаване на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията целят да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период и да се приведе в съответствие формулировката на текстовете във всички засегнати параграфи, за да се изясни „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне

дванадесет месеца и изрично посочва, че само наличните права „в края на отчетния период“ трябва да влияят върху класификацията на пасива;

- класификацията не се влияе от очакванията на дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

### **Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС**

От предприятията се изисква да оповестяват съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

### **Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС**

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

### **Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г. все още не са приети от ЕС**

Предприятията трябва да прилагат измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така признава в началото на най-скорошния представен сравнителен период, отсрочени данъци за всички временни разлики свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

### **Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС.**

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

### **МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС**

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефектът от регулираните цени.

### **3.3 Промени в приблизителните оценки**

При изготвянето на годишния финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на финансовия отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2021 г., с изключение на промените в приблизителната оценка на провизията за разходи за данъци върху дохода.

### **3.4 Управление на риска относно финансови инструменти**

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Целите и политиките на Дружеството за управление на капитала, кредитния и ликвидния риск са описани в последния годишен финансов отчет.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други.

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Не е имало промени в политиката за управление на риска относно финансови инструменти през периода.

## **4. Счетоводна политика**

### **4.1. Общи положения**

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този годишен финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения годишен финансов отчет са използвани счетоводни приблизителни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

### **4.2. Представяне на финансовия отчет**

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет

и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството представя два сравнителни периода в отчета за финансовото състояние, защото преизчислява ретроспективно позиции във финансовия си отчет във връзка с корекции на установена грешка за предходни периоди, съгласно изискванията на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки. Повече информация относно корекциите е представена в пояснение 5.1, 5.2. и 5.3.

### **4.3. Сделки в чуждестранна валута**

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции,

оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

#### 4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на превозни услуги, продажба на стоки и други. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 21.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или в течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

##### 4.4.1. Предоставяне на услуги

Приход от превозни услуги се признава в печалби и загуби за периода, когато те са предоставени, в случаите, когато резултатът от предоставената услуга може да бъде надеждно оценен, например когато услугата има фиксирана цена. Това е резултат от съгласието между двете страни. Приход не се признава, ако съществува значителна несигурност относно дължимото възнаграждение, свързаните разходи или възможно връщане на услуга.

Приходите от предоставени превозни услуги на чуждестранни железопътни компании се признават на база на взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги и се осчетоводяват в периода, за който се отнасят.

##### 4.4.2. Продажба на стоки

Приходите от продажбата на стоки, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или което се очаква да се получи възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или работи. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато съществените рискове от собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно. Ако е вероятно, че ще бъдат дадени отстъпки и тяхната стойност може да бъде надеждно измерена, тогава отстъпките се признават като намаление на приходите, когато се признават приходите. Прехвърлянето на рисковете и изгодите варира според конкретните условия на договора за продажба.

При замяна на сходни активи, които имат сходна цена, размяната не се разглежда като сделка, която генерира приходи. Ако се разменят несходни активи, приходът се признава

по справедливата стойност на получените стоки или услуги. Когато справедливата стойност на получените стоки и услуги не може надеждно да бъде оценена, приходът се оценява по справедливата стойност на предадените стоки и услуги, коригирана със сумата на всички преведени парични средства или парични еквиваленти.

#### **4.4.3. Приходи от наеми**

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

#### **4.4.4. Активи и пасиви по договори с клиенти**

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение. Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството оценява актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

#### **4.4.5. Приходи от финансиране**

Първоначално финансиранята се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране) когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането, и ще изпълни условията при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на реализираната брутотонкилометрова работа за периода. Когато финансирането е свързано с разходна позиция, то се признава като приход в периодите, необходими за съпоставяне на финансирането на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

### **4.5. Оперативни разходи**

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им. Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които Дружеството отчита и са свързани с обичайната дейност.

#### **4.5.1. Разходи за лихви и разходи по заеми**

Разходите за лихви са отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се

признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

#### 4.6. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Дружеството, и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 700 лева.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- софтуер 2 години
- други 7 години

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив. Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг. Наетите активи не се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

#### 4.7. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на земя и подвижен състав (локомотиви и вагони) се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Честотата на преоценките зависи от промените в справедливите стойности на отделните групи активи, които се преоценяват. Когато справедливата стойност на преоценяван актив значително се различава от балансовата му стойност, се изисква допълнителна преоценка минимум на всеки пет години.

През 2020 г. е направена преоценка на активите (транспортни средства – локомотиви и пътнически вагони и на земи) отчитани последващо по преоценена стойност, на база на доклади на външни независими оценители към 31.12.2020 г.

Последващото оценяване на останалите групи активи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи за ремонт и модернизация на имоти, машини и съоръжения, при условие, че удължават срока на тяхното използване или подобряват икономическите ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив, се добавят към стойността на актива.

В изпълнение на протоколно решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД от 11.07.2019 г. е утвърдена „Методика за определяне характера на извършваните дейности по ремонта и поддръжката на подвижния железопътен състав и строително-монтажните дейности, последващото им класифициране и отчитане в Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в сила от 01.01.2019 г.

Всички други последващи разходи, които възстановяват качествата на активите се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от специалистите от съответните дейности и се одобряват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

Масивни сгради	25 години
Машини	10 години
Стопански инвентар	7 години
Компютри	2 години
Други	7 години

През текущия отчетен период, считано от 01.01.2016 г. амортизацията на „Локомотиви” и „Товарни вагони”, се изчислява като се използва методът на амортизация според произведеното количество услуги, при използване на обемен показател за извършена работа – отчетени брутотон километри.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост на имоти, машини и съоръжения на Дружеството е в размер на 700 лв.

#### **4.8. Отчитане на лизинговите договори**

На 01.01.2019 г. Дружеството е прегледало всички споразумения, в светлината на новия МСФО 16. Стандартът засяга основно оперативните лизинги на дружеството в качеството му на лизингополучател. Прегледът на Дружеството показва, че няма договори, попадащи в обхвата и изискванията на МСФО 16 за признаване на актив с право на ползване, поради което същите продължават да се признават по линеен метод като текущ разход в печалбата или загубата.

##### **Дружеството като лизингодател**

Счетоводната политика на Дружеството, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

##### **Дружеството като лизингополучател**

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване

- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора

- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

##### **Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател**

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с

право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

#### **4.9. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения**

При изчисляване размера на обезценката, Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица и се признават в отчета за печалбите и загубите и другия всеобхватен доход.

#### **4.10. Финансови инструменти**

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, който представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

##### **4.10.1. Признаване и отписване**

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

##### **4.10.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи**

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не

съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи или финансови приходи с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

#### **4.10.3. Последващо оценяване на финансовите активи**

##### **Дългови инструменти по амортизирана стойност**

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Дружеството класифицира в тази категория търговските и други вземания и парите и паричните еквиваленти.

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени услуги или, извършени в обичайния ход на стопанската дейност на Дружеството. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицират като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

#### **4.10.4. Обезценка на финансовите активи**

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват и търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Дружеството използва опростен подход за последваща оценка на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на вземанията по възрастова структура, използвайки матрица на провизиите.

Предприятието обезценява трудносъбираемите вземания с очаквана кредитна загуба чрез матрица между 2,25 и 100 % от тяхната брутна стойност, като вземанията над 3 години и съдебните вземания са обезценени 100%.

#### **4.10.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви**

Финансовите пасиви на Дружествоо включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи” в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

#### **4.11. Материални запаси**

Материалните запаси включват материали и консумативи и незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност за горива и смазочни материали и първа входяща първа изходяща за останалите материали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

#### 4.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 9.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

#### **4.13. Пари и парични еквиваленти**

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

#### **4.14. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба**

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

#### **4.15. Собствен капитал, резерви**

Основният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните дялове.

Резервът от преобразуване е формиран от разликата между цената на придобиване и придобитите нетни активи в резултат на осъществена през 2011 г. бизнес комбинация под общ контрол.

Преоценъчният резерв включва ефект от преоценка на земя и подвижен жп състав.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собственика на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

#### **4.16. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите**

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в държавни фондове. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановете с дефинирани вноски се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното трудово възнаграждение. В случай че служителят е работил в Дружество или в системата на железопътния превоз през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на brutното му трудово възнаграждение.

Колективният трудов договор също определя допълнителни компенсации за някои групи служители.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозиран плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

#### **4.17. Провизии, условни пасиви и условни активи**

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

## **4.18. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика**

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.19.

### **4.18.1. Отсрочени данъчни активи**

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства. Ръководство е преценило и не е признало актив по отсрочени данъци в годишния финансов отчет за 2022 г. върху натрупани данъчни загуби към 31.12.2022 г., които са в размер на 131 958 хил.лв.

## **4.19. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки**

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

### **4.19.1. Измерване на очакваните кредитни загуби**

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на ръководството на Дружеството.

Подхода за обезценка на краткосрочни търговски и други вземания и съдебните и присъдени вземания съгласно МСФО 9 е опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура, лихвен лист и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Регресивният преглед се извършва за период от 3 до 5 години.

В случаите, в които Дружеството е предприело съдебни или други принудителни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като съдебни вземания.

Тази категория вземания се характеризират с пълно неизпълнение /невъзможност на клиента да уреди своето задължение/. Поради това, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни и принудителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение спрямо първоначалния актив е равна на 100%. Очакваните кредитни загуби представляват сумата на очакваните кредитни загуби за всяко вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи.

#### Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.9). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

#### 4.19.2. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

#### 4.19.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2022 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

#### 4.19.4. Провизии

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

Провизиите за гаранции се признават, когато свързаните с тях продукти или услуги са продадени. Провизиите се базират на исторически данни за гаранциите и на претегляне на всички възможни случаи с вероятностите те да се случат.

Провизията за разходи по реструктуриране се признава, когато Дружеството има одобрен подробен формален план за реструктуриране и реструктурирането е започнало, или е обявено публично. Бъдещи оперативни разходи не се провизират.

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните ползи за Дружеството от договора са по-ниски от неизбежните разходи за изпълнение на задълженията по договора. Тази провизия се оценява по настоящата стойност на пониското от очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на договора. Преди установяване на провизията, Дружеството признава загуба от обезценка на активи, свързани с този договор.

## 5. Ефект от корекции на грешки от предходни години

Към 31.12.2022 г. Дружеството е направило корекция, отразена в печалби от минали години в нетен размер на 29 хил. лв., произтичаща от неначислени приходи и разходи, касаещи предходни отчетни периоди, без отчетен ефект от прилагането на МСФО 9.

Пояснения 5.1, 5.2., 5.3 и 5.4 дават подробна информация относно направените корекции през 2021 г. и 2020 г.

### 5.1 Отчет за финансовото състояние

Пояснение	2020	Преизчисление	2020
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
			Преизчислен
<b>Активи</b>			
<b>Нетекущи активи</b>			
Нетекущи активи	172 205		172 205
<b>Текущи активи</b>			
Материални запаси	16 369	-	16 369
Търговски вземания	5.1.1 17 174	(11)	17 163
Вземания от свързани лица	989	-	989
Други вземания	5.1.2 882	(8)	874
Пари и парични еквиваленти	2 667	-	2 667
Активи, класифицирани като държани за продажба	4 929	-	4 929
Текущи активи	43 010	(19)	42 991
<b>Общо активи</b>	<b>215 215</b>	<b>(19)</b>	<b>215 196</b>
<b>Собствен капитал</b>			
Основен капитал	23 251	-	23 251
Резерви от вливане	83 236	-	83 236
Преоценъчен резерв	130 033	-	130 033
Други резерви	(256)	-	(256)
Натрупана загуба	(139 492)	(53)	(139 545)
<b>Общо собствен капитал</b>	<b>96 772</b>	<b>(53)</b>	<b>96 719</b>

**Пасиви**

**Нетекущи**

Нетекущи пасиви	<b>61 979</b>	-	<b>61 979</b>
-----------------	---------------	---	---------------

**Текущи**

Провизии	94	-	94
Финансиране за оперативната дейност и нетекущи активи	209	-	209
Пенсионни и други задължения към персонала	10 600	-	10 600
Търговски задължения	5.1.3 11 262	34	11 296
Краткосрочни задължения към свързани лица	29 894	-	29 894
Краткосрочни задължения към банки	400	-	400
Други задължения	4 005	-	4 005
<b>Текущи пасиви</b>	<b>56 464</b>	<b>34</b>	<b>56 498</b>
<b>Общо пасиви</b>	<b>118 443</b>	<b>34</b>	<b>118 477</b>

<b>Общо собствен капитал и пасиви</b>	<b>215 215</b>	<b>(19)</b>	<b>215 196</b>
---------------------------------------	----------------	-------------	----------------

5.1.1. Намаляване на търговските вземания с 11 хил. лева във връзка със сторнирани приходи от наем вагони.

5.1.2. Намаляване на другите вземания с 8 хил. лева, дължащо се на извършени корекции на вземания от рекламации.

5.1.3. Увеличаване на търговските задължения с 34 хил. лева, в т.ч. 29 хил. лева отчетени разходи за членски внос към международни организации и 5 хил. лева ремонт на вагон-цистерна.

**5.2 Отчет за финансовото състояние**

	Пояснение	2021 ‘000 лв.	Преизчисление ‘000 лв.	2021 ‘000 лв. Преизчислен
<b>Активи</b>				
<b>Нетекущи активи</b>				
Нетекущи активи		<b>172 144</b>	<b>30</b>	<b>172 174</b>
<b>Текущи активи</b>				
Материални запаси	5.2.1	16 788	2	16 790
Търговски вземания	5.2.2	16 459	127	16 586
Вземания от свързани лица		634	-	634
Други вземания	5.2.3	1 875	(69)	1 806
Пари и парични еквиваленти		3 222	-	3 222
Активи, класифицирани като държани за продажба		3 892	-	3 892
<b>Текущи активи</b>		<b>42 870</b>	<b>60</b>	<b>42 930</b>
<b>Общо активи</b>		<b>215 014</b>	<b>90</b>	<b>215 104</b>

**Собствен капитал**

Основен капитал	25 791	-	25 791
Резерви от преобразуване	83 236	-	83 236
Преоценъчен резерв	129 270	-	129 270
Други резерви	(484)	-	(484)
Натрупана загуба	(146 373)	(24)	(146 397)
<b>Общо собствен капитал</b>	<b>91 440</b>	<b>(24)</b>	<b>91 416</b>

**Пасиви****Нетекущи**

Нетекущи пасиви	<b>79 084</b>	<b>-</b>	<b>79 084</b>
-----------------	---------------	----------	---------------

**Текущи**

Провизии	94	-	94
Финансиране за оперативната дейност и нетекущи активи	208	-	208
Пенсионни и други задължения към персонала	10 336	-	10 336
Търговски задължения	5.2.4. 14 212	70	14 282
Краткосрочни задължения към свързани лица	5.2.5. 14 561	44	14 605
Краткосрочни задължения към банки	1 574	-	1 574
Други задължения	3 505	-	3 505
Текущи пасиви	<b>44 660</b>	<b>114</b>	<b>44 604</b>
<b>Общо пасиви</b>	<b>123 744</b>	<b>114</b>	<b>123 688</b>

**Общо собствен капитал и пасиви**

	<b>214 982</b>	<b>90</b>	<b>215 104</b>
--	----------------	-----------	----------------

5.2.1. Увеличаване на материални запаси в размер на 2 хил. лева, дължащо се на извършена корекция на изписани материали.

5.2.2. Увеличение на търговските вземания с 127 хил. лева, в т.ч. 104 хил. лева начислен наем вагони, 10 хил. лева отчетени приходи от повредени вагони и 13 хил. лева начислени лихви за забавени плащания.

5.2.3. Намаление на другите вземания с 69 хил. лева, дължащо се на извършени корекции на вземания от рекламации.

5.2.4. Увеличение на търговските задължения с 70 хил. лева във връзка с отчетени разходи за наем вагони и повредени вагони.

5.2.5. Увеличение на текущите задължения към свързани лица с 44 хил. лева, в т.ч. 48 хил. лева обезщетение за ползвани площи и намаление с 4 хил. лева във връзка с отчетени приходи от финансиране.

### 5.3 Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	Преизчисление		2021 ‘000 лв. Преизчислен
		2021 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.	
Приходи от продажби	5.3.1.	123 652	77	123 729
Приходи от финансиране	5.3.2	2 365	4	2 369
Печалба от продажба на нетекущи активи		2 347	-	2 347
Разходи за материали	5.3.3	(37 552)	2	(37 550)
Разходи за външни услуги	5.3.4	(31 826)	(84)	(31 910)
Разходи за персонала		(56 858)		(56 858)
Придобиване на машини и съоръжения по стопански начин	5.3.5	3 930	30	3 960
Амортизация и обезценка на нефинансови активи		(7 229)	-	(7 229)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(58)	-	(58)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		366	-	366
Други разходи		(6 027)	-	(6 027)
<b>Загуба от оперативна дейност</b>		<b>(6 890)</b>	<b>29</b>	<b>(6 861)</b>
Финансови разходи нетно		(388)	-	(388)
<b>Загуба преди данъци</b>		<b>(7 278)</b>	<b>29</b>	<b>(7 249)</b>
Приходи от данък върху дохода		232	-	232
<b>Загуба за годината</b>		<b>(7 046)</b>	<b>29</b>	<b>(7 017)</b>
<b>Друга всеобхватна загуба за годината, нето от данъци</b>		<b>(842)</b>	<b>-</b>	<b>(842)</b>
<b>Общо всеобхватна загуба за годината</b>		<b>(7 888)</b>	<b>29</b>	<b>(7 859)</b>

5.3.1. Увеличение на приходите с 77 хил. лева в резултат на неначислени приходи от наем вагони.

5.3.2. Увеличение на приходите от финансираня с 4 хил. лева в резултат на отчетени приходи от компенсации за електрическа енергия.

5.3.3. Намаление на разходите за материали с 2 хил. лева в резултат на корекции на вложени материали.

5.3.4. Увеличаване на разходите за външни услуги в общ размер на 84 хил. лева във връзка наем вагони и повредени вагони.

5.3.5. Увеличение на отчетената стойност за придобиване на машини и съоръжения по стопански начин с 30 хил. лева в резултат на капитализиране на средни ремонти на товарни вагони.

## 5.4 Преизчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2022 г.

	‘000 лв.
Признаване на приходи за дейността за 2020 г.	(19)
Признаване на разходи за дейността за 2020 г.	(34)
<b>Общ ефект – увеличение на загубата за 2020 г.</b>	<b>(53)</b>
Признаване на разходи за дейността за 2021 г.	(80)
Признаване на приходи от основна дейност за 2021 г.	109
<b>Общ ефект – увеличение на загубата за 2021 г.</b>	<b>29</b>
<b>Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2022 г.</b>	<b>(24)</b>

В резултат на извършените корекции дружеството отчита ефект – загуба в размер на 53 хил. лева за 2020 г. и печалба в размер на 29 хил. лева за 2021 г. Общия ефект от корекциите за двата периода е загуба в размер на 24 хил. лева.

## 6. Нематериални активи

Балансовите стойности на нематериалните активи на Дружеството за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Патенти и лицензии ‘000 лв.	Софтуер ‘000 лв.	Други ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
<b>Брутна балансова стойност</b>				
Салдо към 1 януари 2022 г.	46	838	59	943
Новопридобити активи	-	49	-	49
Отписани активи	-	(1)	-	(1)
Салдо към 31 декември 2022 г.	46	886	59	991
<b>Амортизация</b>				
Салдо към 1 януари 2022 г.	(21)	(836)	(59)	(916)
Амортизация	-	(50)	-	(50)
Отписани активи	-	1	-	1
Салдо към 31 декември 2022 г.	(21)	(885)	(59)	(965)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2022 г.</b>	<b>25</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>26</b>

	Патенти и лицензии ‘000 лв.	Софтуер ‘000 лв.	Други ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
<b>Брутна балансова стойност</b>				
Салдо към 1 януари 2021 г.	46	872	61	979
Новопридобити активи	-	2	-	2
Отписани активи	-	(36)	(2)	(38)
Салдо към 31 декември 2021 г.	46	838	59	943
<b>Амортизация</b>				
Салдо към 1 януари 2021 г.	(21)	(872)	(59)	(952)
Амортизация	-	-	-	-
Отписани активи	-	36	-	36
Салдо към 31 декември 2021 г.	(21)	(836)	(59)	(916)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2021 г.</b>	<b>25</b>	<b>2</b>	<b>-</b>	<b>27</b>

## 7. Имоти, машини и съоръжения

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
<b>Брутна балансова стойност</b>							
Салдо към 1 януари 2022 г.	18 860	9 123	14 648	155 784	772	7 774	206 961
Новопридобити активи	-	-	58	6 701	16	6 808	13 583
Отписани активи	-	-	(408)	(64)	(43)	(6 802)	(7 317)
Трансфер към активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	2 442	-	-	2 442
Трансфер от активи класифицирани като държани за продажби	-	-	-	(1 115)	-	-	(1 115)
Салдо към 31 декември 2022 г.	18 860	9 123	14 298	163 748	745	7 780	214 554
<b>Амортизация и обезценка</b>							
Салдо към 1 януари 2022 г.	-	(7 858)	(13 090)	(8 369)	(719)	(4 778)	(34 814)
Отписани активи	-	-	401	64	40	-	505
Преоценка/(Обезценка) за сметка на собствения капитал	-	-	-	(996)	-	-	(996)
Трансфер от активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	37	-	-	37
Преоценка	-	-	-	(21)	-	-	(21)
Трансфер към активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	(1 299)	-	-	(1 299)
Амортизация	-	(172)	(205)	(7 068)	(16)	-	(7 461)
Салдо към 31 декември 2022 г.	-	(8 030)	(12 894)	(17 652)	(695)	(4 778)	(44 049)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2022 г.</b>	<b>18 860</b>	<b>1 093</b>	<b>1 404</b>	<b>146 096</b>	<b>50</b>	<b>3 002</b>	<b>170 505</b>

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Във връзка със сключени договори за банкови кредити № 1044/10.11.2020 г. и 1043/10.11.2020 г. с „Българска Банка за развитие” АД е формирано обезпечение върху 107 броя локомотиви, определено по справедлива пазарна стойност. Към 31.12.2022 г. балансовите стойности на горепосочените локомотиви са в размер на 39 624 хил. лева.

Във връзка със сключено споразумение с „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД за разсрочено плащане на формирани задължения в размер на 14 800 хил. лева е формирано обезпечение като е учреден залог на 676 броя товарни вагони с обща балансова стойност към 31.12.2022 г. в размер на 16 836 хил. лева. На основание подписан договор за особен залог № 01-05-98/10.05.2021 г. в Централния регистър на особените залози с № 1431426/11.05.2021 г. е вписан залог върху 676 броя товарни вагони.

За обезпечаване на паричен заем в размер на 3 000 хил. лева, предоставен от „Холдинг БДЖ” ЕАД е направено обезпечение в размер на 110% като е учреден особен залог на 3 броя локомотиви, а именно локомотив № 06 111.9 с балансова стойност към 31.12.2022 г. в размер на 1 095 хил. лева, локомотив № 06 080 с балансова стойност към 31.12.2022 г. в размер на 1 004 хил. лева, локомотив № 06 097.0 с балансова стойност към 31.12.2022 г. в размер на 1 230 хил. лева и 1 брой товарен вагон № 315254000211 с балансова стойност към 31.12.2022 г. в размер на 39 хил. лева. Залогът е вписан в Централния регистър на особените залози с рег. №2021122902292/29.12.2021 г.

	Земя	Сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
<b>Брутна балансова стойност</b>							
Салдо към 1 януари 2021 г.	18 860	9 186	14 837	147 989	847	7 743	199 462
Новопридобити активи	-	-	24	7 921	3	7 982	15 930
Отписани активи	-	(63)	(213)	(270)	(78)	(7 951)	(8 575)
Трансфер към активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	144	-	-	144
Салдо към 31 декември 2021 г.	18 860	9 123	14 648	155 784	772	7 774	206 961
<b>Амортизация и обезценка</b>							
Салдо към 1 януари 2021 г.	-	(7 632)	(12 942)	(1 153)	(779)	(4 778)	(27 284)
Отписани активи	-	57	213	77	75	-	422
Преоценка/(Обезценка) за сметка на собствения капитал	-	-	-	(682)	-	-	(682)
Преоценка за сметка на печалба/загуба	-	-	-	(10)	-	-	(10)
Трансфер към активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	(41)	-	-	(41)
Амортизация	-	(283)	(361)	(6 560)	(15)	-	(7 219)
Салдо към 31 декември 2021 г.	-	(7 858)	(13 090)	(8 369)	(719)	(4 778)	(34 814)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2021 г.</b>	<b>18 860</b>	<b>1 265</b>	<b>1 558</b>	<b>147 415</b>	<b>53</b>	<b>2 996</b>	<b>172 147</b>

Съгласно възприетият модел на последващо отчитане и оценяване активите на Дружеството от групите „Земя“ и „Транспортни средства – вагони и локомотиви“ са преоценени през 2020 г. от лицензиран независим външен оценител. За информация относно определянето на справедливата стойност на активи от група земя и подвижен състав вижте пояснение 36.5.

Към 31 декември 2022 г. или 2021 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Дружеството ползва в дейността си активи, които са напълно амортизирани както следва:

- сгради с отчетна стойност 5 хил.лв.
- съоръжения с отчетна стойност 3 261 хил.лв.
- машини с отчетна стойност 6 374 хил.лв.
- транспортни средства с отчетна стойност 971 хил.лв.
- стопански инвентар и други с отчетна стойност 625 хил.лв.

Към 31.12.2022 г. в дейността на дружеството не се използват сгради, стопански инвентар и други активи, които са напълно амортизирани, както и машини и съоръжения с балансова стойност в размер на 24 хил. лв.

В структурата на активи в процес на изграждане и аванси са включени активи с отчетна стойност 7 774 хил. лв. и балансова стойност 2 996 хил. лв.

Към 31 декември 2022 година дружеството има модернизираните товарни вагони и локомотиви с балансова стойност 59 965 хил.лв., като увеличението в балансова стойност на модернизираните активи е 6 791 хил.лв.

## 8 Лизинг

### 8.1 Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2022 г.	2 095	8 380	10 475
Към 31 декември 2021 г.	660	2 640	3 300

През 2022 г. са отчетени разходи по оперативен лизинг в размер на 2 095 хил. лв. (2021 г.: 660 хил. лв.), от които 2 051 хил. лв. за ползвани сгради, терени и гаражни коловози собственост на „Национална компания Железопътна инфраструктура“ и 21 хил. лв. за наем на локомотиви и вагони от „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

Договорите за оперативен лизинг на Дружеството не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг. Договорите не отговарят на условията на МСФО 16 за отчитането им като активи с право на ползване.

### 8.2 Оперативен лизинг като лизингодател

Приходите от отдадените на оперативен лизинг активи за 2022 г., възлизат на 1 213 хил. лв. (2021 г.: 1 369 хил. лв.), от които 474 хил. лв. приходи от отдадени под наем сгради и терени, 739 хил. лв. за използвани локомотиви и вагони на дружеството.

	Минимални лизингови постъпления		
	До 1 Година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2022 г.	1 213	4 852	6 065
Към 31 декември 2021 г.	1 369	5 476	6 845

## 9 Отсрочени данъчни пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	01 януари 2022	Признати в другия всеобхватен ДОХОД	Признати в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022
	'000 лв.	'000 лв. (100)	'000 лв. (148)	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	12 358			(207)	11 905
<b>Текущи активи</b>					
Търговски и други вземания	(1 329)	-	-	(13)	(1 342)
<b>Нетекущи пасиви</b>					
Преоценка на пенсионни планове	(246)	9	-	(47)	(284)
<b>Текущи пасиви</b>					
Други задължения към персонала (комп. отпуски)	(219)	-	-	(33)	(252)
Преоценка на пенсионни планове	(211)	-	-	(36)	(247)
Провизии за задължения	(9)	-	-	(28)	(37)
	<b>10 344</b>	<b>(91)</b>	<b>(148)</b>	<b>(364)</b>	<b>9 743</b>
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(2 014)				(2 162)
Отсрочени данъчни пасиви	12 358				11 905
<b>Нетно отсрочени данъчни пасиви / (активи)</b>	<b>10 344</b>				<b>9 743</b>

Отсрочените данъци за сравнителния период 2021 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	01 януари 2021	Признати в другия всеобхватен ДОХОД	Признати в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2021
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	12 564	(68)	(16)	(122)	12 358
<b>Текущи активи</b>					
Търговски и други вземания	(1 274)	-	-	(55)	(1 329)
<b>Нетекущи пасиви</b>					
Преоценка на пенсионни планове	(221)	(25)	-	-	(246)
<b>Текущи пасиви</b>					
Други задължения към персонала (комп. отпуски)	(213)	-	-	(6)	(219)
Преоценка на пенсионни планове	(162)	-	-	(49)	(211)
Провизии за задължения	(9)	-	-	-	(9)
	<b>10 685</b>	<b>(93)</b>	<b>(16)</b>	<b>(232)</b>	<b>10 344</b>
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(1 879)				(2 014)
Отсрочени данъчни пасиви	12 564				12 358
<b>Нетно отсрочени данъчни пасиви / (активи)</b>	<b>10 685</b>				<b>10 344</b>

## 10 Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв. преизчислен
Материали и консумативи	17 306	16 076
Незавършено производство	695	714
<b>Материални запаси</b>	<b>18 001</b>	<b>16 790</b>

Материалите и консумативите включват следните позиции:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв. преизчислен
Резервни части за вагони и локомотиви	9 150	9 622
Резервни части за вагони и локомотиви-втора употреба	2 759	1 860
Горива и смазочни материали	1 726	1 413
Инвентарни материали	241	489
Работно и униформено облекло	349	326
Други материали	3 081	2 366
	<b>17 306</b>	<b>16 076</b>

Към 31.12.2022 г. не е начислена обезценка на материални запаси.

Материалните запаси към 31 декември 2022 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

## 11 Търговски вземания

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв. преизчислен
Търговски вземания, брутна сума	22 225	19 988
Обезценка на търговски вземания	(3 474)	(3 402)
<b>Търговски вземания</b>	<b>18 751</b>	<b>16 586</b>

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били обезценени и съответната обезценка в размер на 207 хил. лв. (2021 г.: 377 хил. лв.) е била призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски контрагенти, които са имали финансови затруднения. Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са представени в пояснение 36.3.

По отношение на възрастовата структура, вземанията с ненастъпил падеж са в размер на 14 085 хил. лв. (в т.ч. вземания от ЧЖПА 121 хил. лв. и 13 964 хил. лв. търговски вземания) и вземания с настъпил падеж с обща първоначална стойност 8 140 хил. лв. (в т.ч. от ЧЖПА 6 395 хил. лв. и 1 745 хил. лв. търговски вземания).

Част от търговските вземания на дружеството служат за обезпечаване на издадена банкова гаранция в размер на 1 500 хил. лева в полза на Агенция „Митници“ за стоките и товарите под митнически контрол, за които „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД е превозвач. Съгласно Договор за издаване на банкова гаранция от 27.07.2017 година е учреден залог върху потвърдени, непросрочени и приемливи вземания от клиенти на дружеството, чиито размер да покрива 125% от размера на гаранцията, съгласно Договор за залог върху вземания от 27.07.2017 година. Залогът е вписан в Централния регистър на особенните залози с рег.№20170808011751/08.08.2017 г.

На 16.08.2018 г. с разпореждане на № 2018081601957 е извършено допълнително вписване, по силата на което е направена допълнителна индивидуализация на заложеното имущество – вземания на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД по договори с клиенти. В резултат са увеличени размера на банковата гаранция до 2 500 хил. лева и размера на залога до 3 125 хил. лева. Банковата гаранция се актуализира ежегодно.

На 10.04.2020 г. е издадена банкова гаранция № L/G01001468/10.04.2020г. в полза на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ в размер на 1 200 хил. лева за обезпечаване изпълнението на договор за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“, като с Промяна № 3/22.02.2023 г. сумата по гаранцията е увеличена с нов максимален размер от 1 235 хил. лева и валидност до 31.01.2024 г.

На основание сключен договор с „Българо-американска кредитна банка“ АД от 10.02.2021 г. е издадена банкова гаранция в полза на Агенция „Митници“, Териториално управление на териториална дирекция „Югозападна“ в размер на 500 хил. лева за обезпечаване временно складиране на стоки. Във връзка с Банковата гаранция е учредено финансово обезпечение по Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/ от трето задължено лица – Cosco Shipping Lines (Greece) S.A., което поема за своя сметка всички разходи, свързани с обезпечаването, издаването и поддържането на банковата гаранция.

На 05.01.2022 г. е сключен Анекс № 1 към поръчителство - общо обезпечение № L/G01001528, с който размера на максималната сума е увеличен до 1 500 хил. лева.

Търговските вземания към 31 декември са представени, както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
<b>Вземания от чуждестранни контрагенти и железопътни администрации:</b>		<b>Преизчислен</b>
Сръбски железници	1 560	1 560
Железници на Република Северна Македония	1 105	1 085
Иракски железници	805	767
Сърбия карго	718	2 023
Железници на Република Сръбска	586	586
Румъния Марфа	564	539
Sag Logistics	242	242
Белгийски железници	200	200
Mercitalia Rail S.R.L.	166	166
Албански железници	122	122

Железници на Черна гора	115	115
Budamar Logistics a.s.	106	82
Turkmenturk	65	-
Турски железници	53	71
Унгария Карго	49	131
Metrans /Danubia/ a.s.	37	-
SZ Cargo	32	-
Железници на Босна и Херцеговина	20	20
Други	444	762
Обезценка	(3 241)	(3 158)
	<b>3 748</b>	<b>5 313</b>

Вземания от български търговски контрагенти :	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв. Преизчислен
ТГА ЕООД	2 696	1 990
Лукойл България ЕООД	2 161	698
Каолин АД	1 476	1 422
Лукойл Нефтохим АД	1 350	692
Транса Спедишън/Шенкер ЕООД	1 232	218
Аурубис България АД	977	841
Трансленд ООД	825	248
Стомана индъстри АД	778	848
Вулкан АД	497	60
Българска индустриална бизнес група	301	632
Дискордиа АД	287	363
Порт рейл ЕООД	247	75
Ритъм 4 ТБ ООД	244	-
Девня цимент АД	222	194
Пърл Бул ЕООД	153	-
Газтрейд АД	149	390
Прайм спед АД	145	162
Рейл Карго Лоджистик България ЕООД	135	380
Тибиел ЕООД	117	482
Мегатранс 1 ЕООД	103	204
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	98	-
Юнита Транспортна агенция ЕООД	94	-
Симплам ЕООД	91	180
ДМС Логистик ЕООД	91	-
Воло ЕООД	77	-
Милицел и мюнх БГ ООД	74	501
Леветон ЕООД	44	-
Роси ЕООД	40	-
Други	532	937
Обезценка	(233)	(-244)
	<b>15 003</b>	<b>11 273</b>
<b>Търговски вземания</b>	<b>18 751</b>	<b>16 586</b>

Всички търговски и други финансови вземания са прегледани относно индикации за обезценка като за тях е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Начислените обезценки на търговските вземания са признати като е използвана матрица, като вземанията са обезценени с проценти между 2.25% – 29.25%.

## 12 Други вземания

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв. преизчислен
Вземания по съдебни спорове	6 367	7 324
Присъдени вземания	3 581	2 563
Вземания по финансиране за текущата дейност	-	760
Разчети по дадени гаранции	135	158
Вземания по рекламации	84	84
Предоставени аванси	360	145
Данък добавена стойност	827	67
Други	436	596
Обезценка	(9 952)	(9 891)
	<b>1 838</b>	<b>1 806</b>

На основание чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност, през м.12.2022 г. „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД предприема действия за възстановяване на данък добавена стойност във връзка с вземания, които са несъбираеми. В тази връзка дружеството формира вземане – ДДС за възстановяване в размер на 827 хил. лева.

Разходите за обезценка на други вземания признати за 2022 г. са в размер на 146 хил. лв. (2021 г.: 840 хил. лв.), като вземанията по съдебни спорове и присъдените вземания са обезценени изцяло. Основна част от размер на обезценката на другите вземания представлява обезценени вземания по съдебни спорове, възникнали в резултат на заведени съдебни дела срещу НЦЛ Нео Карго Логистик ЕООД, Turkrail и други.

Обезценката на други вземания може да бъде представена както следва:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Обезценка на вземания по съдебни спорове	(6 367)	(7 324)
Обезценка на присъдени вземания	(3 581)	(2 563)
Обезценка на други вземания	(4)	(4)
	<b>(9 952)</b>	<b>(9 891)</b>

### 13 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31.12.2022	31.12.2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	5 915	2 937
- евро	135	201
- щатски долари	4	4
Депозитни сметки	80	80
<b>Пари и парични еквиваленти</b>	<b>6 134</b>	<b>3 222</b>

Към 31.12.2022 г. в представените парични средства в лева, са включени разпределени парични средства от Фонда за гарантиране на влоговете в банкови сметки в размер на 79 хил. лева, по разплащателни сметки на структурните единици на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД.

На 13.01.2022 г. е издадена банкова гаранция в размер на 282 хил. лева от „Уникредит Булбанк“ АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД със срок на валидност до 30.01.2023 г. За обезпечаване на банковата гаранция е учредено парично обезпечение с прехвърляне правото на собственост в размер на 100% на издадената гаранция по доверителна сметка на банката издател съгласно чл. 2, ал.1 и ал.2 от Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/.

На 18.02.2022 г. е издадена банкова гаранция в размер на 475 хил. лева от „Уникредит Булбанк“ АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл България“ ЕООД със срок на валидност до 30.01.2023 г. За обезпечаване на банковата гаранция е учредено парично обезпечение с прехвърляне правото на собственост в размер на 100% на издадената гаранция по доверителна сметка на банката издател съгласно чл. 2, ал.1 и ал.2 от Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/.

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената очаквана кредитна загуба е под 0,2 % от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции. Ръководството е приело, че същата е несъществуваща и не е призната кредитна загуба във финансовите отчети на Дружеството.

### 14 Активи класифицирани като държани за продажба

Активи, класифицирани като държани за продажба могат да бъдат представени, както следва:

	31.12.2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Активи, класифицирани като държани за продажба		
Имоти, машини и съоръжения	3 827	3 892
	<b>3 827</b>	<b>3 892</b>

Подвижен състав, класифициран като държан за продажба

Подвижен състав	Брой	31.12.2022	Брой	2021
		'000 лв.		'000 лв.
Товарни вагони	286	1 376	384	635
Локомотиви	31	2 451	42	3 257
		<b>3 827</b>		<b>3 892</b>

Движението на активите, държани за продажба, е представено както следва:

Активи, класифицирани като държани за продажба	31.12.2022	2021
	'000 лв.	'000 лв.
В началото на периода	3 892	4 929
Продадени активи през периода	-	(545)
Ликвидация чрез брак	-	(390)
Класифицирани като държани за продажба	1 078	-
Трансфер в нетуци активи	(1 143)	(102)
Загуба от обезценка/възстановяване на загуба от обезценка	-	-
	<b>3 827</b>	<b>3 892</b>

## 15 Собствен капитал

### 15.1 Акционерен капитал

Основният капитал на Дружеството към 31.12.2022 г. се състои от 2 579 087 на брой напълно платени дяла с номинална стойност в размер на 10 лв. за дял. Всички дялове са с право на глас, на дивиденди и ликвидационен дял от капитала на Дружеството.

Едноличен собственик на капитала е „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

	31.12.2022	2022	2021	2021
	Брой дялове	%	Брой дялове	%
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	2 579 087	100 %	2 579 087	100 %
	<b>2 579 087</b>	<b>100 %</b>	<b>2 579 087</b>	<b>100 %</b>

На основание получено Решение №1662/20.07.2016 г. от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол е прекратена приватизационната процедура за продажба на 2 325 087 дяла, представляващи 100% от капитала на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

На 24.02.2023 г. е вписано в Търговския регистър и регистър на юридически лица с нестопанска цел по партидата на дружеството увеличение на регистрирания капитал с 3 000

хил.лв., чрез апортиране на вземане на едноличния собственик на капитала "Холдинг Български държавни железници" ЕАД срещу "БДЖ - Товарни превози" ЕООД, в размер на 3 000 000.00 лева, представляващо главницата по Договор за паричен заем № 01-27-8 от 29.12.2021 г.

## 15.2 Резерви от преобразуване

	<b>Резерв от преобразуване '000 лв.</b>
Резерви от преобразуване към 1 януари 2022 г.	83 236
Резерви от преобразуване към 31 декември 2022 г.	83 236
<b>Балансова стойност към 31 декември 2022 г.</b>	<b>83 236</b>

Въз основа на вписаното на 24.05.2011 г. преобразуване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, част от имущество на преобразуващото се дружество преминава към приемащите дъщерни дружества „БДЖ Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД. В резултат на това, дъщерните дружества стават носител на всички рискове, изгоди и тежести, свързани с експлоатацията и поддръжката на прехвърлените активи, които са финансирани с облигационна емисия издадена от „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

С решение на Съвета на директорите от 27.09.2012 г., се одобрява разпределението на финансовите средства, формиращи статия „Резерв от преобразуване“, отразена в Собствения капитал на „БДЖ Товарни превози“ ЕООД в полза на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, равняващи се на начислените амортизации на прехвърлените активи, с цел ефективното погасяване на задълженията по облигационната емисия. С отчислените средства дъщерните дружества в холдинговата структура намаляват създадения „Резерв от преобразуване“, а „Холдинг БДЖ“ ЕАД намалява размера на инвестицията в съответното дъщерно дружество.

## 15.3 Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв е формиран от преоценка на земи и железопътен подвижен състав и към 31 декември 2022 г. размерът му е 127 059 хил. лв. (2021 г.: 129 270 хил. лв.).

Преоценъчният резерв, формиран от преоценката на земи и железопътен подвижен състав, не се разпределя за дивиденди до изписване на съответния преоценен актив.

**Всички суми са в '000 лв.**

	<b>Преоценъчен резерв от преоценка на земи и подвижен състав</b>
<b>Салдо към 1 януари 2021 г.</b>	<b>130 033</b>
Отписване на преоценъчен резерв, нетно от данъци	(614)
Прехвърлен преоценъчен резерв (бракуван подвижен състав)	(149)
<b>Салдо към 31 декември 2021 г.</b>	<b>129 270</b>
Отписване на преоценъчен резерв, нетно от данъци	(896)
Прехвърлен преоценъчен резерв (бракуван подвижен състав)	(1 315)
<b>Салдо към 31 декември 2022 г.</b>	<b>127 059</b>

## 16 Финансиране

Отразената в отчета за финансовото състояние нетекуща част на отсроченото финансиране е в размер на 1 190 хил. лв. (2021 г. 1 265 хил.лв.) и представлява частта от полученото финансиране за придобиване на имоти, машини и съоръжения.

Текущата част на отсроченото финансиране в размер на 75 хил. лв. ( 2021 г. 208 хил. лв.) е равна на размера на амортизационните отчисления на съответните нетекущи активи, които ще бъдат начислени в следващата финансова година.

## 17 Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Съдебни дела ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2021 г.	94
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	94
Допълнителни провизии	300
Използвани суми	-
Неизползвани отписани суми	(27)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	367

В изпълнение на решения на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, съгласно т.1.1 от Протокол № 115/05.04.2022 г. и т.1.1 от Протокол №123/27.04.2022 г. и получено разрешение от Министъра на транспорта и съобщенията с Протокол № ПД-47/26.04.2022 г., е сключен договор за преобразуване на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД чрез вливането им в „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

С протокол № ПД-107 от 12.07.2022 г. Министъра на транспорта и съобщенията е взел решение да се извърши преобразуване чрез вливане на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в едноличния собственик на техния капитал – „Холдинг БДЖ“ ЕАД, както и за изменение на наименованието, предмета на дейност и устава на приемащото дружество.

Допълнителните провизии, начислени през годината, са във връзка с извършена оценка на риска за заведени срещу дружеството дела от трети страни.

## 18 Възнаграждения на персонала

### 18.1 Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
		Преизчислен
Разходи за заплати	(45 860)	(42 133)
Разходи за социално осигуряване и надбавки	(15 024)	(12 783)
Провизии за пенсиониране	(1 988)	(1 942)
Разходи за персонала	(62 872)	(56 858)

## 18.2 Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв. Преизчислен
<b>Нетекущи:</b>		
Провизии за пенсии	2 725	2 488
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>2 725</u>	<u>2 488</u>
<b>Текущи:</b>		
Задължения към персонала	7 157	5 526
Задължения към осигурителни институции	2 390	2 734
Провизии за пенсии	2 583	2 081
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>12 130</u>	<u>10 341</u>

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2023 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и подписания Колективен трудов договор, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Колективния трудов договор също така определя допълнителни компенсации за някои групи служители.

При прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст (включително и по чл.68а от КСО), независимо от основанията за прекратяването, работниците и служителите имат право на обезщетение в размер на 6 брутни заплати, завишени с коефициент 1.5, за служители пенсиониращи се през 2023 , ако са работили 20 години в системата на жп транспорта , вкл. последните 10 от трудовия стаж в следните предприятия от системата на държавните железопътни предприятия : НК "БДЖ", ДП "НК ЖИ", „БДЖ“ ЕАД, „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ - Пътнически превози" ЕООД, „БДЖ - Товарни превози" ЕООД и "БДЖ-ТПС/Локомотиви " ЕООД. Трудовият стаж, придобит в което и да е от посочените дружества, се зачита за трудов стаж по смисъла на чл. 222, ал. 3 от КТ.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, с помощта на независим актюер. За оценка на настоящите стойности на очакваните бъдещи задължения за изплащане на очакваните обезщетения при пенсиониране е използван кредитния метод на прогнозираните единици за плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини. Оценката е направена отделно за всяко лице и включва - прогноза за очаквания му трудов стаж в предприятието, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтиране чрез използване на подходящ лихвен процент и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини.

	Лихвен процент	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
<b>Към 31 декември 2022 г.</b>				
Дължими обезщетения		2 631	2 774	5 405
Сkonto	1,8502%	(48)	(49)	(97)
<b>Дисконтирани парични потоци</b>		<b>2 583</b>	<b>2 725</b>	<b>5 308</b>
<b>Към 31 декември 2021 г.</b>				
Дължими обезщетения		2 090	2 499	4 589
Сkonto	0,4424%	(9)	(11)	(20)
<b>Дисконтирани парични потоци</b>		<b>2 081</b>	<b>2 488</b>	<b>4 569</b>

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

- Очаквани обезщетения при пенсиониране:
  - Независимо от трудовия стаж към датата на пенсионирането – 6 брутни месечни заплати;
  - За служители, пенсиониращи се през 2024-2027 г. с трудов стаж в системата 20 и повече последователни години преди пенсионирането - 9 брутни месечни заплати;
- Очакван ръст на брутната заплата - 15.5 % за 2023 и 8% за 2024-2027 г.;
- Смъртност – таблица за смъртност на общото население на Р. България за 2019-2021;
- Ежегоден процент на отпадане (съкращения, уволнения, напускане по взаимно съгласие) – 11.4 % ежегодно;
- Дисконтиращ годишен лихвен процент – 1,8502 %;
- Средна възраст за пенсиониране:
  - Мъже – от 64 до 65 години;
  - Жени – от 62 до 63 години;

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Задължения за изплащане		
на дефинирани доходи към 1 януари	4 569	3 821
Разход за трудов стаж	1 988	1 942
Нетен разход за лихви	92	19
Преоценки - актюерски (печалби)/		
загуби от промени във финансовите предположения	(90)	253
Изплатени доходи	(1 251)	(1 466)
<b>Задължения за дефинирани доходи към 31 декември</b>	<b>5 308</b>	<b>4 569</b>

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения с помощта на независими актюерски оценители. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Другите допускания са определени на базата на актуални актюерски предположения и миналия опит на ръководството.

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е оценена по кредитния метод на прогнозираните единици.

Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	1 988	1 942
Нетни разходи за лихви	92	19
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	<u>2 080</u>	<u>1 961</u>
<b>Признати в друг всеобхватен доход</b>	<b>(90)</b>	<b>253</b>

Разходите за текущ и минал трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваното текучество на персонала и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2022 г.:

Промени в значими актюерски предположения	‘000 лв	‘000 лв
<b>Дисконтов процент</b>	<b>Увеличение с 0.25%</b>	<b>Намаление с 0.25%</b>
Промяна на провизията, заделена към 31. 12.2022 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(27)	27
<b>Промяна в степените на отпаданията</b>	<b>Увеличение с 1%</b>	<b>Намаление с 1%</b>
Промяна на провизията , заделена към 31. 12.2022 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(111)	111
<b>Промяна в степените на смъртност</b>	<b>Увеличение с 0,25%</b>	<b>Намаление с 0,25%</b>
Промяна на провизията , заделена към 31. 12.2022 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(40)	40

## 19 Търговски задължения

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв. преизчислен
<b>Текущи:</b>		
Търговски задължения към чуждестранни контрагенти и железопътни администрации	1 850	3 725
Търговски задължения към български контрагенти	5 730	10 557
<b>Текущи търговски задължения</b>	<b>7 580</b>	<b>14 282</b>

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв. преизчислен
<b>Търговски задължения към чуждестранни железопътни администрации:</b>		
Австрийски железници	1 029	1 186
Дирекция по железопътен транспорт	150	123
Инфраструктура Сръбски железници	106	106
UIC	89	159
TCDD Inrfastructure	85	308
FTE	57	85
CFL Cargo	55	8
SNTFM CFR MARFA SA	49	270
Гръцки железници	47	47
Турски железници	47	37
Словашки железници	33	107
Сърбия Карго	27	229
BUDAMAR LOGISTICS, a.s.	21	366
Чешки железници	13	213
Грузински железници	13	36
Други	29	445
<b>Общо</b>	<b>1 850</b>	<b>3 725</b>

**Търговски задължения към български контрагенти:**

НЕК ЕАД	2 164	-
Мост Енерджи		5 023
Лукойл България ЕООД	1 535	1 319
График СОТ ООД	847	1 070
Приста Ойл Холдинг ЕАД	157	263
ССС Трейд Чеш Републик ООД	153	-
ЕВН Електроснабдяване	139	213
Каммартон България ЕООД	90	-
БМФ Порт Бургас ЕОД	88	-
Ка Инжинеринг ООД	86	-
Маркони Груп Лес ЕООД	83	-
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	83	346
Енерго Про продажби АД	54	49

Трейд Инжинеринг ООД	45	-
СФ Груп АД	36	-
Електрохолд Продажби АД	23	-
ТТЛ ЕООД	20	10
Други	106	2 261
Търговски задължения към български контрагенти, общо	<b>5 730</b>	<b>10 557</b>
<b>Търговски задължения, общо</b>	<b>7 580</b>	<b>14 282</b>

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

## 20 Заеми

С цел погасяване на просрочени задължения за социални осигуровки и данъци към Национална агенция по приходите „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД предприе действия и сключи договор за банков кредит № 1044/10.11.2020 г. с „Българска банка за развитие“ АД при следните параметри: размер на кредита - 3 000 хил. лева, представляващ револвираща кредитна линия; лихва по редовната главница – 3м. EURIBOR + надбавка в размер на 3% пункта, но не по-малко от 3% годишно. Датата на падеж е 20.11.2021 г., с опция за удължаване за 24 месеца. Заема е усвоен през 2020 г., считано от месец ноември 2021 г. започва погасяване на заема в съответствие с погасителния план към договора за банков кредит.

Във връзка с осъществяване на инвестиционната си дейност и в частност ремонт на подвижен железопътен състав, а именно товарни вагони, „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД сключи договор за банков кредит № 1043/10.11.2020 г. с „Българска банка за развитие“ АД в размер на 5 000 хил. лева. Погасяването на заема следва да се извърши на 48 равни месечни вноски, при годишна лихва в размер на 3М EURIBOR плюс надбавка в размер на 3% пункта, но не по-малко от 3% годишно.

С анекс № 1/21.07.2021 г. е допълнена целта на инвестиционния банков кредит, като обхвата е разширен с ремонт на локомотиви. С анекс № 2/09.11.2021 г. срока за предоставяне на средства по кредита е удължен до 19.06.2022 г. С Анекс № 3/17.06.2022г. е срока за усвояване е изменен до 31.12.2022г.

Към 31.12.2022 г. приключи усвояването на средства по банков кредит № 1043/10.11.2020 г. като общия размер на усвоените по него средства са в размер на 4 026 хил. лева.

Двата договора за банков кредити, сключени с „Българска банка за развитие“ АД са обезпечени чрез формиране на финансово обезпечение, а именно залог на 107 броя локомотиви, собственост на дружеството.

	Текущи	Текущи	Нетекучи	Нетекучи
	2022	2021	2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Българска банка за развитие АД	1 840	1 574	3 492	2 826
Общо балансова стойност	<b>1 840</b>	<b>1 574</b>	<b>3 492</b>	<b>2 826</b>

## 21 Други задължения

Другите задължения включват:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Получени гаранции	1 743	1 532
Данък добавена стойност	395	-
Данъци върху дохода на физически лица	609	736
Данъци върху разходите	40	44
Удръжки от заплати на персонала	148	143
Застраховки	197	14
Получени аванси	689	112
Местни данъци и такси	-	46
Невъзстановено ДДС по несъбрани вземания	827	-
Други задължения	794	878
<b>Текущи търговски задължения</b>	<b>5 442</b>	<b>3 505</b>

## 22 Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
	Преизчислен	
Приходи от товарна дейност	141 971	118 871
Приходи от услуги с тягов подвижен състав и предоставяне на вагони	739	900
Обслужване ФК Варна	515	206
Приходи от наем и такси от чужди железопътни администрации за вагони	499	1 470
Приходи от лихви по просрочени плащания	447	243
Приходи от наем на сгради и терени	474	469
Приходи от текущи ремонти на подвижен състав	361	497
Терминално обслужване	223	128
Приходи от продажба на материални запаси	2	433
Други приходи от продажби	730	512
	<b>145 961</b>	<b>123 729</b>

## 23 Приходи от финансиране

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
	Преизчислен	
Финансиране за дълготрайни материални активи	61	54
Финансиране за текущата дейност	18 932	2 315
	<b>18 993</b>	<b>2 369</b>

С цел справяне с последиците от съществените и неблагоприятни колебания на цените на електрическата енергия с решение № 30 на Министерски съвет от 25.01.2022 г. (изменена с решения № 105 и 202 от 2022 г.) е приета програма за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия. Програмата има компенсаторен характер и се формира като 75% от разликата между реалната средномесечна борсова цена за базов товар на сегмента „ден напред“ на БНЕБ за съответния месец и базовата цена (средна цена базов товар, пазар ден напред, БНЕБ, месец юли 2021 г.). В сумата на компенсацията не е включен ДДС.

С решение № 356 от 01.06.2022 г. на Министерски съвет е изменена Програмата за компенсиране и размер на предвидената компенсация се изчислява като 80% от разликата между реалната средномесечна борсова цена за базов товар на сегмента „ден напред“ на БНЕБ за съответния месец и базовата стойност 200,00 лв./ MWh. Компенсация за клиенти с цени под базовата стойност или под изчисления размер на компенсацията не се предвижда.

Паричната компенсация по програмата се получава от доставчиците на електрическа енергия, а те от своя страна намаляват сумата за плащане в издадените фактури към небитовите клиенти. Тази сума се приспада от фактурираната стойност на електроенергията с начислен акциз и ДДС.

По своята същност компенсацията за електрическа енергия се третира като финансиране по програмата и в този смисъл финансиране за текущата дейност. В случаите на префактуриране на доставената електрическа енергия на наематели или други позватели, дружеството намалява и полагащата се част на приходите от финансиране съобразно префактурираната сума.

През 2022 г. „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД е получило финансиране по програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в общ размер на 18 932 хил. лева.

## 24 Печалба от продажба на нетекущи активи

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Приходи от продажба	-	2 896
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	-	(549)
<b>Печалба от продажба на нетекущи активи</b>	<b>-</b>	<b>2 347</b>

## 25 Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
		<b>преизчислен</b>
Електроенергия и топлоенергия	(50 216)	(28 712)
Горива	(6 779)	(5 082)
Материали и резервни части	(3 882)	(3 343)
Вода	(103)	(101)
Други материали	(413)	(312)
	<b>(61 393)</b>	<b>(37 550)</b>

## 26 Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв. преизчислен
Инфраструктурни такси и др. услуги от Национална компания "Железопътна инфраструктура"	(13 017)	(22 147)
Разходи за предоставени услуги с локомотиви и вагони външни клиенти	(1 608)	(3 109)
Охрана	(2 813)	(1 707)
Разходи за ремонти и поддръжка на дълготрайни активи	(2 404)	(2 342)
Такса битови отпадъци	(246)	(222)
Разходи за комуникации	(174)	(183)
Разходи за застраховки	(135)	(147)
Други разходи за външни услуги	(2 354)	(2 053)
	<b>(22 751)</b>	<b>(31 910)</b>

С цел осигуряване на мерки за прилагането на Регламент (ЕС) 2020/1429 на Европейския парламент и на Съвета от 07.10.2020 г. за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19, е прието постановление № 118 от 09.06.2022 г. на Министерски съвет, с което е допълнена Методиката за изчисляване на инфраструктурни такси. В тази връзка за периода от 01.01.2022 г. до 30.06.2022 г. размера на ставките за влаккилометър, брутотонкилометър и ставката за използване на електрозахранващо оборудване са намалени с 50 на сто. В допълнение таксата за заявен и неизползван капацитет за горепосочения период не се събира.

С постановление № 304 от 29.09.2022 г. на Министерски съвет, обнародвано в ДВ бр. 79 от 04.10.2022 г., са удължени до 31.12.2022 г. мерките за прилагане на Регламент (ЕС) 2020/1429 на Европейския парламент и на Съвета от 07.10.2020 г. за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19.

Възнаграждението за независим финансов одит за 2022 г. е в размер на 25 хил. лв. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

## 27 Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв. преизчислен
Лихви глоби и неустойки по просрочени плащания	(612)	(1 855)
Разходи за охрана на труда	(479)	(397)
Разходи за командировки	(382)	(389)
Километрично възнаграждение на пътуващ персонал	(1 003)	(994)
Разходи по съдебни дела	(68)	(20)
Алтернативни данъци	(84)	(94)

Призната и възстановена обезценка на търговски вземания, нетно	(83)	(1 100)
Провизии	(300)	-
Разходи за специално и работно облекло	(106)	(108)
Представителни разходи	(14)	(7)
Липси на активи	(1)	(4)
Разходи от бракуване на крат.мат.активи	(60)	(71)
Други разходи	(511)	(988)
	<b>(3 703)</b>	<b>(6 027)</b>

## 28 Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Разходи за лихви	(254)	(171)
Разходи за лихви по актюерски изчисления	(92)	(19)
Загуби от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	(58)	(35)
Банкови такси и комисионни	(205)	(229)
<b>Финансови разходи</b>	<b>(609)</b>	<b>(454)</b>

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	-	-
Печалби от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	81	66
<b>Финансови приходи</b>	<b>81</b>	<b>66</b>

## 29 Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2021 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Печалба/(Загуба) преди данъчно облагане	12 614	(7 278)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	13 835	13 589
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(10 266)	(9 721)

Печалба след преобразуване	16 183	(3 410)
Приспадната данъчна загуба	(16 183)	
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Възникване и обратно проявление на временни разлики	364	232
Разходи за данъци върху дохода	364	232

Пояснение 9 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

### 30 Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват едноличния собственик, предприятия под общ контрол от групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, други свързани лица под контрола на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и ключовия управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

#### 30.1 Сделки със собственика

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв. преизчислен
Продажба на стоки и услуги на „Холдинг БДЖ“ ЕАД	72	238
Покупка на стоки и услуги от „Холдинг БДЖ“ ЕАД	1 163	1 235
- Лихви по получени заеми	84	25
- Лихви за просрочени плащания	34	25

#### Получени заеми от собственика

В изпълнение на решение на Съвета на директорите по протокол № 430/10.04.2020 г. „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД е получило от „Холдинг БДЖ“ ЕАД паричен заем в размер на 3 000 хил. лева, с цел погасяване на задължения към ДП „НК ЖИ“. Погасяването на заема се извършва на 24 равни месечни вноски, с гратисен период от 12 месеца по главницата. Лихвеният процент е определен на 3M EURIBOR + надбавка от 3 процентни пункта, но не по-малко от 3% годишно. Заема е гарантиран със залог на 3 броя локомотиви и 1 брой товарен вагон.

#### Реализирани търговски сделки със собственика

На основание сключен договор със собственика за отговорно съхранение и контрол състоянието на текущи и нетекущи активи, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, находящи се на и извън територията на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД. През 2022 г. са реализирани сделки по продажба на услуги във връзка с горепосочения договор в общ размер на 66 хил. лева.

### 30.2 Сделки със свързани лица под общ контрол

#### Споразумения за разсрочено плащане на задължения към „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД

На основание решение по т.3 от протокол № 511/30.12.2020 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е подписано споразумение с „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД, с което са предоговорени условията за разсрочено плащане на задълженията на дружеството, включително и формирани текущи задължения до 30.11.2020 г. и задълженията по договор за новация, възлизащи в общ размер на 14 800 хил. лева. Споразумението е сключено на 31.12.2020 г. и влезе в сила през месец май 2021 г. след вписване на особен залог върху активи, собственост на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в Централния регистър на особените залози.

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв. преизчислен
Продажба на стоки и услуги на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД:		
- продажба на стоки и услуги	514	385
- продажба на активи	-	-
Покупки на стоки и услуги от „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД		
- покупки на стоки и услуги	2 170	3 167
- лихви за просрочени плащания	126	269
- лихви по получени заеми	-	46

### 30.3 Сделки с други свързани лица под общ контрол

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на стоки и услуги на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	4 465	3 662
- продажба на недвижими имоти на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	-	-
- начислени лихви на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	18	12
- продажба на услуги на ДП „Пристанищна инфраструктура“	547	215
- продажба на услуги на „ТСВ“ ЕАД	60	9
- продажби на услуги на „Пристанище Варна“ ЕАД	11	6
- продажба на услуги на „Пристанище Бургас“ ЕАД	2	42

Покупки на стоки и услуги

- покупки на стоки и услуги от ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура"	31 238	33 220
- начислени лихви от ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура"	109	1 107
- покупка на услуги от ДП „Пристанищна инфраструктура"	445	247
- покупка на стоки и услуги от „Български пощи" ЕАД	341	12
- покупка на услуги от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	4	3
- покупка на услуги от „Информационно обслужване" ЕАД	1	1
- покупка на услуги от „Пристанищен комплект Русе" ЕАД	3	2

### 30.4 Сделки с ключов управленски персонал

Дружеството се представлява единствено от управител.

С решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ" ЕАД по т.1 от протокол № 97/28.01.2022 г. за управител е избран г-н Ангел Георгиев Стоянов.

С решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ" ЕАД по т.1 от протокол № 113/05.04.2022 г. г-н Ангел Георгиев Стоянов е освободен от длъжност. На основание т.2 от горепосоченото решение за управител е избран г-н Християн Бориславов Кръстев.

С решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ" ЕАД по т.1 от протокол № 161/19.09.2022 г. г-н Християн Бориславов Кръстев е освободен от длъжност. На основание т.2 от горепосоченото решение за управител е избран г-н Георги Друмев Друмев.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	31.12.2022 ‘000 лв.	31.12.2021 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	110	70
Разходи за социални осигуровки	9	7
Други разходи – командировки	4	3
<b>Общо възнаграждения</b>	<b>123</b>	<b>80</b>

### 31 Разчети със свързани лица в края на периода

	31.12.2022 ‘000 лв.	2021 ‘000 лв.
Нетекущи		
Вземания от:	-	-
<b>Общо нетекущи вземания от свързани лица</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

	31.12.2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
<b>Текущи</b>		
<b>Вземания от:</b>		
- <i>собственик</i>		
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	-	-
- <i>свързани лица под общ контрол</i>		
„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	95	144
- <i>други свързани лица под общ контрол</i>		
ДП Национална компания „Железопътна инфраструктура“	343	378
ДП „Пристанищна инфраструктура“	83	37
„Транспортно строителство и възстановяване“ ЕАД	-	72
„Пристанище Варна“ ЕАД	1	7
Обезценка на вземания от свързани лица	(1)	(4)
<b>Общо текущи вземания от свързани лица</b>	<b>521</b>	<b>634</b>
<b>Общо вземания от свързани лица</b>	<b>521</b>	<b>634</b>
	<b>31.12.2022</b>	<b>2021</b>
	<b>‘000 лв.</b>	<b>‘000 лв.</b>
<b>Нетекучи задължения към:</b>		
- <i>свързани лица под общ контрол по получени заеми</i>		
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	3 000	3 000
„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	-	-
- <i>свързани лица под общ контрол по споразумения</i>		
Национална компания "Железопътна инфраструктура"	41 482	46 714
„Холдинг БДЖ“ ЕАД	-	-
„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	15 417	12 447
<b>Общо нетекучи вземания от свързани лица</b>	<b>59 899</b>	<b>62 161</b>
	<b>31.12.2022</b>	<b>2021</b>
	<b>‘000 лв.</b>	<b>‘000 лв.</b>
<b>Текущи задължения към:</b>		
- <i>собственици</i>		
- „Холдинг БДЖ“ ЕАД - търговски	284	369
- „Холдинг БДЖ“ ЕАД – по получени заеми	-	-
- <i>свързани лица под общ контрол</i>		
- „БДЖ - Пътнически Превози“ ЕООД - по получени заеми	-	-
- „БДЖ - Пътнически Превози“ ЕООД - търговски	2 390	5 434
- <i>други свързани лица под общ контрол</i>		
- Национална компания “Железопътна инфраструктура”	8 543	8 751
- ДП „Пристанищна инфраструктура“	22	40
- “БДЖ - Кончар” АД	11	11
- “Български пощи” ЕАД	2	-
<b>Общо текущи задължения към свързани лица</b>	<b>11 252</b>	<b>14 605</b>
<b>Общо задължения към свързани лица</b>	<b>71 151</b>	<b>76 766</b>

Задълженията към „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД в размер на 17 807 хил. лева включват разсрочените задължения по сключени споразумения от 31.12.2020 г. и 20.03.2023 г., както и текущи задължения във връзка с извършени услуги.

Задълженията към Национална компания „Железопътна инфраструктура“ в размер на 50 025 хил. лв. представляват дължими инфраструктурни и други такси, включително начислени лихви и неустойки.

На 07.12.2021 г. е подписано споразумение № 01-05-230 с НК „Железопътна инфраструктура“ за разсрочено изплащане на просрочени задължения към 31.10.2021 г. в общ размер на 17 925 хил. лева. Съгласно условията на подписаното споразумение „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД следва да изплати дълга си на части, чрез ежемесечно изплащане на сума от 213 хил. лева. към НК „Железопътна инфраструктура“ и 149 хил. лева към НК „Железопътна инфраструктура“ поделение Електроразпределение. При забава на плащанията „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД дължи обезщетение по чл.86 от ЗЗД, в размер на законната лихва върху всяко забавена месечна вноска.

## 32 Безналични сделки

През представения отчетен период в Дружеството са уредени вземания в общ размер на 4 011 хил. лева, като не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци. Същевременно са погасени задължения към контрагенти в общ размер на 4 011 хил. лева.

## 33 Условни активи и условни пасиви

### 33.1 Съдебни спорове

Най-значимите съдебни дела, по които Дружеството е ответник, са:

- Гражданско дело № 1/2021 г. на ВТАС. Ищец ДП „НК ЖИ“. Общата стойност на иска е 444 хил. лв. Предмет на иска установяване право на публична държавна собственост на поземлени имоти, прогласяване нищожност на констативен нотариален акт. Ответник по делото е „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД.
- Гражданско дело № 857/2021 г. по описа на СГС. Ищец е ДП „НК ЖИ“. Общата стойност на иска е 1 198 хил. лв. Съдебния иск е заведен на основание чл. 45 от ЗЗД във връзка с причинени вреди от дерайлиране на товарен влак.
- Гражданско дело № 1683/2020 по описа на ВКС. Ищец по делото е Валери Виденов Илиев. Ответник по делото е "БДЖ-Товарни превози" ЕООД - ПТП София. Общата стойност на иска е 197 хил. лв.

Освен гореописаните дела „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД е ответник и по други дела, които не са съществени заедно и поотделно за съкращения финансов отчет.

## 34 Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

<b>Финансови активи</b>	<b>31.12.2022</b>	<b>2021</b>
	<b>‘000 лв.</b>	<b>‘000 лв.</b>
Кредити и вземания:		<b>преизчислен</b>
Търговски вземания	18 751	16 586
Вземания от свързани лица	521	634
Други вземания	503	1 155
Пари и парични еквиваленти	6 134	3 222
	<b>25 909</b>	<b>21 597</b>
	<b>31.12.2022</b>	<b>2021</b>
<b>Финансови пасиви</b>	<b>‘000 лв.</b>	<b>‘000 лв.</b>
		<b>преизчислен</b>
Търговски задължения	7 580	14 282
Задължения към свързани лица	71 151	76 767
Задължения към банки по заеми	5 332	4 400
Други задължения	1 808	875
	<b>85 871</b>	<b>96 323</b>

Вижте пояснение 4.10 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 36.5. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 36.

### 35 Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

#### Задължения по заеми

	Дългосрочни	Краткосрочни	Дългосрочни	Краткосрочни	Общо
	заеми	заеми	заеми от СА	заеми от СА	
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
01.януари.2022	2 826	1 574	3 000	0	7 400
<b>Парични потоци:</b>					
Плащания		(1 744)			(1 744)
Постъпления	2 506	1 840			4 346
<b>Непарични промени:</b>					
Непарични уреждания					-
Начисления по метода на ефективен лихвен процент		170			170
Прекаласифициране	(1 840)				(1 840)
31.декември.2022	3 492	1 840	3 000	0	8 332

	Дългосрочни	Краткосрочни	Дългосрочни	Краткосрочни	Общо
	заеми	заеми	заеми от СА	заеми от СА	
	'000	'000	'000	'000	
	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.
<b>01.януари.2021</b>	<b>2 600</b>	<b>400</b>	<b>5 803</b>	<b>4 110</b>	<b>12 913</b>
<b>Парични потоци:</b>					
Плащания		(315)		(1 025)	(1 340)
Постъпления	1 520		3 000		4 520
<b>Непарични промени:</b>					
Непарични уреждания				(295)	(295)
Начисления по метода на ефективен лихвен процент		195		137	332
Прекласифициране	(1 294)	1294	(5 803)	(2 927)	(8 730)
<b>31.декември.2021</b>	<b>2 826</b>	<b>1 574</b>	<b>3 000</b>	<b>0</b>	<b>6 400</b>

## 36 Рискове, свързани с финансовите инструменти

### 36.1 Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории вижте пояснение 34. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

### 36.2 Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната инвестиционната дейност на Дружеството.

Основната част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева и евро. Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс на 1 евро към 1.95583 лв., за което Дружество не разполага с информация. Част от сделките с търговските контрагенти на Дружеството се осъществяват в щатски долари, швейцарски франкове и руска рубла, но през отчетните периоди промените в курса на долара не са оказали съществено негативно влияние.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск		
	Щатски долари	Швейцарски франкове	Руска рубла
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
<b>31 декември 2022 г.</b>			
Финансови активи	5	772	-
Финансови пасиви	-	115	116
Общо излагане на риск	<b>5</b>	<b>657</b>	<b>(116)</b>
<b>31 декември 2021 г.</b>			
Финансови активи	4	810	-
Финансови пасиви	-	13	2
Общо излагане на риск	<b>4</b>	<b>797</b>	<b>(2)</b>

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 8.6%
- Швейцарски франкове (+/- 5.5%)
- Руска рубла (+/- 0.5%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2022 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.
Щатски долари (+/- 8.6%)	-	-	-	-
Швейцарски франкове (+/- 5.5%)	(41)	(41)	41	41
Руски рубли (+/-0.5%)	-	-	-	-

Повишение на курса

Понижение на курса

31 декември 2021 г.

	на българския лев		на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Щатски долари (+/- 3.8%)	-	-	-	-
Швейцарски франкове (+/- 3.2%)	(19)	(19)	19	19
Руски рубли (+/-0.1%)	-	-	-	-

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2022 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по предоставените заеми от свързани лица, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на 3 м. EURIBOR, в размер на +/- 0.94 %. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2022 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Заеми (3 м. EURIBOR +/- 0.57%)	(64)	64	(64)	64

31 декември 2021 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми (3 м. EURIBOR +/- 0.01%)	(1)	1	(1)	1

### 36.3 Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като възникване на вземания от клиенти, депозирани на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31.12.2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности, съгласно МСФО 9:		<b>преизчислен</b>
Търговски вземания	18 751	16 586
Вземания от свързани лица	521	634
Други вземания	503	1 155
Пари и парични еквиваленти	6 134	3 222
	<b>25 909</b>	<b>21 597</b>

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Промените в обезценката на търговските и другите вземания са както следва:

	31.12.2022	2021
	‘000 лв.	‘000 лв.
<b>Обезценка на 1 януари</b>	13 296	12 741
Обезценка, отчетена през годината	352	1 252
Отписана обезценка за сметка на отписани, несъбрани вземания	-	-
Възстановяване на загуба от обезценка през годината	(221)	(697)
<b>Обезценка към 31 декември 2022 г.</b>	<b>13 427</b>	<b>13 296</b>

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в една индустрия и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита в размер на 0,2% е несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

### 36.4 Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Към 31 декември падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи	Нетекущи	
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Търговски задължения	7 580	-	-
Задължения към свързани лица	11 252	13 567	46 332
Задължения към банки по заеми	1 840	3 492	-
Други задължения	1 808	-	-
<b>Общо</b>	<b>22 480</b>	<b>17 059</b>	<b>46 332</b>

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2021 г.	Текущи	Нетекущи	
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Търговски задължения	14 282	-	-
Задължения към свързани лица	14 605	17 983	44 178
Задължения към банки по заеми	1 574	2 826	-
Други задължения	875	-	-
<b>Общо</b>	<b>31 336</b>	<b>20 809</b>	<b>44 178</b>

Стойностите, оповестени в този анализ на класифицираните като текущи и нетекущи задължения, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

**Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск**

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства, търговски вземания и продажба на нетекущи активи, класифицирани като активи за продажба. Наличните парични ресурси и търговски вземания са недостатъчни за покриване на текущите нужди от изходящ паричен поток.

**36.5 Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи**

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи.

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември

**31 декември 2022 г.** **Ниво 3**  
**'000 лв.**

**Имоти, машини и съоръжения:**

- земя	18 860
- подвижен състав (вагони и локомотиви)	146 027

**31 декември 2021 г.** **Ниво 3**  
**'000 лв.**

**Имоти, машини и съоръжения:**

- земя	18 860
- подвижен състав (вагони и локомотиви)	147 342

Справедливата стойност на земята и на подвижния жп състав на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Последната преоценка е извършена към 31.12.2020 г.

### Земя (Ниво 3)

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. За целта е използван метода на посредственото сравнение. Той се базира на информация за действително извършените продажби или оферти за продажби на подобни имоти, с характеристики близки до тези на оценявания имот като: местоположение, изградена инфраструктура и други. Земите са преоценени през 2020 г. Предпшната преценка е била извършена през 2016, 2008 г. и частично през 2015г.

Пазарния метод за оценка стойността на имотите се определя чрез пряко сравнение на оценявания имот с други подобни недвижими имоти, разположени в близост до него или в сходен ценови район, които са били оферирани, продадени или наети в рамките на шест месеца до една година от датата на експертната оценка.

Сравнителните аналози от пазара касаят единствено имоти, чиито характеристики, определящи пазарната им стойност, съответстват в максимална степен на характеристиките на оценявания имот. На базата на обстойно изследване, проверка и анализ на данните за наскоро реализирани сделки с подобни имоти, се определя стойността на оценявания обект, като се отчитат всички сходства и различия със сравняваните имоти.

### Подвижен състав (вагони и локомотиви) (Ниво 3)

Справедливата стойност на подвижния състав(локомотиви и вагони) е оценена, като е използван метод на „Амортизираната възстановителна стойност“. Метода на амортизираната възстановителна стойност се основава на принципа на оценката на разходите за замяна на даден актив с друг такъв със същото предназначение и полезност за инвеститора. Пазарната стойност се определя на база стойността на оценявания актив като нов към датата на оценката и обезценката, поради физическото, моралното и икономическото му изхабяване. Прилагат се следните подходи: възстановителна стойност, морално изхабяване и икономическо изхабяване.

При определяне на физическото състояние е взето под внимание характера на всеки актив и неговата годност. Отчетени са също годината на въвеждане в експлоатация, годината на последна модернизация на активите, техническото им състояние към момента на извършване на настоящата оценка и нормативния срок на годност на съответните активи.

## 37 Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собственика, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

Дружеството определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитал към нетен дълг в граници които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи, за да поддържа или коригира капиталовата структура.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	<b>31.12.2022</b>	<b>2021</b>
	<b>‘000 лв.</b>	<b>‘000 лв.</b>
Собствен капитал	103 725	91 416
<b>Коригиран капитал</b>	<b>103 725</b>	<b>91 416</b>
Общо задължения	115 878	123 688
- Пари и парични еквиваленти	(6 134)	(3 222)
Нетен дълг	<b>109 744</b>	<b>120 466</b>
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	<b>0.95</b>	<b>0.76</b>

### 38 Събития след края на отчетния период

На 20.01.2022 г. е издадена банкова гаранция в размер на 282 хил. лева от „Уникредит Булбанк“ АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД със срок на валидност до 30.01.2023 г. С Промяна № 1/10.01.2023 г. валидността е удължена до 31.01.2024 г., като сумата по гаранцията е увеличена с 163 хил. лева до нов максимален размер от 444 хил. лева. За обезпечаване на банковата гаранция е учредено парично обезпечение с прехвърляне правото на собственост в размер на 100% на издадената гаранция по доверителна сметка на банката издател съгласно чл. 2, ал.1 и ал.2 от Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/.

На 22.03.2023 г. е издадена банкова гаранция в размер на 541 хил. лева от „Уникредит Булбанк“ АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл България“ ЕООД със срок на валидност до 30.01.2024 г. За обезпечаване на банковата гаранция е учредено парично обезпечение с прехвърляне правото на собственост в размер на 100% на издадената гаранция по доверителна сметка на банката издател съгласно чл. 2, ал.1 и ал.2 от Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/.

На 10.04.2020 г. е издадена банкова гаранция № L/G01001468/10.04.2020г. в полза на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ за обезпечаване изпълнението на договор за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“. Нейната валидност е удължена с Промяна №1/12.03.2021 г. С Промяна № 2/12.01.2022 г. е намален размерът на банковата гаранция до 1 186 хил. лева и е удължен срокът до 31.01.2023 г. С Промяна № 3/22.02.2023 г. валидността е удължена до 31.01.2024 г., като сумата по гаранцията е увеличена с нов максимален размер от 1 235 хил. лева. За обезпечаване на Банковата гаранция е учреден залог върху всяка част от всички бъдещи условни вземания от клиенти на обща стойност във всеки един момент в размер на 125% от размера на гаранцията.

На основание решение по т.5.2 и 5.3 от протокол № 192/09.03.2023 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е подписано споразумение с „БДЖ-Пътнически

превози“ ЕООД за разсрочено плащане на задължения на дружеството, формирани в периода 01.04.2021 г. - 31.10.2022 г., възлизащи в общ размер на 4 622 хил. лева.

В изпълнение на решение по т. 1 от протокол № 188/14.02.2023 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД капитала на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД е увеличен с 3 000 хил. лева, като в резултат дружеството погасява главница във връзка със сключен договор за паричен заем от 2021 г.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

Целите и политиките на дружеството за управление на капитала, кредитен риск и ликвиден риск са описани в последния годишен финансов отчет.

Като цяло състоянието на Дружеството е стабилно въпреки сегашната икономическа среда и разполага с достатъчно капитал и ликвидност да обслужва своите оперативни дейности и дългове.

Не са възникнали други коригиращи събития и други значителни некоригиращи събития между датата на междинния индивидуалния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

### **39 Одобрение на финансовия отчет**

Годишния финансов отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Ръководството на 21.07.2023 г.